

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
ODSJEK ZA ANGLISTIKU

PLAN I PROGRAM
REFORMIRANOG STUDIJA

Sadržaj:

1. Uvod	1
2. Opći dio (Preddiplomski i diplomski studij, uvjeti upisa i akademski naziv na kraju studija)	3
3. Opisi programa (hodogrami i popisi kolegija)	
Diplomski studij	4
➤ Književno-kulturološki smjer	4
➤ Smjer lingvistika	43
➤ Smjer prevoditeljstvo	67
➤ Nastavnički smjer	87

PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJ

1. UVOD

- a) 1. Programi koje nudi Odsjek za anglistiku imaju važnu ulogu iz nekoliko razloga. U razdoblju europskih integracijskih procesa razumijevanje drugih kultura važno je za kvalitetu i brzinu tih procesa. Britanska, irska, američka i druge anglofone kulture imaju pri tome prioritetno mjesto s obzirom da se upravo na tim pozicijama formiraju kulturološke i idejne prosudbe koje će definirati temeljne integracijske pretpostavke i biti polazištem u pregovorima između nacionalne i integracijske kulture. Jednu od ključnih ulogu u tim procesima imat će dobro obrazovani anglisti bilo kao posredni ili neposredni sudionici zahvaljujući upravo svome nijansiranome poznavanju jezika i načina njegovoga funkcioniranja, ali i razumijevanju i prihvaćanju temeljnih demokratskih i etičkih postavki za koje ih studij priprema u književno-kulturološkim i lingvističkim kolegijima.
2. Europske integracije pretpostavljaju uvažavanje multikulturalizma i hibridnosti. Stoga programi na Odsjeku za anglistiku žele potaći studente/ice na komparativno sagledavanje i uvažavanje kulturnih različitosti. Iz tog razloga anglistika u svome programu nudi i skandinavistiku kao cjelovit studij te će nuditi kolegije («module») iz hibernistike, australistike, kanadistike, kao i predmete iz ženskih i etničkih studija.
3. Engleski kao *lingua franca* nije važan samo zbog komunikacije s drugim gospodarskim i kulturnim subjektima. On je u prvom redu način širenja vlastitih kulturnih obzora. Zbog toga je odgajanje budućih nastavnika za kvalitetno učenje jezika, na visokoj profesionalnoj i etičkoj razini, jedan od prioritetnih zadataka ovoga Odsjeka. Jednako je važan i program prevoditeljstva u kojem će prevoditelji biti istinski mostovi među kulturama.
- b) Odsjek za anglistiku ima veliko iskustvo u provođenju predloženog programa. Uz dosadašnji četverogodišnji studij anglistike kao nastavničkoga i stručnoga studija, u okviru Odsjeka postoji i poslijediplomski studij amerikanistike te znanstveni i stručni studij prevoditeljstva. Nastavnici s ovoga Odsjeka sudjeluju i u poslijediplomskome studiju lingvistike, književnosti i metodike, kao i na brojnim znanstveno-istraživačkim projektima

- c) Programi diplomskih studija na Odsjeku za anglistiku biti će zanimljivi gospodarskim i kulturnim, kao i državnim institucijama, u prvom redu Ministarstvu znanosti i obrazovanja te Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija.

- d) Studij se odvija gotovo bez iznimke na engleskome jeziku, pa je stoga u potpunosti otvoren studentima s drugih europskih sveučilišta. Istovremeno, veliki je dio kolegija sličan i/ili zamjenjiv sa kolegijima koji se nude na drugim anglistikama /amerikanistikama širom Europe.

2. OPĆI DIO

2.1. Anglistika

2.2. Filozofski fakultet, Odsjek za anglistiku

2.3. 6 semestara, sluša se kao A predmet, a studij je dvopredmetni.

2.4. Uvjeti upisa: razredbeni ispit, uz provjeru razine znanja engleskog jezika potrebne za preddiplomski studij.

2.5. Preddiplomski studij anglistike prvenstveno je koncipiran kao prva faza petogodišnjeg studija. Anglistiku je moguće studirati kao dvopredmetni A studij. Nastava na Odsjeku u načelu se održava na engleskome jeziku. Stoga je prije upisa na studij pristupnica/pristupnik dužna/an uz razredbeni ispit zadovoljiti i na provjeri jezične kompetencije. Studentice/ti nakon šest semestara (najmanje 90 ECTS bodova na anglistici) ovladat će temeljnim disciplinama struke te steći kulturološki uvid potreban za neke organizacijske ili voditeljske poslove u javnim službama, predstavništvima, gospodarskim tvrtkama, medijima, izdavaštvu i sl. Završetak preddiplomskog studija nužan je za nastavak studija anglističkih smjera.

2.6. Odsjek za anglistiku nudi 4 diplomatska studija iz područja anglistike (studij kulturološko-književnog smjera engleske ili američke književnosti, studij lingvistike, studij prevoditeljstva i nastavnički smjer). Nastava se održava na engleskom jeziku na Filozofskom fakultetu Zagrebu na Odsjeku za anglistiku. Svi studiji traju 4 semestra i studiraju se kao jednopredmetni ili dvopredmetni studij. Za upis na studij potreban je završeni preddiplomski studij anglistike kao A predmeta te ispunjavanje ostalih uvjeta koje propiše Odsjek ili Fakultet.

2.8. Završetkom preddiplomskog studija stječe se naziv *baccalaurea/baccalaureus humanističkih znanosti, smjer anglistika*. Završetkom diplomskog studija stječe se naziv *magistra/magistar anglistike, smjer engleska književnost i kultura, smjer američka književnost i kultura, smjer lingvistika, smjer prevoditeljstvo ili nastavnički smjer*.

DIPLOMSKI STUDIJ

1. KNJIŽEVNO-KULTUROLOŠKI SMJER

- a) ANGLISTIKA – jednopredmetni i dvopredmetni A studij
- b) AMERIKANISTIKA - jednopredmetni i dvopredmetni A studij

Opis diplomskog studija

Diplomski studij anglistike književno-kulturološkog smjera odvija se kroz 4 semestra. Uvjet za upis je završen preddiplomski studij anglistike i ostali uvjeti koje odredi Odsjek ili Fakultet. Unutar ovog smjera studenti mogu birati između specijalizacija iz engleske književnosti i kulture, koja uključuje i anglofone (postkolonijalne) književnosti i kulture ili američke književnosti i kulture. Studenti mogu birati između jednopredmetnog i dvopredmetnog A studija.

Cilj studija je usvajanje znanja i vještina vezanih uz upoznavanje i razumijevanje specifičnosti jezika i kulturalne povijesti raznorodnih kultura (američke, engleske i drugih anglofonih kultura) i razvijanje sposobnosti «pomnoga čitanja» te drugih kritičkih metoda interpretacije teksta, kontekstualizacija teksta u njegov povijesni i kulturološki kontekst, uvida u povijesnu ili psihološku motivaciju ponašanja likova, ali i uočavanja specifičnih vrijednosti pojedinih kultura i njihovu povijesnu uvjetovanost kako u književnosti tako i u književnoj kritici i teoriji. Šire, cilj je razvijanje intelektualnih, prosudbenih i etičkih sposobnosti potrebnih za rješavanje zadataka visoke složenosti za koje je potrebno solidno humanističko obrazovanje, tolerantan odnos prema kulturalnim specifičnostima, visoka etičnost. Takvi kadrovi moći će raditi u posredovanju kulture putem medija ili predstavništava, (diplomatskih i dr.) te drugim privatnim i javnim institucijama u kojima je potrebno poznavanje jezika i anglofonih kultura, kreativnost, komunikativna kompetencija, sposobnost rješavanja složenih zadataka te sposobnost timskog predvođenja.

Nakon što stekne 60 ECTS bodova (dvopredmetni) ili 90 ECTS bodova (jednopredmetni), napiše radnju i zadovolji druge eventualne uvjete koje propiše Odsjek ili Fakultet, student/ica stječe naziv *magistra/magistar anglistike, smjer engleska književnost i kultura* ili *smjer američka književnost i kultura*.

Specijalizacije

I. Dvopredmetni diplomski studij anglistike književno-kulturološkog smjera s posebnim obzirom na englesku književnost i kulturu

VII. semestar	3 predmeta	do 18 bodova
VIII. semestar	2 predmeta	do 12 bodova
IX. semestar	3 predmeta	do 18 bodova
X. semestar	0 predmeta	Završni rad – 15 bodova
Ukupno:	Cca. 45 bodova + 15 bodova iz završnog rada	

Studij se odvija u četiri semestra. Studenti upisuju ukupno 8 predmeta, te završni rad. Svi anglistički predmeti iz književnosti nose po 6 bodova. U ukupnom zbroju student treba imati 45 bodova iz odslušanih predmeta, te 15 bodova iz završnog rada. U prvom semestru studenti upisuju 3, u drugom 2 i u trećem 3 predmeta. U četvrtom semestru studenti pišu završni rad u dogovoru s mentorom; završni rad je potrebno prijaviti početkom trećeg semestra diplomskog studija. Studenti upisuju tri vrste predmeta:

- a. Jezgreni predmet iz ponude katedre za književnost—ukupno 5 književnih (ili kulturoloških) predmeta. Gledajući ukupno cijelu sliku studija književnosti, odnosno preddiplomski kao i diplomski ciklus, studenti moraju zadovoljiti slijedeće uvjete: najmanje 2 predmeta iz starije engleske književnosti (do 1700), najmanje 2 predmeta iz književnosti britanskog 19. stoljeća, te najmanje jedan predmet iz britanskog modernizma.
- b. Lingvistički predmet iz ponude Odsjeka za anglistiku (relevantan za studij književnosti; po dogovoru s mentorom).
- c. Predmet iz ponude drugih odsjeka. Na drugim Odsjecima studenti mogu upisivati predmete koji imaju relevantnost za proučavanje književnosti i kulture. To su predmeti koji se nalaze u redovnoj diplomskoj ponudi odsjeka za komparativnu književnost, kroatistiku, povijest, povijest umjetnosti, antropologiju, sociologiju, etnologiju. Popisi tih predmeta bit će utvrđeni u dogovoru s tim odsjecima.
- d. Jedan predmet iz književno-kulturološke ponude Odsjeka, ili iz opće ponude fakulteta.

**II. Jednopedmetni diplomski studij anglistike književno-kulturološkog smjera
s posebnim obzirom na englesku književnost i kulturu**

VII. semestar	4 predmeta	do 24 bodova	
VIII. semestar	3 predmeta	do 18 bodova	
IX. semestar	4 predmeta	do 24 bodova	Samostalni rad – 3 boda
X. semestar	1 predmet plus završni rad (15 bodova)	do 6 bodova	
Ukupno:	90 bodova (72 bodova iz odslušanih predmeta, 3 boda iz samostalnog rada te 15 bodova iz završnog rada)		

Studij se odvija u četiri semestra. Studenti upisuju ukupno 12 kolegija, te završni rad. Svi anglistički predmeti iz književnosti nose po 6 bodova, a završni rad nosi 15 bodova. U ukupnom zbroju student treba imati 72 bodova iz odslušanih predmeta, 3 boda iz samostalnog znanstvenog rada te 15 bodova iz završnog rada. U prva tri semestra studenti upisuju po 11 predmeta, te u četvrtom 1 predmet. U devetom semestru studenti izrađuju samostalni znanstveni rad u dogovoru sa mentorom, koji nosi 3 bodova. U četvrtom semestru studenti pišu završni rad u dogovoru s mentorom; završni rad je potrebno prijaviti početkom trećeg semestra diplomskog studija. Studenti upisuju tri vrste predmeta:

- a. Jezgrena predmeta iz ponude katedre za književnost - ukupno 7 književnih (ili kulturoloških) predmeta. Gledajući ukupno cijelu sliku studija književnosti, odnosno preddiplomski kao i diplomski ciklus, studenti moraju zadovoljiti sljedeće uvjete: najmanje 2 predmeta iz starije engleske književnosti (do 1700), najmanje 2 predmeta iz književnosti britanskog 19. stoljeća, te ukupno 2 predmeta iz britanskog modernizma i postmodernizma.
- b. Lingvistički predmeti iz ponude Odsjeka za anglistiku - 2 predmeta (relevantna za studij književnosti; po dogovoru s mentorom).
- c. Predmeti iz ponude drugih odsjeka - 3 predmeta. Na drugim Odsjecima studenti mogu upisivati predmete koji imaju relevantnost za proučavanje književnosti i kulture. To su predmeti koji se nalaze u redovnoj diplomskoj ponudi Odsjeka za komparativnu književnost, kroatistiku, povijest, povijest umjetnosti, antropologiju, sociologiju, etnologiju. Popisi tih predmeta bit će utvrđeni u dogovoru s tim odsjecima.

III. Dvopredmetni diplomski studij anglistike književno-kulturološkog smjera s posebnim obzirom na američku književnost i kulturu

VII. semestar	3 predmeta	do 18 bodova
VIII. semestar	2 predmeta	do 12 bodova
IX. semestar	3 predmeta	do 18 bodova
X. semestar	0 predmeta plus završni rad	Završni rad – 15 bodova
Ukupno:	Cca. 45 bodova + 15 bodova iz završnog rada	

Studij se odvija u četiri semestra. Studenti upisuju ukupno 8 predmeta, te završni rad. Svi anglistički predmeti iz književnosti nose po 6 bodova. U ukupnom zbroju student treba imati 45 bodova iz odslušanih predmeta, te 15 bodova iz završnog rada. U prvom semestru studenti upisuju 3, u drugom 2 i u trećem 3 predmeta. U četvrtom semestru studenti pišu završni rad u dogovoru s mentorom; završni rad je potrebno prijaviti početkom trećeg semestra diplomskog studija. Studenti upisuju četiri vrste kolegija:

- a. Jedan predmet iz starije engleske književnosti.
- b. 4 književna (ili kulturološka) predmeta s američkom tematikom. Gledajući ukupno cijelu sliku studija književnosti, odnosno preddiplomski kao i diplomski ciklus, studenti moraju zadovoljiti slijedeće uvjete: najmanje 1 predmet iz američke književnosti 19. stoljeća, te 2 predmeta iz američke književnosti 20. stoljeća.
- c. Lingvistički predmet iz ponude Odsjeka za anglistiku (relevantan za studij amerikanistike; po dogovoru s mentorom).
- d. Dva kulturološka predmeta od kojih jedan može biti iz ponude Odsjeka. Na drugim Odsjecima studenti mogu upisivati predmete koji imaju relevantnost za proučavanje književnosti i kulture. To su predmeti koji se nalaze u redovnoj diplomskoj ponudi odsjeka za komparativnu književnost, kroatistiku, povijest, povijest umjetnosti, antropologiju, sociologiju, etnologiju. Popisi tih predmeta bit će utvrđeni u dogovoru s tim odsjecima.

IV. Jednopedmetni diplomski studij anglistike književno-kulturološkog smjera s posebnim obzirom na američku književnost i kulturu

VII. semestar	4 predmeta	do 24 bodova	
VIII. semestar	3 predmeta	do 18 bodova	
IX. semestar	4 predmeta	do 24 bodova	Samostalni rad – 3 boda
X. semestar	1 predmet plus završni rad (15 bodova)	do 6 bodova	
Ukupno:	90 bodova (72 bodova iz odslušanih predmeta, 3 boda iz samostalnog rada te 15 bodova iz završnog rada)		

Studij se odvija u četiri semestra. Studenti upisuju ukupno 12 kolegija, te završni rad. Svi anglistički kolegiji iz književnosti nose po 6 bodova, a završni rad nosi 15 bodova. U ukupnom zbroju student treba imati 72 bodova iz odslušanih predmeta, 3 boda iz samostalnog znanstvenog rada te 15 bodova iz završnog rada. U prva tri semestra studenti upisuju po 11 predmeta, te u četvrtom 1 predmet. U devetom semestru studenti izrađuju samostalni znanstveni rad u dogovoru sa mentorom, koji nosi 3 bodova. U četvrtom semestru studenti pišu završni rad u dogovoru s mentorom; završni rad je potrebno prijaviti početkom trećeg semestra diplomskog studija. Studenti upisuju četiri vrste predmeta:

- a. Jedan predmet iz starije engleske književnosti, i jedan iz nekog drugog razdoblja engleske književnosti.
- b. 5 književnih (ili kulturoloških) predmeta s američkom tematikom. Gledajući ukupno cijelu sliku studija književnosti, odnosno preddiplomski kao i diplomski ciklus, studenti moraju zadovoljiti sljedeće uvjete: najmanje 1 predmet iz američke književnosti 19. stoljeća, te 2 predmeta iz američke književnosti 20. stoljeća.
- c. Lingvistički predmet iz ponude Odsjeka za anglistiku (relevantan za studij amerikanistike; po dogovoru s mentorom)

- d. Četiri kulturološka predmeta od kojih jedan do dva mogu biti iz ponude Odsjeka. Na drugim Odsjecima studenti mogu upisivati predmete koji imaju relevantnost za proučavanje književnosti i kulture. To su predmeti koji se nalaze u redovnoj diplomskoj ponudi odsjeka za komparativnu književnost, kroatistiku, povijest, povijest umjetnosti, antropologiju, sociologiju, etnologiju. Popisi tih predmeta bit će utvrđeni u dogovoru s tim odsjecima.

POPIS KOLEGIJA:

a) ENGLSKA KNJIŽEVNOST I KULTURA (I ANGLOFONE-POSTKOLONIJALNE KNJIŽEVNOSTI I KULTURE)

dr. sc. Janja CIGLAR-ŽANIĆ, redovni profesor

Naziv predmeta: Starija engleska književnost

Naziv kolegija: Englesko barokno pjesništvo

ECTS bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno

Uvjeti: Završen preddiplomski studij.

Ispit: Ocjena se temelji na jednom seminarskom radu, usmenom izlaganju i pismenom ispitu na kraju semestra.

Sadržaj: Kolegij se bavi engleskim pjesništvom prve polovice 17. stoljeća polazeći od književnopolovijesne pretpostavke da unatoč bogatstvu te prividno značajnim razlikama među pojedinim pjesničkim opusima ovom, postrenesansom dionicom engleske književnosti dominira barokna poetika karakteristična i za ostale onodobne europske književnosti. S obzirom na povijesni kontekst i književnopolovijesno-metodološki specifikum anglo-američkog književnog proučavanja teza o baroknoj fazi engleske književnosti i do danas ostala kontroverznom, posebna se pažnja posvećuje preciznom određivanju i razgraničenju sadržaja i opsega pojmova renesansa, manirizam, barok, "metafizička" poezija. Iz srodnog se razloga u kolegiju posvećuje znatna pažnja usporedbi generičkih, tematskih i stilskih izbora engleskog pjesništva ovoga razdoblja s pjesništvom drugih engleskih književnosti u kojima je pojam baroka već duže vrijeme ustaljen.

Popis literature:

OBVEZATNA

The Metaphysical Poets. Edited by Helen Gardner. Harmondsworth: Penguin, 1957.

From Donne to Marvel. Edited by Boris Ford. The New Pelican Guide to English Literature. Harmondsworth: Penguin, 1988.

Norton Anthology of English Literature. Volume 1.

The Oxford Anthology of English Literature: Renaissance. Edited by John Hollander and Frank Kermode. Oxford: Oxford University Press, 1973.

DOPUNSKA

E. R. Curtius. *European Literature and the Latin Middle Ages*. Princeton: Princeton University Press, 1973.

Književni barok. Uredile Dunja Fališevac i Živa Benčić. Zagreb: Zavod za znanost o književnosti, 1988.

Odette de Mourgues. *Metaphysical, Baroque and Précieux Poetry*. Oxford: Clarendon Press, 1953.

Harold B. Segel. *The Baroque Poem*. New York: Dutton, 1974.

Frank Warnke. *Versions of Baroque*. New Haven & London: Yale University Press, 1975.

Janja Ciglar-Žanić. *Neka veća stalnost*. Zagreb: Zavod za znanost o književnosti, 2001.

Janja Ciglar-Žanić. "Fatal Fascination or Calculated Choice: The Conceit in English Seventeenth Century Poetry". *Studia Romanica et Anglica Zagradiensia* 31-32 (1986/87), 3-20.

Janja Ciglar-Žanić. "Koliko je metafizička engleska metafizička poezija". *Umjetnost riječi* 1 (1988), 73-92.

Janja Ciglar-Žanić. "Barokno pjesništvo, englesko i hrvatsko: značenje nekih analogija". *Književna smotra* 21 (1988).

dr. sc. Janja CIGLAR-ŽANIĆ, redovni profesor

Naziv predmeta: Nove književnosti na engleskom jeziku

Naziv kolegija: Anglofone postkolonijalne književnosti

ECTS bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno

Uvjeti: Završen preddiplomski studij.

Ispit: Ocjena se temelji na jednom seminarskom radu, usmenom izlaganju i pismenom ispitu na kraju semestra.

Sadržaj: Postkolonijalne književnosti, tj. književnosti koje su u svojoj povijesti u nekom trenutku prošle fazu kolonizacije, svojim obujmom i vrsnoćom izazivaju danas sve veće zanimanje i postaju čestim predmetom književnoznanstvenog, kulturološkog i književnokritičkog bavljenja. Kako je u postkolonijalnim književnostima riječ o specifičnom susretu dviju različitih kultura u nejednakom položaju --- dominacije odnosno subordinacije – diskurzivne strategije tih književnosti orijentirane su na potkopavanje hegemonijskih kulturnih stereotipa i na očuvanje/konstituiranje vlastitog kulturnog identiteta. Kolegij će se usredotočiti na ove i srodne temeljne motive postkolonijalnih književnosti oslanjajući se pritom na interdisciplinarni teorijski sklop i na tehniku “kontrapunktnog čitanja” (Said) nužne da bi se otklonile zapadocentrične predrasude i razumjeli kulturni fenomeni nastali u okolnostima bitno različitim od metropolskih kulturnih i nacionalnih narativa. U ovom kontekstu posvetit će se pažnja i složenom odnosu postkolonijalizam-postmodernizam.

Popis literature:

OBVEZATNA:

B. Ashcroft, G. Griffiths, H. Tiffin, eds., *The Post-Colonial Studies Reader*, London: Routledge, 1995. (izbor)

B. Ashcroft, G. Griffiths, H. Tiffin, *The Empire Writes Back*, London and New York: Routledge, 1989.

E. Boehmer, *Colonial and Postcolonial Literature*, Oxford: Oxford University Press, 1995.

D. Brydon, H. Tiffin, *Decolonising Fictions*, Sydney: Dangaroo Press, 1993.

DOPUNSKA:

Homi K. Bhabha, *The Location of Culture*, London: Routledge, 1994.

Edward W. Said, *Culture and Imperialism*, London: Chatto & Windus, 1993.

Steven S. Slemon, H. Tiffin, *After Europe*, Sydney: Dangaroo Press, 1992.

Cynthia Sugars, ed., *Unhomely States: Theorizing English-Canadian Postcolonialism*, Mississauga: Broadview Press, 2004.

Jean-Pierre Durix, *Mimesis, Genres and Post-Colonial Discourse: Deconstructing Magic Realism*, London: Macmillan Press, 1998.

Northrop Frye, *Reflections on the Canadian Literary Imagination*, Roma: Bulzoni Editore, 1991.

Ania Loomba, *Colonialism/Postcolonialism*, London and New York: Routledge, 1998.

Nositelj kolegija: prof. dr. Janja CIGLAR-ŽANIĆ

Nastavnik: Ivan LUPIC, asistent

Naziv predmeta: Starija engleska književnost

Naziv kolegija: Pjesništvo engleske renesanse

ECTS bodovi: 6 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: Završen preddiplomski studij.

Ispit: Ocjena se zasniva na vrednovanju rada polaznika tijekom semestra: pripremljenost za sat, sudjelovanje u diskusijama na satu, izvršavanje zadanih obaveza te glavnim dijelom seminarski rad (6-8 kartica) i pismeni ispit na koncu semestra.

Sadržaj: Kolegij je zamišljen kao pregled takozvanog "zlatnog doba" engleske kulture, gdje će se žanrovski raznovrsni književni tekstovi promatrati u suodnosu sa svojim izvornim književnim, ideološkim, kulturnim i političkim kontekstima. Okosnicu kolegija neizbježno će sačinjavati neka ključna mjesta engleske književne prošlosti: od Tottelove antologije iz 1557, preko *Pastirova kalendara* iz 1579. i *Obrane pjesništva* iz osamdesetih do bogate sonetne produkcije devedesetih godina 16. stoljeća. Specifičnost je ovog kolegija u tome što inzistira na proučavanju tekstova u njihovu izvornom a ne moderniziranom obliku te što u većoj mjeri uključuje donedavna zanemarene pjesničke glasove. Naime, uz tradicionalna kanonska imena kao što su Wyatt, Surrey, Sidney, Spenser i Shakespeare kolegij uključuje i stvaralaštvo nekoliko engleskih renesansnih pjesnikinja kao i glasove pjesnika koji svojim interesima odudaraju od konvencionalno shvaćene književne matice engleske renesanse.

Cilj: Cilj je kolegija polaznicima priskrbiti detaljnija znanja potrebna za ozbiljno bavljenje starijim razdobljima engleske književnosti kao i uputiti na razlike u pristupima modernoj naspram starije književnosti u pokušaju da se važni kulturni tekstovi engleske prošlosti stave u kontekst nekih ključnih pitanja sadašnjice. Kolegij nastoji polaznike upoznati s temeljnim odrednicama suvremenih proučavanja engleske renesansne književnosti: suodnos kulture rukopisa i kulture tiska te pjesničkog i političkog diskursa, problem petrarkizma i lirskog glasa, udomaćivanje sonetnog oblika i pitanje sonetnog niza, važnost materijalnosti teksta i njezina uloga u oblikovanju značenja te uloga kanonskih engleskih renesansnih tekstova u kulturnim dvojbama suvremenog doba.

Popis literature:

OBAVEZNA

The Penguin Book of Renaissance Verse 1509-1659. Selected and with an introduction by David Norbrook. Edited by H. R. Woudhuysen. London: Penguin Books, 1993.

Elizabethan Sonnets. Edited by Maurice Evans. Revised by Roy J. Booth. London: Phoenix, 2003.

Early Modern Women Poets 1520-1700: An Anthology. Edited by Jane Stevenson and Peter Davidson. With contributions from Meg Bateman, Kate Chedgzoy, and Julie Saunders.

Gary Waller. *English Poetry of the Sixteenth Century.* Second edition. London & New York: Longman, 1993.

Isabel Rivers. *Classical and Christian Ideas in English Renaissance Poetry.* London: George Allen & Unwin, 1979.

Maurice Evans. *English Poetry in the Sixteenth Century*. Second edition, completely revised. New York: W. W. Norton, 1967.

IZBORNA

The Cambridge Companion to English Literature 1500-1600. Edited by Arthur F. Kinney. Cambridge: Cambridge University Press, 2000.

Clive Staples Lewis. *The Discarded Image: An Introduction to Medieval and Renaissance Literature*. Cambridge: Cambridge University Press, 1964.

Clive Staples Lewis. *English Literature in the Sixteenth Century Excluding Drama*. Oxford: Clarendon Press, 1954.

H. A. Mason. *Humanism and Poetry in the Early Tudor Period*. London: Routledge & Kegan Paul, 1959.

Elizabethan Poetry: Modern Essays in Criticism. Edited by Paul J. Alpers. London: Oxford University Press, 1967.

Elizabeth Heale. *Wyatt, Surrey and Early Tudor Poetry*. London & New York: Longman, 1998.

English Renaissance Literary Criticism. Edited by Brian Vickers. Oxford: Clarendon Press, 1999.

Wendy Wall. *The Imprint of Gender: Authorship and Publication in the English Renaissance*. Ithaca & London: Cornell University Press, 1993.

Arthur F. Marotti. *Manuscript, Print, and the English Renaissance Lyric*. Ithaca & London: Cornell University Press, 1995.

Jane Hedley. *Power in Verse: Metaphor and Metonymy in the Renaissance Lyric*. University Park & London: The Pennsylvania State University Press, 1988.

Ilona Bell. *Elizabethan Women and the Poetry of Courtship*. Cambridge: Cambridge University Press, 1998.

Roger Kuin. *Chamber Music: Elizabethan Sonnet-Sequences and the Pleasure of Criticism*. Toronto: University of Toronto Press, 1998.

Michael R. G. Spiller. *The Development of the Sonnet: An Introduction*. London & New York: Routledge, 1992.

Nositelj kolegija: prof. dr. Janja CIGLAR-ŽANIĆ

Nastavnik: Tamara PETRIĆ, asistentica

Naziv predmeta: Starija engleska književnost

Naziv kolegija: Srednjovjekovni izvori engleske renesansne drame

ECTS bodovi: 6 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: Završen preddiplomski studij.

Ispit: Pismeni.

Sadržaj: S jedne strane, kolegij nastoji osvijetliti smisao odnosno funkciju srednjovjekovne engleske kršćanske drame, koji se smisao – kao i smisao drame uopće, kao književnog žanra – pripisuje obrednom kontekstu u kojemu se ona javlja. Stoga će se kolegij ukratko osvrnuti na desetostoljetnu liturgijsku dramu na latinskome jeziku, kao i na antropološko-etnološke teorije o obrednoj funkciji drame u pretkršćanskim kulturama. Više će se vremena posvetiti proučavanju misterija, mirakula i moraliteta, čije će se tematske i formalne elemente usporediti s njihovim biblijskim predlošcima. Osim spomenutih teorija, naš će interes u tom proučavanju odrediti i neke formalističke književne i antropološke teorije, poput naratologije i arhetipske kritike, koje osvjetljavaju drugu sponu između pretkršćanskog vjerskog obreda i kasnije drame – naime, narodnog igrokaza. Kolegij se oblikuje u skladu s teorijom o kontinuitetu dramske i kazališne tradicije u Engleskoj sve do razdoblja njenog vrhunca, u šesnaestome i sedamnaestom stoljeću. Taj se kontinuitet može proučavati s brojnih aspekata, uključujući teatrološke aspekte poput inscenacije drame; političke, ekonomske i druge kulturne utjecaje povijesnog trenutka; te estetičke teorije. Na sve spomenute momente koji liturgijsku dramu vežu s engleskim renesansnim interludijem, komedijom i tragedijom osvrnut ćemo se u onoj mjeri u kojoj se oni mogu povezati s (mahom judeo-kršćanskom, odnosno biblijskom) etičkom tematikom, uz nju vezanom takozvanom komičnom dramskom formom, te spomenutim nasljeđem narodnog igrokaza.

Cilj: Studentice i studenti upoznat će razvoj engleske drame izvođene i zapisane na engleskom jeziku od njenih početaka, u dvanaestom stoljeću, do renesanse, u petnaestome stoljeću. Podaci o spomenutom književnopovijesnom razdoblju ponudit će se iz nekoliko suvremenih teorijsko-metodoloških perspektiva.

Popis literature:

Književni tekstovi:

Gassner, John (ur). *Medieval and Tudor Drama*. New York: Bantam Books, 1963. Pojedine drame.

Heilman, Robert B. (ur). *An Anthology of English Drama Before Shakespeare*. New York, Toronto: Rinehart, 1954. Pojedine drame.

Happe, Peter (ur). *English Mystery Plays: A selection*. Harmondsworth: Penguin Books, 1975. Pojedine drame.

McIlwraith, A. K (ur). *Five Stuart Tragedies*. London: Oxford UP, 1961. Pojedine drame.

McIlwraith, A. K (ur). *Five Elizabethan Tragedies*. London: Oxford UP, 1961. Pojedine drame.

Kritičko—teorijski tekstovi:

Cox, John D. *The Devil and the Sacred in English Drama, 1350—1642*. Cambridge: Cambridge UP, 2000.

Happé, Peter, *English Drama Before Shakespeare*. London, New York: Longman, 1999.

Hardison, O. B, Jr. *Christian Rite and Christian Drama in the Middle Ages: Essays in the Origin and Early History of Modern Drama*. Baltimore: The Johns Hopkins Press, 1965. Pojedina poglavlja.

Weimann, Robert. *Shakespeare and the Popular Tradition in the Theater: Studies in the Social Dimension of Dramatic Form and Function*. Ed. Robert Schwartz. Baltimore, London: The Johns Hopkins UP, 1978. Pojedina poglavlja.

Nositelj kolegija: prof. dr. Janja CIGLAR-ŽANIĆ

Nastavnik: mr. sc. Iva POLAK, asistent

Naziv predmeta: Nove književnosti na engleskom jeziku

Naziv kolegija: Australaska književnost i film

ECTS bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: Završen preddiplomski studij.

Ispit: Ocjena se temelji na seminarskom radu, usmenom izlaganju i završnom pismenom ispitu.

Sadržaj: Daje se pregled australskih književnih tekstova od kraja 19. stoljeća do danas u kontekstu postkolonijalne teorije kulture. Tekstovi koji su žanrovski raznoliki uključuju djela autora kao što su Miles Franklin, Barbara Baynton, Henry Lawson, Patrick White, Murray Bail, Frank Moorhouse, Barbara Jeffreys, David Malouf, Tim Winton i dr. Kolegij također uključuje rad i na odabranim aboridžinskim književnim tekstovima na engleskom jeziku spisatelj(ic)a kao što su Oodgeroo Noonuccal, Mudrooroo i Sally Morgan. Neki od književnih tekstova rade se u svjetlu njihovih filmskih adaptacija radi upoznavanja značaja krajolika kako u australskoj književnosti tako i u njejoj kinematografiji. Seminar je također popraćen analizom odgovarajućih književnokritičkih radova iz područja postkolonijalne teorije kulture koji pružaju teorijsku aparaturu za analizu australskih i drugih tzv. postkolonijalnih književnosti. Neki od ključnih teoretičara su Edward Said, Bill Ashcroft, Gareth Griffith, Helen Tiffin, Robert Frazer, Homi K. Bhabha i dr.

Cilj: Osvijestiti studente na postojanje anglofonih književnosti koje ne pripadaju krugu tzv. kanonskih anglofonih književnosti (britanske i američke) te koje progovaraju iz bitno drugačijeg zemljopisnog i kulturološkog središta, što se očituje u djelima australskih autora. Naglasak će se staviti na specifično nasljeđe kolonijalizma kao i na problematiku složenog pojma postkolonijalnosti.

Popis literature:

Ashcroft, Bill, Gareth Griffiths i Helen Tiffin (1991 [1989]) *The Empire Writes Back: Theory and Practice in Post-Colonial Literatures*, London/New York: Routledge.

Ashcroft, Bill, Gareth Griffiths, i Helen Tiffin (ur.) (2000) *Post-Colonial Studies: The Key Concepts*, London/New York: Routledge.

Bhabha, Homi K. (1994) *The Location of Culture*, London/New York: Routledge.

Chatman, Seymour (1980 [1978]) *Discourse: Narrative Structure in Fiction and Film*, Ithaca and London: Cornell University Press.

Elizabeth Webby (ur.) (2000) *The Cambridge Companion to Australian Literature*, Cambridge: Cambridge University Press.

Goodwin, Ken (1988 [1986]) *Macmillian History of Literature: A History of Australian Literature*, London: Macmillian Education.

Loomba, Ania (2001[1998]) *Colonialism/Postcolonialism*, London-New York: Routledge.

O'Regan (2004 [1996]) *Australian National Cinema*, London/New York: Routledge

Schaffer, Kay (1988) *Women and the Bush: Voices of Desire in the Australian Cultural Tradition*, Melbourne: Cambridge University Press.

Said, Edward W. (1995 [1978]) *Orientalism: Western Conceptions of the Orient*, Harmondsworth: Penguin Books.

Nositelj kolegija: prof. dr. Janja CIGLAR-ŽANIĆ

Nastavnik: mr. sc. Iva POLAK, asistent

Naziv predmeta: Nove književnosti na engleskom jeziku

Naziv kolegija: Književnost australskih Aboridžina i kanadskih Indijanaca na engleskom jeziku

ECTS bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: seminar

Uvjeti: Završen preddiplomski studij

Ispit: Ocjena se temelji na seminarskom radu, usmenom izlaganju i završnom pismenom ispitu.

Sadržaj: Uvodi se problematika prisvajanja, izmještanja i naposljetku pisanja književnosti na engleskom jeziku starosjedilaca Australije i Kanade koja se stavlja u odgovarajući kulturno-povijesni kontekst. Odabrani tekstovi imaju za cilj pokazati specifične topeve ovih dviju aboridžinskih književnosti kao i jezične promjene u engleskom jeziku. Raspravljat će se o problematici "prelaska" diskursa iz usmenog u pisani, o navodnoj "dvojbenoj" izvornosti tih književnosti na engleskom jeziku, odnosno o problematici forme i sadržaja, te razlozima zbog kojih obje književnosti uvelike ostaju u domeni angažirane umjetnosti. Bit će riječi i o tekućem statusu ovih dviju književnosti u širem kontekstu postkolonijalnih književnosti. Kolegij će biti popraćen i dokumentarnim filmovima kao i PowerPoint prezentacijama radi upoznavanja studenata s kulturnim nasljeđem australskih Aboridžina i kanadskih Indijanaca.

Cilj: Osvijestiti studente na postojanje donedavno nevidljivih tekstova na teritorijima dviju bivših britanskih kolonija te na problematične odnose bijelog stanovništva spram autohtonog/prvotnog stanovništva Australije i Kanade. Naglasak će se staviti na složenost termina kolonijalizma, imperijalizma, postkolonijalizma i neokolonijalizma, poglavito kada se primjenjuju na tekstove napisane iz pozicije tzv. Drugog i dvostrukog Drugog.

Popis literature:

Boehmer, Elleke (1995) *Colonial & Postcolonial Literature*, Oxford/New York: Oxford University Press.

Cynthia Sugars (ur.) *Unhomely States: Theorizing English-Canadian Postcolonialism*, (2004), Mississauga: Broadview Press

Daniel Davod Moses i Terry Goldie (1998) *An Anthology of Canadian Native Literature in English*, 2. izdanje, Toronto: Oxford University Press Canada

Durix, Jean-Pierre (1998) *Mimesis, Genres and Post-Colonial Discourse: Deconstructing Magic Realism*, Hampshire/London: Macmillian Press Ltd.

Fanon, Frantz (1991 [1967]) *Black Skin, White Masks*, translated by Charles Lam Markmann, New York: Grove Press.

Fanon, Frantz (2001 [1961]) *The Wretched of the Earth*, London: Penguin Books.

Gates, Henry Louis, Jr. (1989 [1988]) *The Signifying Monkey: A Theory of African-American Literary Criticism*, New York/Oxford: Oxford University Press.

Davis, Jack, Stephen Muecke, Mudrooroo Narogin i Adam Shoemaker (ur.), (2001 [1990]) *Paperbark: A Collection of Black Australian Writings*, St. Lucia: University of Queensland Press.

Ong, Walter J. (2002 [1982]) *Orality and Literacy*, London /New York: Routledge.

Spivak, Gayatri Chakrovorty (1993) "Can the Subaltern Speak?", *Colonial and Post-Colonial Theory: A Reader*, Patrick Williams and Laura Christman (ur.), New York/London/Toronto/Sydney/Tokyo/Singapore: Harvester Wheatsheaf, str. 66-111.

Nositelj kolegija: prof. dr. Janja Ciglar - Žanić

Predavač: Vanja Polić, znanstvena novakinja

Naziv predmeta: Starija engleska književnost

Naziv kolegija: Počeci modernog romana u Engleskoj 18. stoljeća

ECTS bodovi: 6 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno

Uvjeti: Završen preddiplomski studij.

Ispit: Ocjena se temelji na seminarskom radu, usmenom izlaganju i završnom pismenom ispitu.

Broj sati aktivne nastave: 30

Način praćenja kvaliteta: seminarski rad 3500 riječi 80% i usmeno izlaganje 20%

Opis kolegija:

Ovaj kolegij upoznao bi studente s povijesnim, društvenim i kulturološkim aspektima osamnaestog stoljeća u Engleskoj s posebnim osvrtom na one društvenopovijesne odrednice koje su pogodovale razvoju modernog romana u njegovu današnjem obliku. Unutar takvog šireg konteksta predstaviti će se reprezentativni pisci engleskog osamnaestog stoljeća te njihovi romani (poput *Robinsona Crusoea*, *Moll Flanders*, *Gulliverovih putovanja*, *Pamele*, *Josepha Andrewsa*, *Tristrama Shandyja* i drugih). U kolegiju će se također s teorijskog aspekta opisati i analizirati glavne odrednice romanesknog žanra te one njegove podvrste koje su postojale na književnoj sceni osamnaestoga stoljeća. K tome, u kolegiju će se raspravljati o fenomenu suvremene popularnosti žanra romana kod publike te o njegovu neprihvatanju u visoku književnost, što dovodi do potrebe za autolegitimacijom žanra. Osim navedenih pristupa romanu osamnaestog stoljeća kolegij će se također pozabaviti i teorijskim aspektima romana (naratološki i aksiološki aspekti romana, generičke granice romanesknog žanra, romaneskni svjetovi, svjetonazori i ideologije).

Cilj kolegija: Svrha ovoga kolegija je studente upoznati s jednim od perioda engleske književne povijesti te im na odabranom broju romana pokazati žanrovske osobine romana.

Literatura¹ (kritička literatura, ne uključuje književne naslove):

Obavezna:

McKeon, Michael, *The Origins of the English Novel 1600-1740*

Richetti, John J., ed, *The Cambridge Companion to The Eighteenth Century Novel*

Watt, Ian, *The Rise of the Novel*

Dodatna:

Hunter, J. Paul, *Before Novels, The Cultural Contexts of Eighteenth Century English Fiction*

---

¹ S obzirom da je ovo opis kolegija koji ću predavati tek za tri godine, nudim samo okvirni popis literature, tj. popisujem samo temeljnu literaturu.

Richetti, John J., *Popular Fiction Before Richardson, Narrative Patterns 1700-1739*

Richetti, John J., *The English Novel in History 1700-1780*

Spencer, Jane, *The Rise of the Woman Novelist, From Aphra Behn to Jane Austen*

Williams, Ioan, ed, *Novel and Romance 1700-1800*

Žmegač, Viktor, *Povijesna poetika romana*

dr. sc. Ljiljana Ina GJURGAN, izvanredni profesor

Naziv predmeta: Novija britanska književnost

Naziv kolegija: Uloga književnosti u konstituiranju nacionalnog identiteta na prijelazu iz XIX. u XX. stoljeće – primjeri iz hrvatske i irske književnosti

ECTS bodovi: 6

Jezik: hrvatski (potrebno pasivno znanje engleskoga jezika)

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno

Uvjeti: Završen preddiplomski studij.

Ispit: Studentice i studenti su dužni tijekom seminara izraditi dva kraća seminarska rada (cca 2000 riječi svaki i sudjelovati u radu seminara). Polaznice/i koji ne udovolje obvezama na vrijeme ili kvalitetom radova, pristupaju usmenoj provjeri.

Sadržaj: Kolegij će se prvenstveno pozabaviti ulogom književnosti u izražavanju i stvaranju nacionalnoga identiteta, kao i odnosom nacionalnog identiteta i jezika, kazališta i kulture.

Usporedbom shvaćanja uloge pjesništva kod Vl. Nazora i W. B. Yeatsa, analizirat ćemo odnos između esteticizma, misticizma i nacionalizma. Tema je i nacionalna uloga kazališta na prijelazu stoljeća – repertoar Hrvatskoga narodnoga kazališta pod vodstvom Stjepana Miletića u usporedbi s repertoarom dublinskoga Abbey kazališta (osnivač W.B. Yeats i dr).

Cilj je kolegija razvijati sposobnost kritičkoga čitanja tekstova i njihove kulturološke kontekstualizacije te putem analize književnih i drugih dokumenata omogućiti komparativni i kulturološki uvid u fenomen konstituiranja modernog nacionalnog identiteta početkom dvadesetoga stoljeća u bezdržavnim nacijama.

Popis literature:

OBVEZATNA

Vladimir Nazor: *Izabrana djela* (izdanje po izboru)

W.B. Yeats: *Izabrana djela*, priredila Lj. I. Gjurgjan, Zagreb: ŠK, 2001

Stjepan Miletić: *Hrvatsko glumište*, Zagreb: Prolog, 1978

Nikola Bartušić/Zoran Kravar/Viktor Žmegač: *Književni protusvijetovi: Poglavlja iz hrvatske moderne* (37-45, 163-169, 275-289), Zagreb: Matica hrvatska, 2001

Mirko Tomasović: *Domorodstvo i europejstvo: rasprave i refleksije u hrvatskoj književnosti XIX. i XX. stoljeća*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2002

Ljiljana Ina Gjurgjan: *Mit, nacija i književnost 'kraja stoljeća'*: Vladimir Nator i W. B. Yeats, NZMH, 1995

Homi K. Bhabha: "Introduction: Narrating the Nation", Ernest Renan "What is Nation?", Simon During "Literature - Nationalism's Other? The Case for Revision" sve u *Nation and Narration*, ur. Homi K. Bhabha, Routledge, 1991

Declan Kiberd: *Inventing Ireland: The Literature of the Modern Nation*, London: Vintage, 1996

DOPUNSKA

Neil. R. Davison: 'Representations of Irishness' u *Textual Practice*, summer 1998, 12(2), 291-321

Seamus Dean: "Heroic Styles: The Tradition of an Idea" u *Ireland's Field Day*, Hutchinson and Co, 1985

Majorie Howes: *Yeats's Nations - Gender, Class and Irishness*, Cambridge U. Press, 1998

Ljiljana Ina Gjurgjan: "Yeats, Postcolonialism, and Turn-of-the-Century Aesthetics" u *European Journal of English Studies*, 1999, Vol 3, No. 3, pp. 314-326

Pericles Lewis: *Modernism, Nationalism, and the Novel*, Cambridge U. Press, 2000

Edward Said: "Nationalism, Colonialism, and Literature: Yeats and Decolonialization", *Field Day*, Hutchinson and Co, 1988. pp. 12-34

dr. sc. Ljiljana Ina GJURGAN, izvanredni profesor

Naziv predmeta: Novija britanska književnost

Naziv kolegija: Metode čitanja književnog teksta

ECTS bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno

Uvjeti: Završen preddiplomski studij.

Ispit: Od polaznika/ka se očekuje da tijekom seminara aktivno sudjeluju u nastavi te izrade dva kraća rada (cca 2000 riječi svaki) u kojima će sažeti i komentirati jedan od kritičkih prikaza djela koje ćemo analizirati na satu. Ispitu će trebati pristupiti samo oni kandidati koji nisu na vrijeme ili na zadovoljavajući način udovoljili ovoj obvezi.

Sadržaj: Nakon uvodnog dijela u kojem ćemo kratko sažeti osnovna metodološka načela relevantnih kritičkih škola i pravaca, analizirat će se romani Mary Shelley *Frankenstein ili moderni Prometej* (s feminističkog, postkolonijalnog, novohistoričkog i psihoanalitičkog aspekta), *Srce tame* Josepha Conrada (s novokritičkog, semiološkog, postkolonijalnog, egzistencijalnog/psihoanalitičkog aspekta), i roman *Gospođa Dalloway* Virginije Woolf (s naratološkog, feminističkog i kulturološkog aspekta) te njegova postmodernistička reinkripcija u romanu *Sati* Michaela Cunninghama.

Cilj je seminar kroz oprijemljenje različitih metoda interpretacije književnog teksta – dekonstrukcijske, psihoanalitičke, feminističke (rodne), postkolonijalne, pružiti uvid u korisnost pojedinih metoda čitanja kako za interpretirane tekstove tako i za svoje istraživanje. Kolegij tako razvija sposobnost kritičkoga i komparativnoga prosuđivanja i uvid u najznačajnija ostvarenja modernizma (J. Conrad, V. Woolf).

Popis literature:

OBVEZATNA

Mary Shelley: *Frankenstein or the Modern Prometheus*

Joseph Conrad: *Heart of Darkness*

V. Woolf: *Mrs. Dalloway*

Ljiljana Ina Gjurgjan: *Uvodne napomene uz izbor kritika o romanu Mary Shelley : Frankenstein ili Moderni Prometej*

Sandra M. Gilbert and Susan Gubar : *Horror's Twin : Mary Shelley's Monstrous Eve*

Barbara Johnson: *My Monster / My Self*

Gayatri Chakravorty Spivak: *Three Women's Texts and A Critique of Imperialism*

Lee E. Heller: *Frankenstein and the Cultural Uses of Gothic*

Chapter 6: Joseph Conrad: *Heart of Darkness* (In: *A Practical Reader in Contemporary Literary Theory*, Edited by P. Brooker and P. Widdowson)

Chapter 4: *Conrad: The Presentation of Narrative* (In: Edward W. Said: *The World, the Text, and the Critic*)

Impressionism (In: Ian Watt: *Conrad in the Nineteenth Century*)

Ivo Vidan: *Punina trenutka u struji svijesti* (In: Virginia Woolf: *Gospođa Dalloway* (preveo Mate Maras))

Virginia Woolf: From "Byron and Mr. Briggs" (In: *The Gender of Modernism: A Critical Anthology*, edited by Bonnie Kime Scott)

Erich Auerbach: *Smeđa čarapa* ili (u: E. Auerbach: *Mimesis: Prikazivanje stvarnosti u zapadnoj književnosti* ili engl. prijevod)

Bonnie Kime Scott: *Digging out Mrs. Dalloway* (In: B. K. Scott: *Refiguring Modernism, vol. 2: Postmodern Feminist Readings of Woolf, West, and Barnes*)

Ban Wang: "I" on the Run: *Crisis of Identity in Mrs. Dalloway* (In: *Modern Fiction Studies*, Vol. 38, no. 1)

Dopunska:

Ljiljana Ina Gjurgjan: *Dvoznačnost funkcije mita "domaćeg anđela" u romanu V. Woolf Ka svjetioniku* (In: Republika, br. 11-12, 1983.)

Ljiljana Ina Gjurgjan: *Roman postmodernog konstruktivizma – Michael Cunningham: Sati (The Hours), Književna smotra,*

Ivo Vidan: *Pomorčeve pripovjedačke tajne* (U: J. Conrad: *Lord Jim / Srce tame*)

Ivo Vidan: «*Srce tame*» *pripovjedačke krize* U: I. Vidan: *Nepouzdana pripovjedač*)

dr. sc. Tatjana JUKIĆ, docent

Naziv predmeta: Novija britanska književnost

Naziv kolegija: Historiografska metafikcija

ECTS bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: Završen preddiplomski studij.

Ispit: Seminarski rad na izabranoj temi te završni pismeni ispit.

Sadržaj: Kolegij nudi prorađenu historiografsku metafikciju, žanra konstitutivnoga za poetiku postmodernizma. Preuzevši analitičku poziciju tzv. metahistorije (Hayden White, Dominick LaCapra), Linda Hutcheon taj žanr opisuje kao pripovjednu prozu koja kroz naraciju o povijesti preispituje vlastiti iskaz, i stoga se konstituira kao preplet književne teorije, povijesti i pripovijedanja. Naglasak će biti stavljen kako na analizu romana koji taj žanr konstituiraju (i ujedno preispituju), tako i na analizu njegovih postojećih opisa (Linda Hutcheon, Brian McHale), posebno s obzirom na izrazit interes te proze za historizaciju institucija znanja i akademske zajednice, te za pitanja simboličkoga kapitala, socijalne legitimacije i politike prikazivačkih praksi. Nastava u kolegiju uključivat će i predavanje i seminarski tip rada, a konačna ocjena objedinit će rezultate eseja na izabranoj temi, te finalnog pismenog ispita.

Popis literature:

John Fowles, *The French Lieutenant's Woman*

J.M.Coetzee, *Foe*

David Lodge, *Nice Work*

A.S.Byatt, *Possession*

Margaret Atwood, *Alias Grace*

Roland Barthes, *The Rustle of Language* (izbor)

Hayden White, *The Content of the Form: Narrative Discourse and Historical Representation* (izbor)

Dominick LaCapra, *History, Politics and the Novel* (izbor)
Brian McHale, *Postmodernist Fiction* (izbor)
Linda Hutcheon, *A Poetics of Postmodernism: History, Theory, Fiction*
Linda Hutcheon, *The Politics of Postmodernism*
Brian McHale, *Constructing Postmodernism* (izbor)
Andrew Gibson, *Towards a Postmodern Theory of Narrative* (izbor)
Tatjana Jukić, *Zazor, nadzor, sviđanje: dodiri književnog i vizualnog u britanskom devetnaestom stoljeću* (poglavlje o historiografskoj metafikciji)

dr. sc. Tatjana JUKIĆ, docent

Naziv predmeta: Novija britanska književnost

Naziv kolegija: Književnost i vizualnost

ECTS bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: Završen preddiplomski studij.

Ispit: Seminarski rad na izabranu temu te konačni pismeni ispit.

Sadržaj: S obzirom na interes suvremene književne i teorije kulture za različite aspekte vizualnosti, kolegij nudi analizu toga interesa, ali i analizu pozicije vizualnosti u konstrukciji i konzumaciji književnoga teksta. Podloga za raspravu bit će izabrani primjeri slikarskih ilustracija književnoga teksta (npr. predrafaelizam), filmskih adaptacija književnih tekstova, te optičke metaforike književnosti i književne teorije. Prorada tih sadržaja važna je zbog dominantne pozicije vizualnih praksi u suvremenoj kulturi, čija analiza, međutim, najčešće ne zahvaća adekvatno interakciju vizualnosti i prikazivačkih praksi književnosti, pa je funkcija ovoga kolegija upravo konstrukcija pozicije koja bi omogućila adekvatnu analizu kurentnih kulturnih politika. Nastava u kolegiju uključivat će i predavanje i seminarski tip rada, a konačna ocjena objedinit će rezultate eseja na izabranu temu, te finalnog pismenog ispita.

Popis literature:

Obavezna literatura uključuje izbor tekstova o susretištima književnosti i vizualnosti.

Jacques Derrida, *The Truth in Painting* (izbor)

D.A.Miller, *The Novel and the Police* (izbor)

Griselda Pollock, *Vision and Difference: Femininity, Feminism and Histories of Art* (izbor)

J. Hillis Miller, *Illustration*

Frank Ankersmit i Hans Kellner (ur.), *A New Philosophy of History* (izbor)
Steven Melville i Bill Readings (ur.), *Vision and Textuality* (izbor)
Carol T. Christ i John O. Jordan (ur.) *Victorian Literature and the Victorian Visual Imagination* (izbor)
Stanley Cavell, *Contesting Tears: the Hollywood Melodrama of the Unknown Woman* (izbor)
Kaja Silverman, *The Threshold of the Visible World* (izbor)
Nancy Armstrong, *Fiction in the Age of Photography: The Legacy of British Realism* (izbor)
Nicholas Mirzoeff (ur.), *The Visual Culture Reader* (izbor)
Tatjana Jukić, *Zazor, nadzor, sviđanje: dodiri književnog i vizualnog u britanskom devetnaestom stoljeću* (izbor)

dr. sc. Borislav KNEŽEVIĆ, docent

Naziv predmeta: Novija britanska književnost

Naziv kolegija: Britanski moderni roman i Britansko carstvo

ECTS-bodovi: 6 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 3 sata seminara na tjedan

Uvjeti: upisan diplomski studij

Ispit: Ocjena se temelji na dva pismena rada tijekom semestra (svaki od 5-6 kartica teksta), te na kolokviju na kraju semestra.

Sadržaj: Ovaj seminarski kolegij uključuje pregled reprezentativnih romana iz razdoblja britanskog modernizma (Conrad, Joyce, Forster), ali ima i tematsku odrednicu utoliko što posebnu pozornost udjeljuje temi prikazivanja imperijalizma i kolonijalizma u tim romanima (dobar dio sekundarne literature je s područja postkolonijalnih studija). Stoga ćemo se u našim diskusijama baviti kako književno-povijesnim karakteristikama modernizma, tako i nizom tema koje je definirala postkolonijalna kritika i teorija (kao što su odnos između metropole i kolonije, konstrukcija/prikazivanje drugoga, kulturna hibridnost, pitanje rodnih politika u koloniziranim društvima, itd.) Rad u seminaru imat će više modaliteta: prezentacije, seminarska diskusija, kompiliranje bibliografija, uz pomno čitanje formalnih i povijesnih odrednica tekstova.

Cilj: Kolegij zahtijeva viši stupanj studentskog angažmana u istraživačkom dijelu rada u seminaru, odnosno u prikupljanju sekundarne literature i radu s njom. Među ostalim, od studenata se očekuje da kroz zajednički rad u seminaru i individualni rad na kritičkoj bibliografiji i pisanju seminarskog rada razvijaju sposobnost stvaranja slike o strukturi književno-kritičke diskusije o temi ovog seminara, te da usavrše vještinu pismene analize književnih tekstova, osobito s obzirom na uporabu sekundarnih izvora.

Popis literature:

Romani:

Rudyard Kipling, *Kim*

E.M. Forster, *A Passage to India*

James Joyce, *A Portrait of the Artist as a Young Man*

Joseph Conrad, *Heart of Darkness*

Rabindranath Tagore, *The Home and the World*

Kritika:

Chinua Achebe, "An Image of Africa"

Patrick Brantlinger, *The Rule of Darkness* (ulomci)

Frantz Fanon, "The Wretched of the Earth"

Edward Said, "Introduction" to *Orientalism*

Bernard S. Cohn, "Representing Authority in Colonial India"

Ernest Renan, "What is a Nation?"

Fredric Jameson, "Modernism and Imperialism"

Dopunska literatura:

Anthony Appiah, "Topologies of Nativism"

Jawaharlal Nehru, "The Discovery of India"

R.B. Kershner, "Genius, Degeneration, and the Panopticon"

Carole Boyce Davies, "Migratory Subjectivities"

dr. sc. Borislav KNEŽEVIĆ, docent

Naziv predmeta: Novija britanska književnost

Naziv kolegija: Povijest i teorija anglofonog romana

ECTS-bodovi: 6 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 3 sata seminara na tjedan

Uvjeti: upisan diplomski studij

Ispit: Ocjena se temelji na dva pismena rada tijekom semestra (svaki od 5-6 kartica teksta), te na kolokviju na kraju semestra.

Sadržaj: Ovaj kolegij pruža pregled povijesti i teorije romana u anglofonoj tradiciji. Popis primarne literature uključuje reprezentativne romane u razdoblju od 18. do kasnog 20. stoljeća (primjerice, Defoe, Austen, Dickens, Woolf, Morrison, Coetzee), odnosno od uspona romana kao književnog žanra do postmodernog romana. Podjednako važan dio literature bit će sekundarna literatura, koja je izabrana tako da omogući diskusiju o središnjim pitanjima teorije romana, kao što su pitanja periodizacije, pripovjednih tehnika, žanra, karakterizacije, te sociologije romana.

Cilj: Glavni cilj kolegija je upoznavanje studenata s opsežnom problematikom povijesti i teorije romana u anglofonoj tradiciji. Istodobno, kolegij zahtijeva visok stupanj studentskog angažmana u istraživačkom dijelu rada u seminaru, odnosno u prikupljanju sekundarne literature i radu s njom, što znači da će studenti imati priliku razvijati sposobnosti individualnog rada na kritičkoj bibliografiji. Dobar dio rada u seminaru bit će posvećen usavršavanju vještina pismene analize književnih tekstova, osobito s obzirom na uporabu sekundarnih izvora.

Popis obavezne literature:

Romani:

Daniel Defoe, *Robinson Crusoe*

Jane Austen, *Mansfield Park*

Virginia Woolf, *To the Lighthouse*

J.M. Coetzee, *Foe*

Douglas Coupland, *Generation X*

Teorija i kritika:

Mikhail Bakhtin, *The Dialogic Imagination* (ulomci)

Gerard Genette, *Narrative Discourse* (ulomci)

Michael McKeon, *The Origins of the Novel* (ulomci)

Franco Moretti, *Atlas of the European Novel* (ulomci)

Lawrence Stone, *The Family, Sex and Marriage* (ulomci)

Ian Watt, *The Rise of the Novel* (ulomci)

E.M. Forster, *Aspects of the Novel* (ulomci)

Seymour Chatman, *Story and Discourse* (ulomci)

Henry James, "The Art of Fiction"

Virginia Woolf, "Modern Fiction"

F.R. Leavis, *The Great Tradition* (ulomci)

Dopunska literatura:

Viktor Shklovsky, "Sterne's *Tristram Shandy*"

Fredric Jameson, *Postmodernism* (ulomci)

Wayne Booth, *The Rhetoric of Fiction* (ulomci)

dr. sc. Borislav KNEŽEVIĆ, docent

Naziv predmeta: Novija britanska književnost

Naziv kolegija: Viktorijanski roman: Charles Dickens

ECTS-bodovi: 6 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 3 sata seminara na tjedan

Uvjeti: upisan diplomski studij

Ispit: Ocjena se temelji na dva pismena rada tijekom semestra (5-6 kartica teksta), te na kolokviju na kraju semestra.

Sadržaj: Ovaj kolegij se bavi romanima jednog od najvažnijih viktorijanskih romanopisaca, Charlesa Dickensa. Na popisu literature su tri Dickensova romana: *Oliver Twist*, *Little Dorrit*, *A Tale of Two Cities*. Kolegij se bavi središnjim temama Dickensova opusa, kao što su klasni ustroj britanskog društva, kritika društvenih institucija (školskih, zatvorskih, političkih, sudskih, itd.). Osim tematskih i žanrovskih odrednica Dickensovih tekstova, seminar će se baviti i Dickensovom ulogom u profesionalizaciji pisanja romana.

Cilj: Kolegij stavlja naglasak na angažiran rad studenata u susretu s književnim tekstom, kako bi studenti ovladali vještinama i metodologijom analize književnih tekstova. Jedan od važnih ciljeva ovog kolegija je i vježbanje sposobnosti studenata za pismenu analizu književnih tekstova.

Popis literature:

Romani:

Charles Dickens, *Oliver Twist*; *Little Dorrit*; *A Tale of Two Cities*

Kritika:

Richard Altick, *The English Common Reader* (ulomci)

David Cannadine, *The Rise and Fall of Class in Britain* (ulomci)

Christina Crosby, *The Ends of History* (ulomci)

Steven Marcus, *Dickens* (ulomci)

Dopunska literatura:

Peter Brooks, *The Melodramatic Imagination* (ulomci)

Pierre Bourdieu, *The Field of Cultural Production* (ulomci)

Franco Moretti, *The Way of the World. The Bildungsroman in European Culture* (ulomci)

F.M. Thompson, *The Respectable Society* (ulomci)

*****

b) AMERIČKA KNJIŽEVNOST I KULTURA

dr. sc. Sonja BAŠIĆ, profesor emeritus

Naziv predmeta: Američka književnost i kultura

Naziv kolegija: Američka književnost i kultura "Šezdesetih"

ECTS bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 3 sata seminara na tjedan

Uvjeti: Završen preddiplomski studij.

Ispit: Ocjena se temelji na redovitom pohađanju, aktivnom sudjelovanju u radu seminara, dva pismena rada tijekom semestra (svaki od pet kartica teksta) ili jednom većem radu (desetak stranica) te na pismenom ispitu na kraju semestra.

Sadržaj: Ovaj interdisciplinarni seminarski kolegij pokušaj je kulturno/političkog i književnog definiranja "Šezdesetih" u SAD-u. Kolegij će posebno rasvijetliti tri aspekta, a to su:

1. Paralelno nastajanje nekoliko masovnih pretežno nenasilnih pokreta u SAD-u (hippyjevski pokret mladeži mahom na sveučilištima te protestni marševi za crnačka prava i protiv rata u Vijetnamu), ali i pojava militantnih uglavnom afro-američkih pokreta (Crni Muslimani i dr.) i istovremenim porastom nasilja koje je kulminiralo atentatima na Johna i Roberta Kennedyja te crnačkog vođu Martina Luthera Kinga.

2. Pojava "alternativnih" kultura, što se u književnosti zrcali u odvrćanju od (modernističkog) elitizma i brisanju granica između elitnog i popularnog (što je među prvima zagovarao kritičar Leslie Fiedler) i novoj dokumentarnosti ("nefikcionalna fikcija", "novi žurnalizam", npr Norman Mailer, Truman Capote, E. L. Doctorow, Tom Wolfe) i

3. specifične promjene u fikcionalnim narativnim strategijama novih pisaca koje su antirealistička i antitotalitarna, a oslanjaju se na grotesku, hiperboličnost, crni humor, paradoks, tragi-komediju i dr. (uz neke od gore navedenih pisaca u kolegiju se obrađuju još Joseph Heller, Kurt Vonnegut Jr. i Thomas Pynchon). Rad u seminaru imat će više modaliteta: seminarska diskusija, usmene prezentacije, dvije kratke recenzije znanstvenih članaka, kompiliranje i anotiranje bibliografija, uz pomno čitanje formalnih i kulturoloških odrednica tekstova.

Cilj: Kolegij zahtijeva viši stupanj studentskog angažmana u istraživačkom dijelu rada u seminaru, odnosno u prikupljanju sekundarne literature i radu s njom. Među ostalim, od studenata se očekuje da kroz zajednički rad u seminaru i individualni rad na kritičkoj bibliografiji i pisanju seminarskog rada razvijaju sposobnost interdisciplinarnog pristupa književnim i kulturnim fenomenima te da usavrše vještinu pismene analize književnih tekstova, osobito s obzirom na uporabu sekundarnih izvora.

Popis literature:

OBVEZATNA:

Joseph Heller: *Catch-22*

Norman Mailer: *An American Dream* i (ulomci iz *The Armies of the Night*)

Coover, Barthelme, John Barth: 6 novela (uključenih u Reader)

Kurt Vonnegut Jr, *Slaughterhouse-5*

Thomas Pynchon: *The Crying of Lot-49*

DOPUNSKA:

Martin Luther King (neki govori i članci)

Norman Mailer: "The White Negro"

Thomas Pynchon "Entropy"

The Autobiography of Malcom X

dr. sc. Ljiljana Ina GJURGAN, izvanredni profesor

Naziv predmeta: Američka književnost i kultura

Naziv kolegija: Predočavanje ženskosti u američkoj književnosti i drugim medijima

ECTS bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno

Uvjeti: Završen preddiplomski studij.

Ispit: Tijekom seminara studenti/ce trebaju izraditi dva rada (cca 2000 riječi svaki na engleskom jeziku i prezentirati ih na seminaru) te aktivno sudjelovati u diskusijama. Ispitu pristupaju one polaznice/i koji nisu na vrijeme ili kvalitetom ispunili te obveze.

Sadržaj: Seminar polazi od propitivanja tradicionalne reprezentacije ženskosti ("The Raven", *The Great Gatsby*), zatim analizira pomake u načinu reprezentacije žene od pjesništva E. Dickinson do Sylvije Plath i Adrienne Rich. U završnom dijelu propituje se definicija rodnosti u svjetlu promišljanja J. Lacana i J. Butler na primjerima M. Monroe i E. Presleya.

Cilj: Svrha kolegija je kulturalno i historiografsko promišljanje rodnih odnosa. Kolegij na taj način osposobljava polaznice/ke za bolje razumijevanje američke kulture te ih osvještava za problematiku rodnih odnosa. Kolegij također razvija jezičnu kompetenciju, posebice osjetljivost na kulturološku semiozu.

Popis literature:

OBVEZATNA

E.A. Poe: The Raven

E. Bronfen: "The 'most' poetic topic" u *Over Her Dead Body: Death, Femininity and the Aesthetic*, Manchester U. Press, 1992

F.S. Fitzgerald: *The Great Gatsby*

Judith Fetterley: *The Resisting Reader: A Feminist Approach to American Fiction*, Indiana U. Press, 1978 str. 72-101

Charlotte Perkins Gilman: *The Yellow Wallpaper*

E. Dickinson: Izbor iz pjesništva

Sylvia Plath: Izbor pjesama iz zbirke *Ariel*, *The Bell Jar*

Jacqueline Rose: *On Not Being Able to Sleep*, London: Chatto and Windus, 2003, str. 49-72

Sandra M. Gilbert: "A Fine, White Flying Myth: The Life/ Work of Sylvia Plath", u. Gilbert-Gubar, eds: *Shakespeare's Sisters: Feminist Essays on Women Poets*, Indiana U. press, 1979

Adrienne Rich: Izbor iz pjesništva

Film prema romanu Joyce Carol Oates: *Blonde* (o Marilyn Monroe)

Majorie Garber: "Cross-dressing, Gender and Representation: Elvis Presley", u *The Feminist Reader: Essays in Gender and the Politics of Literary Criticism*, ur. Belsey /Moore, Macmillan Press Ltd, 1997, str. 164-182

DOPUNSKA

C. Belsey - J. Moore: *The Feminist Reader: Essays in Gender and the Politics of Literary Criticism*, ur. Belsey /Moore, Macmillan Press Ltd, 1997

J. Rivkin - Michael Ryan: *Literary Theory: An Anthology*, Blackwell, 1998 str. 527- 777

Toril Moi: *Sexual/ Textual Politics: Feminist Literary Theory*, Methuen, 1986

Prof. Dr. Stipe GRGAS, redoviti profesor

Naziv predmeta: Američka književnost i kultura

Naziv kolegija: Povijest i paradigme američkih studija

ECTS bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: završen preddiplomski studij

Sadržaj: Kao interdisciplinarni znanstveni projekt Američke studije nastaju u specifičnom povijesnom trenutku. U početku su teoretičari američke kulture shvatili književni tekst i slične simboličke artefakte kao mikrokozmos kolektivne psihologije ili integrativnih mitova. Tragalo se za ključnim simbolima ili naracijama koje su ponajbolje iskazivale razlikovnost američkog identiteta i superiornost američkog društvenog ustroja. Jezgrovito kazano, ti su raniji teoretičari tragali za «uporabljivom prošlošću». U potonjem razvoju, poglavito nakon turbulentnih šezdesetih godina, sve se više propitivala ta paradigma, ukazivalo se na njezinu selektivnost i integriranost u dominantnu ideološku diskurzivnu formaciju. Usredotočujući se na sveprisutne učinke ideologije, kasniji su amerikanisti kritički revalorizirali postavke takozvane «škole mita i simbola» usredotočujući se na retoričku dimenziju njezinih tekstova. U vlastitim tekstovima nastojali su uključiti one skupine, iskustva i prostore koji su naprosto bili isključeni iz ranije ekskluzivističkog poimanja američkog identiteta i njegova samo-legitimiranja putem doktrine eksepcionalizma. U sadašnjoj fazi američkih studija jedan od ključnih uvida jest propitivanje ideološkog kompleksa koji se tijekom povijesti oblikovao združivanjem eksepcionalizma i demokracije, a koji često funkcionira kao dimna zavjesa koja prikriva američke interese. S obzirom na položaj i ulogu SAD danas u svijetu ne čudi da se niz istraživanja unutar američkih studija okreću pronicljivim dijakronijskim i sinkronijskim analizama američke političke hegemonije.

Cilj: Cilj ovog kolegija jest upoznati polaznike diplomskog studija amerikanistike s povijesnim razvojem i s ključnim raspravama discipline. Na predavanjima i na seminarima pobliže će se sagledati način kako se oblikovala disciplina, koja joj je bila funkcija u američkom kulturalnom prostoru ne samo u SAD nego i u interkulturalnim transakcijama. Nakana je pokazati kako je disciplina registrirala događanja u nedavnoj američkoj povijesti ali i kako nam ona može pomoći razumjeti današnji svijet čiju sudbinu kroje SAD kao jedini preostali hegemon.

Obvezatna literatura:

Polaznici će na pet književnih tekstova ispitati primjenljivost različitih paradigmi. U prvoj godini pokretanja studija obradit će se sljedeći tekstovi:

Charles Brockden Brown, *Wieland (An American Tale)*

Henry Adams, *Democracy*

Joan Didion, *Democracy*

Nprman Mailer, *Why Are We In Vietnam?*

Robert Coover, *The Public Burning*

Tijekom semestra polaznici su dužni pročitati sljedeće izvorne tekstove iz američkih studija:

F.O. Matthiessen, *American Renaissance* (1941)

Henry Nash Smith, *Virgin Land: The American West as Symbol and Myth* (1950)

Charles Feidelson, *Symbolism and American Literature* (1953)

R.W. Lewis, *The American Adam* (1955)

Richard Chase, *The American Novel and its Tradition* (1957)

Harry Levin, *The Power of Blackness: Hawthorne, Poe, Melville* (1958)

Leo Marx, *The Machine in the Garden* (1965)

Richard Poirier, *A World Elsewhere* (1966)

Dopunska literatura:

Yvor Winters, *Maule's Curse* (1938)

Marius Bewley, *The Eccentric Design* (1963)

A.N. Kaul, *The American vision: Actual and Ideal Society in Nineteenth Century Fiction* (1964)

Leslie Fiedler, *Love and Death in the American Novel* (1960)

Russell Reising, *The Unusable Past: Theory and Study of American Literature*, Methuen, New York and London, 1986.

Donald E. Pease, "New Americanists: Revisionist Interventions into the Canon", *Boundary 2*, Spring 1990, 17/1.

Amy Kaplan i Donald E. Pease, *Cultures of United States Imperialism*, Duke University Press, Durham, 1993.

Philip Fisher, *The New American Studies*, University of California Press, 1991.

Byron Shafer, *Is America Different? A New Look at American Exceptionalism*, Clarendon Press, Oxford, 1991.

Andrew J. Bacevich, *American Empire: the realities and consequences of US diplomacy*, Harvard University Press, 2003.

Ellen Meiksins Wood, *Empire of Capital*, Verso, London, 2003;

David Harvey, *The New Imperialism*, Oxford University Press, 2003.;

Michael Mann, *Incoherent Empire*, Verso, London, 2003.

Prof. Dr. Stipe GRGAS, redoviti profesor

Naziv predmeta: Američka književnost i kultura

Naziv kolegija: Američko postmoderno pjesništvo

ECTS bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: završen preddiplomski studij

Sadržaj: Više od drugih anglofonih književnosti američka je književnost pridonijela inovacijama koje su obilježile književnu produkciju tijekom dvadesetog stoljeća. To se pogotovo vidi u oblasti pjesništva. Nemoguće je govoriti o modernističkom iskoraku a da se pritom zanemari doprinos Eliota i Pounda. Iako njihovo djelo nije privuklo istu internacionalnu pozornost, William Carlos Williams i Wallace Stevens su ostavili za sobom značajan opus koji je od velike važnosti za potonje događaje u američkom pjesništvu.

Kolegij će predočiti razlikovna obilježja američkog pjesništva i izložiti djela pjesnika koji nastavljaju s inovacijama u drugom dijelu dvadesetog stoljeća. Pitanje koje se nameće jest može li se kod tih pjesnika govoriti o postmodernom pjesništvu. Ocrtavajući postmodernu poetiku kolegij će se pozabaviti nizom tekstova usredotočujući pozornost na iznalaženje postmodernističkih obilježja. Pjesnici o kojima će biti riječ u ovom kolegiju su sljedeći: Louis Zukofsky, Charles Olson, John Berryman, Robert Lowell, Robert Duncan, Denise Levertov, Robert Creeley, John Ashberry, Charles Bernstein.

Cilj: Cilj kolegija je ukazati na probleme s kojima se suočuje književna teorija kod postupka periodizacije. Drugo, kolegij će nastojati polaznicima približiti značaj i obilježja postmodernog pjesništva. Kao treće kolegij će upoznati polaznike s važnim korpusom pjesničkih tekstova.

Obvezatna literatura:

Helen Vendler, *The Harvard Book of Contemporary American Poetry*, Harvard University Press.

Louis Zukofsky, "A Statement for Poetry", Frank O'Hara, "Personism", Imamu Baraka, "Hunting Is Not Those Heads on the Wall", Robert Creeley, "A Sense of Measure", John Ashberry, "The Invisible Avant-Garde" in Jon Cook, *Poetry in Theory*, Blackwell, 2004.

Bernstein, Charles, *A Poetics*, Harvard University Press, Cambridge, 1992.

Christopher MacGowan, *Twentieth-Century American Poetry*, Blackwell.

Conte, Joseph M. 1991. *Unending Design: The Forms of Postmodern Poetry*. Cornell University Press, Ithaca.

Marjorie Perloff, *21st Century Modernism*

Dopunska literatura:

Gregson, Ian 1996. *Contemporary Poetry and Postmodernism: Dialogue and Estrangement*. London. Macmillan Press.

Mazzaro, Jerome 1980. *Postmodern American Poetry*. University of Illinois Press. Chicago.

Lawrence Cahoone, *From Modernism to Postmodernism, An Anthology*, Blackwell, 2003.

Prof. Dr. Stipe GRGAS, redoviti profesor

Naziv predmeta: Američka književnost i kultura

Naziv kolegija: Grad u američkoj kulturi i književnosti

ECTS bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: završena 3 godina

Sadržaj: Od svojih začetaka američki projekt je bio zamišljen kao “grad na brdu” prema kojemu će biti uperene oči svih ljudi svijeta. Dakle, kao metafora, grad stoji na početku američke povijesti, a lako bismo mogli ustvrditi da njegova važnost i kao metafora ali isto tako kao društvena zbiljnost vremenom zauzima sve istaknutije mjesto unutar američke kulturalne imaginacije. Unutar američke književnost postoji konstelacija predočenja grada i urbanog življenja čija je dijakronija u središtu ovog kolegija. Kolegij će razmotriti razlikovna obilježja američkog grada, različite valorizacije urbanog miljea u američkoj kulturi i načine kako je uporaba grada kao smjestašta u fikcionalnim svjetovima imala upliva na oblikovanje književnih tekstova. U dijakroniji prikaza grada u književnim tekstovima, kolegij će ukazati na transformacije kroz koje je grad prošao tijekom američke povijesti, na uzroke tih promjena i na način kako se one zrcale u književnosti. Posebno težište kolegija bit će na sadašnjem trenutku američkog grada kada je upitno da li se o ovom prostoru može govoriti u tradicionalnim kategorijama i kakve to izazove postavlja pred književnike u njihovu pokušaju konceptualizacije tog novog stanja.

Cilj: Cilj kolegija je upozoriti na važnost koju grad ima u konstruiranju američke kulture i kako se on predočuje u književnim tekstovima. Nakana je ukazati na razlikovna svojstva američkog grada i na koji način ona funkcioniraju unutar američke književnosti. Posebni je cilj ukazati na suvremene transformacije grada i kako se te transformacije zrcale u književnim djelima.

Obvezatna literatura:

Whitman, «Crossing Brookly Ferry»

Melville “Bartleby the Scrivener”

Dreiser, *Sister Carrie*

Fitzgerald, *The Great Gatsby*

Ralph Ellison, *Invisible Man*

John Rechy, *City of Night*

Paul Auster, *The New York Trilogy*

Don DeLillo, *Cosmopolis*

William Gibson, *Neuromancer*

Richard Lehan, *The City In Literature: An Intellectual and Cultural History*, University of California Press, Berkeley, 1998.

Dopunska literatura:

Lewis Mumford, *The City in History*

Neil Leach, *Hieroglyphics: Reading and Experiencing the Modern Metropolis*,

Deyan Sudjic, *The Hundred Mile City*, London, 1993
Ash Amin and Nigel Thrift, *Cities: Reimagining the Urban*, Polity, Cambridge, 2003, p. 123
Morton and Lucia White, *The Intellectual Versus the City: From Thomas Jefferson to Frankl Lloyd Wright* (1962)
Jonathan Raban, *Soft City* (HarperCollins, London, 1974), p.10
Marshall Berman, *All That Is Solid Melts Into Air*, Verso, London, 1983.
Frances Fitzgerald, *Cities on a Hill: A Journey Through Contemporary American Cultures*, A Touchstone Book, Simon and Schuster, New York (1981), 1986
Robert Fishman, *Bourgeois Utopias, The Rise and Fall of Suburbia*, Basic Books, New York, 1987
Mike Davis, *City of Quartz: Excavating the Future in Los Angeles*. London: Verso, 1991.
Jencks, C, *The Language of Post-Modern Architecture*, Academy Editions, London, 1977.
Edward Soja, *Postmetropolis, Critical Studies of Cities and Regions*, Blackwell, London, 2000.
Joel Garreau, *Edge City: Life on the New Frontier*, New York, Doubleday, 1991.

Prof. Dr. Stipe GRGAS, redoviti profesor

Naziv predmeta: Američka književnost i kultura

Naziv kolegija: Američki prostori

ECTS bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: završena 4. godina

Sadržaj: Dvije su temeljne pretpostavke ovog kolegija: kao prvo, predlagač kolegija prihvaća korisnost teorijskog “obrata ka prostoru” koji je razvidan diljem društveno-humanističkih disciplina, a kao drugo polazi od uvjerenja da je iz američke kulture i civilizacije moguće iščitati jedan prepoznatljiv čovjekov odnos prema geografskom okruženju. Stoga bi ovaj kolegij u svom uvodnom dijelu ponudio teorijsku raspravu koja bi polaznike upoznala s problematikom tog teorijskog obrata. Nakon toga izložila bi se glavna argumentacija za prihvaćanje prostornog pristupa predmetu SAD. U trećem dijelu kolegija naznačile bi se neke od prostornih konstelacija koje su od važnosti za razumijevanje američke povijesti, politike, kulture, pa i samog života. Moguće tematske jedinice: prostori otkrića «novog svijeta»; divljina i «pogranično područje»; regije; unutarnja i vanjska razgraničenja; kopno i more u američkoj imaginaciji i praksi; sukobi oko odnosa prema zemlji; ovladavanje kopnenim prostorom; prostori na rubu i širenje van kopnenih granica; mitologizacija američkog prostora – glavna ulica, nacionalni parkovi, suburbana idila; krajolici kasnog kapitalizma – zračne luke, trgovinski centri, gospodarska središta, ekološko oskvrnuće prostora.

Cilj: Cilj je kolegija upoznati polaznike s teorijskom paradigmom koja u prvi plan stavlja prostornost kao presudan čimbenik ljudskog života i djelovanja. Kolegij je propedeutičke naravi budući da mu je dodatan cilj pružiti jedan teorijski okvir unutar kojega bi polaznici mogli napisati svoje završne radove a možda i nastaviti doktorski studij.

Obvezatna literatura:

Edward W. Soja, *Postmodern Geographies, The Reassertion of Space in Critical Social Theory*, Verso, London, 1989

Michel Foucault, "Of Other Spaces", *Diacritics* 16: 22-7.

Michel Foucault, "Questions of Geography", in *Power/Knowledge*, 1980.

Clarence J. Glacken, *Traces on the Rodian Shore*

Yi-Fu Tuan, "Space and Place: Humanistic Perspective" in *Human Geography*, editors, John Agnew, David N. Livingstone and Alisdair Rogers, 444-458.

David Harvey, *The Postmodern Condition*

Greg Garrard, *Ecocriticism*

Polaznik kolegija dužan je pročitati pet romana koji tematiziraju jednu komponentu američkog prostora.

Dopunska literatura:

Jean Baudrillard, *America*, Verso, London, 1986.

John R. Stilgoe, *Borderland, Origins of the American Suburb, 1980-1938*, Yale University Press, New Haven, 1988.

Annette Jaimes, *The State of Native America: Genocide, Colonialization and Resistance*, South End Press, Boston, 1992.

William Rathje/Cullen Murphy, *RUBBISH, the Archeology of Garbage*, Harper collins, New York, 1992.

Philip Fisher, *Setting and Form in the American Novel*, Oxford University Press, Oxford, 1985.

Richard Drinnon, *Facing West: The Metaphysics of Indian-Hating and Empire Building*, University of Minnesota Press, Minneapolis, 1980.

Gloria Anzaldua, *Borderlands/La Frontera*, Spinsters, San Francisco, 1987.

David C. Miller, *Dark Eden, The Swamp in Nineteenth-Century American Culture*, Cambridge University Press, Cambridge, 1989.

dr. sc. Borislav KNEŽEVIĆ, docent

Naziv predmeta: Američka književnost i kultura

Naziv kolegija: Suvremena američka etnička književnost

ECTS-bodovi: 6 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 3 sata seminara na tjedan

Uvjeti: upisan diplomski studij

Ispit: Ocjena se temelji na dva pismena rada tijekom semestra (svaki od 5-6 kartica teksta), te na kolokviju na kraju semestra.

Sadržaj: U ovom kolegiju studenti će imati priliku upoznati se s izborom američkog etničkog romana u posljednja tri desetljeća. Posebnu pozornost posvetit ćemo onim granama etničke književnosti koje su u tom razdoblju došle u prvi plan kritičkih razmatranja (latino, azijsko-američka, afroamerička, te native-American književnost). Također, diskusija u seminaru će se voditi i oko korpusa kritike o američkoj etničkoj književnosti koji se razvio u tom razdoblju, te o temama koje je ta kritika nametnula (tema konstrukcije etničkog, rasnog i nacionalnog identiteta, asimilacije i multikulturalnosti, te odnosa roda i etniciteta). Specifičnost materije zahtijevat će i osvrt na povijesne odrednice procesa konstrukcije etničkog identiteta u kontekstu američkog društva.

Cilj: Kolegij zahtijeva visok stupanj studentskog angažmana u istraživačkom dijelu rada u seminaru, odnosno u prikupljanju sekundarne literature i radu s njom. Kroz zajednički rad u seminaru, individualni rad na kritičkoj bibliografiji i pisanje seminarskog rada studenti će imati priliku upoznati se sa složenim pitanjima prikazivanja i konstrukcije etničkog identiteta u suvremenoj američkoj književnosti. Posebna pažnja bit će posvećena usavršavanju vještina pismene analize književnih tekstova, osobito s obzirom na uporabu sekundarnih izvora.

Popis literature:

Romani

Toni Morrison, *Song of Solomon*

Amy Tan, *The Joy Luck Club*

Bharati Mukherjee, *Jasmine*

Sherman Alexie, *Reservation Blues*

Julia Alvarez, *How the Garcia Girls Lost Their Accents*

Kritika

Gloria Anzaldua, *Borderlands/La Frontera* (ulomci)

Frank Chin, *Aiiiiieee!* (ulomci)

Henry Louis Gates, "The Blackness of Blackness: A Critique on the Sign and the Signifying Monkey"

Toni Morrison, "Playing in the Dark"

Carole Boyce Davies, "Migratory Subjectivities"

Werner Sollors, *Beyond Ethnicity*

Dopunska literatura:

Werner Sollors, *Theories of Ethnicity*

Amritjit Singh, Peter Schmidt, *Postcolonial Theory and the United States*

Stipe Grgas, *Ispisivanje prostora*

mr. sc. Jelena ŠESNIĆ, asistent

Naziv predmeta: Američka književnost i kultura

Naziv kolegija: Aspekti afro-američke književnosti

ECTS-bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: Izborni

Oblik nastave: 1 sat predavanja i 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: Završen dodiplomski studij. Kolegij se može odslušati tijekom 4. i/ili 5. godine diplomskoga studija.

Obaveze studenta: aktivno i redovito sudjelovanje u radu seminara (10 % ocjene); usmena prezentacija (10 %); seminarski rad (30 %); pismeni kolokvij (50 %).

Sadržaj: Kolegij obuhvaća korpus afro-američke književnosti od njezinih transatlantskih početaka u 18. st., slijedi žanrovsko i tematsko grananje tijekom 19. st., prve pokušaje kanonizacije na prijelazu iz 19. u 20. st. te snažni razvoj različitih žanrova tijekom 20. st. i konsolidiranje kanona u drugoj pol. 20. st. Sinoptički pregled kretanja unutar ovoga dinamičnoga segmenta nacionalne knjiž. daje mogućnost sagledavanja važnih društvenih i kulturnih procesa u SAD-u. Predloženi autori uključuju: O. Equiano, H. Jacobs, Ch. Chesnutt, Z. N. Hurston, G. Brooks, R. Wright, A. Baraka, T. Morrison.

Cilj: Studentima pružiti uvid u povijesni razvoj afro-američke književnosti kao važnoga dijela američke književnosti. Razviti metode kritičkoga čitanja tekstova raznorodnih žanrova. Upozoriti na suodnošenje konteksta recepcije i kulturnoga okružja te razvoja književnosti i (sub)nacionalne svijesti.

Popis literature:

Primarni tekstovi:

Olaudah Equiano: *The Interesting Narrative of the Life of Olaudah Equiano...*

Harriet Jacobs: *Incidents in the Life of a Slave Girl*

Charles Chesnutt: *The Marrow of Tradition*

Z. N. Hurston: izbor iz proze

Richard Wright: *Native Son*

Gwendolyn Brooks: odabrana poezija

Amiri Baraka: 1 drama

Toni Morrison: *Beloved*

OBVEZATNA:

W. E. B. DuBois. *The Souls of Black Folk* (1903): poglavlja «Of Our Spiritual Strivings»; «Of Mr. Booker T. Washington and Others»; «The Sorrow Songs»

Ron Eyerman. *Cultural Trauma*, Cambridge: Cambridge UP, 2001.

Henry Louis Gates. *The Signifying Monkey*, New York, Oxford: Oxford UP, 1988, 89-169.

Larry Neal. «The Black Arts Movement» (1968)

Cheryl Wall, ed. *Changing Our Own Words*, New Brunswick, London: Rutgers UP, 1989. (izabrani ogledi)

Booker T. Washington: «The Atlanta Exposition Address» (1895)

DODATNA:

Houston A. Baker. *Blues, Ideology, and Afro-American Literature*. Chicago: U of Chicago P, 1984, 1-63, 172-200.

Ralph Ellison. *Shadow and Act*. 1964. *The Collected Essays of Ralph Ellison*. Ed. John Callahan. New York: The Modern Library, 1995.

Paul Gilroy. *The Black Atlantic: Modernity and Double Consciousness*, Cambridge, Mass.: Harvard UP, 1993, 1-40, 187-223.

Lawrence W. Levine. *Black Culture and Black Consciousness: Afro-American Folk Thought from Slavery to Freedom*, Oxford: Oxford UP, 1977.

Roger Rosenblatt. *Black Fiction*, Cambridge, Mass., London, England: Harvard UP, 1974.

Eric Sundquist. *To Wake the Nations: Race in the Making of American Literature*, Cambridge, Mass., London, England: The Belknap P of Harvard UP, 1994, 406-54.

Alice Walker. 1983. *In Search of Our Mothers' Gardens: Womanist Prose*, London: The Women's P, 1984.

Robyn Wiegman. *American Anatomies*, Durham, London: Duke UP, 1995, 43-114.

mr. sc. Jelena ŠESNIĆ, asistent

Naziv predmeta: Američka književnost i kultura

Naziv kolegija: Novi etniciteti i tvorba identiteta

ECTS-bodovi: 6

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: Izborni

Oblik nastave: 1 sat predavanja i 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: Završen dodiplomski studij. Kolegij se može odslušati tijekom 4. i / ili 5. godine diplomskoga studija.

Obaveze studenta: aktivno i redovito sudjelovanje u radu seminara (10 % ocjene); usmena prezentacija (10 %); seminarski rad (30 %); pismeni kolokvij (50 %).

Sadržaj: Politika identiteta i multikulturalizma te mogući nedostaci takvih pristupa. Teorije subjektivacije i identifikacije iz psihoanalitičke perspektive. Žanrovska i kulturna hibridnost. Pojmovi subjekta, identiteta, etničnosti i «rase». Sudnos i suprotstavljanje između pojmova «nacionalno» i «etničko». Mogući modeli čitanja suvrmenoga korpusa etničkih književnosti SAD-a na primjerima iz zadatih tekstova (uključujući i vizualne medije, prvenstveno film) uzetih iz nekoliko korpusa, npr. afro-američkoga, amerindijanskoga, azijsko-američkoga i Chicano. Predloženi autori uključuju: O. Z. Acosta, Sh. Wang, G. Jones, L.M. Silko, R. Hinojosa i E. Danticat.

Cilj: Upoznati studente s implikacijama suvremenih kulturnih i psihoanalitičkih teorija na shvaćanje identiteta, subjekta, roda, kolektiviteta, nacije. Omogućiti sagledavanje načina na koji suvremeni interdisciplinarni pristupi stupaju u dijalog s književnim tekstovima. Razvijanje kritičke svijesti i pristupa o međusobnoj uvjetovanosti različitih tipova diskursa u raspravama o suvremenoj američkoj kulturi kao globalnom fenomenu.

Popis literature:

Primarni tekstovi:

O. Z. Acosta: *The Autobiography of a Brown Buffalo*

Shawn Wang: *Homebase*

Gayl Jones: *Corregidora*

L. M. Silko: *Ceremony*

Rolando Hinojosa: *Klail City*

Edwidge Danticat: *Breath, Eyes, Memory*

Filmovi: *Smoke Signals* (Chris Eyre; 1998); *Eat a Bowl of Tea* (Wayne Wong; 1989)

OBVEZATNA:

Benedict Anderson. 1983. *Imagined Communities*, London, New York: Verso, 1991. 1-46, 187-206.

Arjun Appadurai. *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization*, Minneapolis, London: U of Minnesota P, 1996, 27-65.

Diana Fuss. *Identification Papers*, New York and London: Routledge, 1995, 1-56.

Julia Kristeva. 1980. *Powers of Horror*, New York: Columbia UP, 1982, 1-55.

Arnold Krupat. *The Voice in the Margin*, Berkeley: U of California P, 1989, 96-131, 202-32.

Lisa Lowe. *Immigrant Acts: On Asian American Cultural Politics*, Durham: Duke UP, 1996, 1-36.

José David Saldívar. *Border Matters*, Berkeley: U of California P, 1997, 1-35.

DOPUNSKA:

Judith Butler. *The Psychic Life of Power: Theories in Subjection*, Stanford, Cal.: Stanford UP, 1997, 1-30, 132-50.

Madhu Dubey. *Black Women Novelists and the Nationalist Aesthetic*, Bloomington and Indianapolis: Indiana UP, 1994.

David Eng. *Racial Castration: Managing Masculinity in Asian America*, Durham and London: Duke UP, 2001, 1-34.

Sigmund Freud: odabrani tekstovi

Amritjit Singh and Peter Schmidt, eds. *Postcolonial Theory and the United States*, Jackson: UP of Mississippi, 2000. (izabrani ogledi)

Werner Sollors, ed. *Theories of Ethnicity: A Classical Reader*, New York: New York UP, 1996. (odabrani tekstovi)

dr. sc. Ivan MATKOVIĆ, docent

Naziv predmeta: Američka književnost i kultura

Naziv kolegija: Američko društvo

ECTS bodovi: 6 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 1 sata seminara tjedno

Uvjeti: Završen preddiplomski studij.

Ispit: Pismeni ispit.

Sadržaj: Sadržaj kolegija interdisciplinarno je koncipiran kronološki pregled američke političke, društvene i kulturne povijesti od naseljavanja kontinenta do današnjih dana, koji polazi od pretpostavke da su dominantne kulturološke odrednice uvjetovane povijesnim razvojem.

Cilj: Osnovni cilj kolegija je znanstveno izučavanje SAD-a kao kompleksnog sociokulturnog fenomena, tj. upoznavanje studenata s najvažnijim vidovima američke političke, društvene i kulturne povijesti. Drugi cilj je stjecanje stručnog znanja koje bi trebalo poslužiti kao komplementaran i nužan kontekst za razumijevanje američke književnosti. Jedan od posrednih ciljeva jest i usvajanje specifične američke terminologije, tj. usvajanje tzv. "kulturalne pismenosti".

Popis literature:

OBVEZATNA

Norton, Katzman i dr. *A People and a Nation* (6th edition), Houghton Mifflin, Boston, 2001.

DOPUNSKA

Luther S. Luedtke, ur., *Making America: The Society and Culture of the U.S.*, USIA 1988.

Sellers, May, Mc Miller, *Povijest SAD*, Barbat, Zagreb, 1996.

Bill Bryson, *Made in America*, Minerva, London 1995.

2. DIPLOMSKI STUDIJ ANGLISTIKE, SMJER LINGVISTIKA

CILJEVI DIPLOMSKOGA STUDIJA:

Cilj je diplomskoga studija anglistike s posebnim osvrtom na lingvistiku opskrbiti studente znanjima i vještinama s područja engleskoga jezika i lingvistike koja će ih kvalificirati za poslove višega stupnja složenosti, na mjestima gdje je potrebna viša razina jezične i lingvističke kompetencije, kao i osviješten i usustavljen kritički pristup jezičnim pojavnostima.

Područja mogućeg zaposlenja uključuju rad u medijima, izdavačkim institucijama, diplomatskim predstavništvima i svim ostalim institucijama u kojima postoji potreba za djelatnicima s visokim stupnjem poznavanja engleskoga jezika. Studij je dakako i preduvjet za nastavak studija u okviru doktorskoga programa kako lingvistike, tako i drugih disciplina.

HODOGRAM DIPLOMSKOGA STUDIJA:

Studenti mogu birati između jednopredmetnog i dvopredmetnog studija.

TRAJANJE DIPLOMSKOG STUDIJA, SMJEROVI I AKADEMSKI NAZIVI:

Uvjet za upis u studij je završen preddiplomski A studij anglistike te drugi uvjeti koje propiše Fakulteti ili Odsjek. Diplomski studij anglistike s posebnim osvrtom na lingvistiku odvija se kroz četiri semestra. Nakon što stekne 60 ECTS bodova (dvopredmetni) ili 90 ECTS bodova (jednopredmetni), napiše rad i zadovolji druge eventualne uvjete koje propiše Odsjek ili Fakultet, student/ica stječe naziv *magistra/magistar anglistike, smjer lingvistika*.

DIPLOMSKI STUDIJ ANGLISTIKE, SMJER LINGVISTIKA

JEDNOPREDMETNI STUDIJ

VII. semestar

Uvod u pisanje znanstvenih tekstova	4 sata vježbi	5 ECTS bodova
Kognitivna lingvistika	4 sata predavanja	5 ECTS bodova
Povijest engleskoga jezika	2 sata predavanja i 2 sata vježbi	5 ECTS bodova
Izborni kolegij iz ponude Katedre za književnost		5 ECTS bodova ¹
Teorija prevođenja ili Izborni kolegij iz ponude Fakulteta		5 ECTS bodova

VIII. semestar

Suvremeni engleski jezik IV	4 sata vježbi	5 ECTS bodova
Leksikologija i leksikografija	2 sata predavanja i 2 sata vježbi	5 ECTS bodova
Lingvistički seminari:	4 sata seminara	5 ECTS bodova
Semantika		
Sintaksa		
Akcenti engleskoga jezika		
Analiza diskursa		

Student bira 2 seminara iz gore navedene ponude.

IX. semestar

Izborni kolegiji:	Engleski širom svijeta	4 sata predavanja	5 ECTS bodova
	Sociolingvistika		5 ECTS bodova
	Korpusna lingvistika		5 ECTS bodova
	Psiholingvistika		5 ECTS bodova
	Pragmalingvistika		5 ECTS bodova

Student bira tri od gore navedenih kolegija.

---

¹ Studenti diplomskog studija s posebnim osvrtom na lingvistiku u izbornom kolegiju iz ponude Katedre za književnost ne pišu seminarski rad, pa kolegij nosi 5 ECTS bodova.

Izborni kolegij iz ponude Katedre za književnost 5 ECTS bodova¹

Izborni kolegij iz ponude Fakulteta 5 ECTS bodova

X. semestar

Izborni kolegij iz ponude Odsjeka 5 ECTS bodova

Magistarski rad 15 ECTS bodova

DIPLOMSKI STUDIJ ANGLISTIKE, SMJER LINGVISTIKA

DVOPREDMETNI STUDIJ

VII. semestar

Uvod u pisanje znanstvenih tekstova   4 sata vježbi   5 ECTS bodova
Kolegij obvezatan za dvopredmetne studente.

Kognitivna lingvistika   4 sata predavanja   5 ECTS bodova
ili

Povijest engleskoga jezika   4 sata predavanja

Teorija prevođenja   4 sata predavanja   5 ECTS bodova
ili

Kolegij iz ponude Fakulteta   4 sata predavanja

Student dvopredmetne lingvistike bira između dva navedena kolegija.

Izborni kolegij iz ponude Katedre za književnost   5 ECTS bodova¹

VIII. semestar

Suvremeni engleski jezik IV   4 sata vježbi   5 ECTS bodova
Kolegij obvezatan za dvopredmetnu lingvistiku.

Leksikologija i leksikografija   2 sata predavanja i 2 sata vježbi   5 ECTS bodova

Lingvistički seminari: 4 sata seminara   5 ECTS bodova
    Semantika
    Sintaksa
    Akcenti engleskoga jezika
    Analiza diskursa

Student bira jedan seminar iz gore navedene ponude.

---

¹ Studenti diplomskog studija smjer lingvistika u izbornom kolegiju iz ponude Katedre za književnost ne pišu seminarski rad, pa kolegij nosi 5 ECTS bodova.

IX. semestar

Izborni kolegiji: 4 sata predavanja 5 ECTS bodova

Engleski širom svijeta

Sociolingvistika

Korpusna lingvistika

Psiholingvistika

Pragmalingvistika

Student bira dva od navedenih kolegija.

Izborni kolegij iz ponude Katedre za književnost 5 ECTS bodova¹

X. semestar

Magistarski rad 15 ECTS bodova

POPIS KOLEGIJA:

1. JEZIČNE VJEŽBE
2. TEMELJNI LINGVISTIČKI KOLEGIJI
3. JEZIČNI SEMINARI
4. IZBORNI KOLEGIJI

1. JEZIČNE VJEŽBE

Naziv kolegija:	Uvod u pisanje znanstvenih tekstova
Nositelj kolegija:	
Nastavnici:	Hoyt – 1 grupa (4 sata), Banks – 1 grupa (4 sata), Zergollern – 1 grupa (4 sata)
ECTS-bodovi:	5 bodova
Jezik:	engleski
Semestar:	VII. (zimski)
Status:	izborni
Oblik nastave:	4 sata vježbi na tjedan
Uvjeti:	položeni ispiti prvih triju godina
Ispit:	pismeni
Sadržaj:	Kolegij uključuje proučavanje osobitosti akademskog diskurza te pisanje stručnih i znanstvenih tekstova na engleskom jeziku. Studenti će naučiti temeljna načela pisanja tekstova, uključujući odabir teme, prikupljanje podataka, citiranje, skiciranje i revidiranje teksta, pisanje bilježaka i bibliografije. Kolegij je namijenjen prvenstveno studentima lingvističkog i književnog smjera anglistike, ali ga mogu upisivati i drugi.

Cilj:	Cilj je kolegija osposobiti studente za pisanje stručnih i znanstvenih tekstova u skladu s normama akademskog diskursa suvremenog engleskog jezika.
Obvezatna literatura:	<p>Walker, Melissa (1997), <i>Writing Research Papers: a Norton Guide</i> (Fourth Edition). W W Norton.</p> <p>Walker, Janice i Ruszkiewicz, John (2000), <i>Writing@online.edu</i> (First Edition). London: Longman.</p>
Naziv kolegija:	Suvremeni engleski jezik IV
Nositelj kolegija:	
Nastavnici:	Beli – 1 grupa (4 sata). Hoyt – 1 grupa (4 sata), Šafran – 1 grupa (4 sata), Majhut – 1 grupa (4 sata), Nikolić – 1 grupa (4 sata)
ECTS-bodovi:	5 bodova
Jezik:	engleski
Semestar:	VIII. (ljetni)
Status:	izborni
Oblik nastave:	4 sata vježba na tjedan
Uvjeti:	položeni ispiti prvih triju godina
Ispit:	pismeni i usmeni
Sadržaj:	U ovome kolegiju, koji je namijenjen studentima književnog, lingvističkog i nastavnog smjera anglistike, studenti će kroz rad na projektima usavršavati svoju jezičnu kompetenciju u pismenom i usmenom izražavanju. Projekti će obuhvaćati prikupljanje podataka, pisanje referata i usmenu prezentaciju. Studenti će primijeniti i nadograditi znanja i vještine stečene na prethodnim kolegijima, osobito Analiza engleskih tekstova, Društva i kulture engleskoga govornoga područja, te Uvod u pisanje znanstvenih tekstova.

Cilj:	Cilj je ovoga kolegija da studentima pomogne dosegnuti i/ili zadržati visoku razinu jezične kompetencije, sličnu onoj humanistički obrazovanoga izvornoga govornika engleskoga jezika, koja im je potrebna kako bi se mogli ozbiljno baviti književnošću ili lingvistikom, ili pak poučavati engleski jezik.
Literatura:	Ovisi o zadanim temama.

2. TEMELJNI LINGVISTIČKI KOLEGIJI

Naziv kolegija:	Kognitivna lingvistika
Nositelj kolegija:	prof. dr. Milena Žic Fuchs
Nastavnik:	prof. dr. Milena Žic Fuchs
ECTS-bodovi:	5 bodova
Jezik:	engleski
Semestar:	VII. (zimski)
Status:	Obvezatni kolegij za jednopredmetne i dvopredmetne studente lingvističkoga smjera, izborni za ostale smjerove
Oblik nastave:	4 sata predavanja
Uvjeti:	Položen ispit iz Sintakse i Semantike engleskoga jezika
Ispit:	Pismeni
Sadržaj:	Kolegij se uvodi kraćim prikazom Američke lingvistike, tj. doprinosima Boasa, Sapira, Bloomfielda i Whorfa, odnosno točnije prikazom njihovih viđenja odnosa jezika, kulture i mišljenja. Tragom te tradicije uvode se temeljne postavke kognitivne lingvistike s posebnim težištem na pojmovima prototipa i kategorije. Nadalje, obrađuju se osnovne postavke kognitivne gramatike, termini poput <i>sheme</i> i <i>domene</i> , i posebna se pažnja posvećuje usporedbi strukturalističkih, transformaciono-generativnih i kognitivno gramatičkih pristupa gramatičkim pojavnostima. Gore navedene teorijske postavke analiziraju se na primjerima iz engleskoga i hrvatskoga jezika.

Cilj: Cilj je ovoga kolegija upoznati studente s osnovnim postavkama kognitivne lingvistike, točnije kognitivne semantike i kognitivne gramatike.

Obvezatna literatura:

Croft. W. i **Cruse,** Alen, D. (2004), *Cognitive Linguistics*. Cambridge University Press

Dirven, R. i **Verspoor,** M. (1998), *Cognitive Exploration of Language and Linguistics*. John Benjamins Publishing Company.

Dopunska literatura

Lakoff, G. (1987), *Women, Fire and Dangerous Things, What Categories Reveal about the Mind*. Chicago and London: The University of Chicago Press

Langacker, R. W. (1987), *Foundations of Cognitive Grammar: Theoretical Prerequisites, Volume I*. Stanford University Press

Naziv kolegija: Povijest engleskoga jezika

Nositelj kolegija: prof. dr. Dora Maček

Nastavnik: prof. dr. Dora Maček i Vlatko Broz

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Semestar: VII. (zimski)

Status: Obvezatni za jednopredmetne, a izborni za dvopredmetne

Oblik nastave: 4 sata predavanja

Uvjeti: --

Ispit: Pismeni

Sadržaj: Kolegij daje pregled društvenih zbivanja i njihovu suigru s jezičnom praksom, od naseljavanja Britanskih otoka do danas, te pregledom najvažnijih čimbenika koji potiču promjene odnosno onih koji ih zaustavljaju.

Cilj: Stjecanje uvida u razvoj engleskog jezika i njegove osobine u odnosu na društvo i njegov razvoj. Općeobrazovni predmet za angliste.

Obvezatna literatura:

Baugh, Albert C. and **Cable**, Thomas (2002), *A History of the English Language*. Fifth Edition. Routledge. London.

Barber, Charles (1993), *The English Language. A Historical Introduction*. Cambridge University Press. Cambridge

Crystal, David. (1995), *The Cambridge Encyclopaedia of the English Language*, Cambridge University Press. Cambridge. (Chapters 2 – 7)

Dopunska literatura:

The Cambridge History of the English Language. Volumes I - III. Cambridge University Press. Cambridge.

Crystal, David. (2004), *The Stories of English*. Allen Lane, Penguin. London

Fennell, Barbara. (2001), *A History of English, A Sociolinguistic Approach*. Blackwell Publishing. Cornwall.

Freeborn, Dennis. (1998), *From Old English to Standard English*. Second Edition. Palgrave. Handmills

Görlach, Manfred. (1994), *The Linguistic History of English*. Palgrave Macmillan.

Görlach, Manfred. (1991), *Introduction to Early Modern English*. Cambridge University Press. Cambridge.

Hogg, Richard. (2002), *An Introduction to Old English*. Edinburgh University Press. Edinburgh

Horobin, Simon i **Smith**, Jeremy (2002), *An Introduction to Middle English*. Edinburgh University Press. Edinburgh.

Millward, C.M. (1996), *A Biography of the English Language*. Boston: Holt, Rinehart and Winston, Inc.

Pyles, Thomas i **Algeo**, John. (1993), *The Origins and Development of the English Language*. Fourth Edition. Ted Buchholz. Boston.

Naziv kolegija:	Leksikologija i leksikografija
Nositelj kolegija:	prof. dr. Milena Žic Fuchs
Nastavnik:	Jelena Parizoska i Vlatko Broz
ECTS-bodovi:	5 bodova
Jezik:	engleski
Semestar:	VIII. (zimski)
Status:	obvezatni
Oblik nastave:	4 sata seminara
Uvjeti:	--
Ispit:	Pismeni
Sadržaj:	<p>Ovaj kolegij predstavlja studentima temeljne teoretske koncepte iz leksikologije i njihove primjene u leksikografiji. Proučava se leksički sustav jezika promatrajući riječ kao temeljnu jedinicu vokabulara nekog jezika i njezin odnos prema ostalim jedinicama.</p> <p>Osobita pažnja poklanja se istraživanju frazeoloških jedinica engleskoga jezika i to kontrastivno s hrvatskim jezikom. Propituju se različiti stupnjevi metaforičnosti engleskoga jezika koji obuhvaćaju kolokacije, klišeje, idiome, frazne glagole i poslovice, s obzirom da suvremene teorije u središte stavljaju metaforu kao glavnu motivirajuću snagu takvih izraza. Metafore su organizirane po tematskim načelima (emocije, posao, vrijeme itd) ili po njihovoj konceptualnoj komponenti (riječi koje označavaju životinje, dijelove tijela, odjeću, hranu i sl.).</p> <p>Najrazličitiji tipovi semantičkih i sintaktičkih zadataka uključeni u seminar, kao i zadaci vezani uz organizaciju rječničke natuknice.</p>
Cilj:	<p>Proučavajući uporabu, učestalost i osnovne funkcije idioma i fiksnih izraza u različitim tipovima engleskih tekstova ili odabranim primjerima iz Britanskog nacionalnog korpusa, studenti imaju prilike naučiti vrlo velik broj leksikoloških jedinica (idioma, fraznih glagola, kolokacija i ostalih fiksnih izraza). Posebni osvrt poklanja se problemima prevođenja frazeoloških jedinica.</p>

Jedan od glavnih ciljeva kolegija jest razumijevanje teoretskih postavki na kojima počiva izrada i upotreba rječnika te upoznati studente s različitim tipovima i vrstama rječnika.

Obvezatna literatura:

Coleman, Julie and **Kay**, Christian J., editors, (1998), *Lexicology, Semantics and Lexicography*. John Benjamins Publishing Company, Amsterdam/Philadelphia

Lakoff, G. and **Johnson**, M. (1980), *Metaphors We Live By*. The University of Chicago Press, Chicago and London

Dopunska literatura:

Cowie, A.P. (2001), *Phraseology: Theory, Analysis and Applications*, OUP

Cruse, D.A. (1986) 'The syntagmatic delimitation of lexical units'. In: *Lexical Semantics*. London: Cambridge University Press.

Fernando, C. (1996) *Idioms and Idiomaticity*. Oxford: Oxford University Press.

Gläser, Rosemarie. (1986), *Phraseologie der englischen Sprache*, Tübingen: Niemeyer

Horn, G.M. (2003) 'Idioms, metaphors and syntactic mobility'. *Journal of Linguistics* 39, 245-273.

Lakoff, G. (1987) *Women, Fire and Dangerous Things*, Chicago and London: The University of Chicago Press,

Mackin, R. (1978), 'On Collocations: "words shall be known by the company they keep"'. In P. Stevns (ed.) *In Honour of A. S. Hornby*. Oxford: Oxford University Press.

Maček, D. (1992-1993), 'Neka pitanja o definiciji idiomatskih fraza'. *Filologija* 20-21, 263-276.

McMordie, W. (1972), *English Idioms and How To Use Them*, Oxford: OUP

Menac, A. (1978), 'Neka pitanja u vezi s klasifikacijom frazeologije'. *Filologija* 8, 219-226.

Moon, Rosamund. (1998), *Fixed Expressions and Idioms in English*, Oxford: Clarendon Press

3. JEZIČNI SEMINARI

Naziv kolegija:	Jezični seminar iz sintakse
Nositelj kolegija:	prof. dr. Milena Žic Fuchs
Nastavnik:	Irena Zovko Dinković
ECTS-bodovi:	5 bodova
Jezik:	engleski
Semestar:	VIII. (ljetni)
Status:	izborni
Oblik nastave:	4 sata seminara
Uvjeti:	položen ispit iz Semantike i Sintakse engleskoga jezika
Ispit:	nema
Sadržaj:	<p>Na seminaru se obrađuju kodirajuća (uglavnom morfološka) i sintaktička svojstva gramatičkih relacija na primjerima iz najrazličitijih jezika. Od svojstava koja kodiraju sintaktičke relacije u rečenici obrađuju se ona najbitnija poput padežnog označavanja, slaganja s glagolom te položaja elemenata u rečenici, odnosno reda riječi. Sintaktička svojstva uključuju niz konstrukcija u kojima se pojavljuju određene sintaktičke relacije poput subjekta ili direktnog objekta kao npr. imperativne konstrukcije, refleksivne konstrukcije, odnosno rečenice, upitne rečenice ili rečenice s izmještenim sastavnicama. Odnosi u rečenici promatraju se u okviru pristupa koji semantiku stavlja u središte sintaktičke analize te se detaljno obrađuju i različiti semantički odnosi u rečenicama kao i semantičke uloge glagolskih argumenata. Osim jednostavnih obrađuju se i odnosi u složenim rečenicama, a daje se prikaz ne samo tzv. nominativno-akuzativnih jezičnih sustava, već i ergativnih te onih koji stoje razmeđi ili tvore zaseban sustav. Studenti rješavaju deset do petnaest zadataka u kojima analizirajući određeni broj rečenica nekog jezika nastoje utvrditi i opisati kodirajuća i sintaktička svojstva tog jezika, kao i semantičke odnose koji se nalaze u podlozi sintaktičke analize.</p>

Cilj: Kritičko preispitivanje uvriježenih stavova o jeziku koji su utemeljeni na vlastitom kulturološko-jezičnom iskustvu te omogućavanje novog i drukčijeg pogleda na sintaktičko-semantičku analizu raznih pojava u jeziku.

Obvezatna literatura:

Dixon, R. M. W. (1979), 'Ergativity', *Language* 55:59-138

Hopper, Paul J. i Sandra A. **Thompson**, (1980) 'Transitivity in Grammar and Discourse', *Language* 56:251-299, Linguistic Society of America

Van Valin, Robert D., Jr. i Randy J. **LaPolla**, (1997), *Syntax: structure, meaning and function*, Cambridge: Cambridge University Press

Dopunska literatura:

Dik, Simon C. (1989), *The Theory of Functional Grammar, Part I: the Structure of the Clause*, Dordrecht: Foris Publications

Fillmore, Charles J. (1968), 'The Case for Case', u *Universals in Linguistic Theory*, uredili E. Bach i R. T. Harms, New York, str. 1-88

Fillmore, Charles J. (1977), 'The case for case reopened', u *Syntax and Semantics, vol. VIII: Grammatical relations*, uredili Peter Cole i Jerrold Sadock, New York: Academic Press

Levin, Beth (1993), *English Verb Classes and Alternations*, Chicago and London: Chicago University Press

Naziv kolegija: Seminar iz semantike

Nositelj kolegija: prof. dr. Milena Žic Fuchs

Nastavnik: Nina Tuđman Vuković

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Semestar: VIII. (zimski)

Status: izborni

Oblik nastave: 4 sata seminara

Uvjeti: Položen ispit iz Semantike engleskog jezika

Ispit:	nema
Sadržaj:	Naglasak kolegija jest na praktičnome radu, temeljenom na znanju iz semantike engleskoga jezika stečenom na prethodnim godinama studija. Razmatrat će se različiti tipovi analize značenja, temeljeni na strukturalističkim teorijama, ali i kognitivno-funkcionalnim pristupima. Kolegij će se baviti analizom značenjskih odnosa poput sinonimije i polisemije, pristupima semantičkoj analizi poput komponentijalne analize i teorije semantičkih polja, te problematikom rječničkih definicija. Osim značenja na razini pojedinačnih leksema, obrađivat će se i „semantika sintaktičkih konstrukcija“.
Cilj:	Cilj kolegija jest upoznati studente s različitim vrstama značenjske analize. Od studenata se očekuje da nauče formulirati vlastite semantičke opise na temelju zadanih teorijskih pristupa, te da razviju sposobnost kritičkoga odnosa prema pojedinim metodama semantičke analize.
Obvezatna literatura:	Odabrana poglavlja iz: Cruse , D.A. 1986. <i>Lexical Semantics</i> . Cambridge: Cambridge University Press.
Dopunska literatura:	Cruse , D.A. i W. Croft . (2004), <i>Cognitive Linguistics</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Dirven , R. i M. H. Verspoor. (2004), <i>Cognitive Exploration of Language and Linguistics (Cognitive Linguistics in Practice) 2nd edition</i> . Amsterdam: John Benjamins Publishing Co. Lehrer , A. (1974), <i>Semantic Fields and Lexical Structure</i> . Amsterdam/London: North-Holland Publishing Company. Lyons , J. (1977), <i>Semantics</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Nida , E. A. (1975), <i>Componential Analysis of Meaning</i> . The Hague: Mouton Publishers.
Naziv kolegija:	Akcenti engleskoga jezika
Nositelj kolegija:	prof. dr. Višnja Josipović

Nastavnik:	prof. dr. Višnja Josipović
ECTS-bodovi:	5 bodova
Jezik:	engleski
Semestar:	VIII. (ljetni)
Status:	obvezatni
Oblik nastave:	4 sata seminara
Uvjeti:	Za pohađanje ovog kolegija nema posebnih uvjeta, osim što student mora biti regularno upisan u dotični semestar.
Ispit:	Nema.
Obveze studenata:	Svaki student obvezan je samostalno, u paru s drugim studentom ili u grupi od troje studenata jednom u tijeku trajanja kolegija u dogovorenom terminu prezentirati jednu od relevantnih tema prema vlastitom izboru. Pored obvezne literature, koja služi kao polazište, studenti trebaju i sami prirediti adekvatne auditivne materijale (snimke iz najrazličitijih medija, videokazete i sl.) koji ilustriraju određene pojave koje se obrađuju u prezentaciji. Studenti su također obvezni redovito pohađati kolegij i prisustvovati izlaganjima drugih te aktivno sudjelovati u nastavi.
Sadržaj:	Na početku kolegija uvode se pojmovi dijalekta, akcenta, referentnih akcenata, standardnih i substandardnih varijanti. Kao referentni akcenti engleskog jezika uvode se i definiraju izgovorne varijante <i>Received Pronunciation</i> i <i>General American</i> . Zatim se putem studentskih prezentacija o relevantnim temama po vlastitom izboru i na osnovu samostalno prikupljenih materijala, obrađuju pojedine varijante engleskog jezika: pojedini južnoengleski i sjevernoengleski akcenti (uz ukazivanje na sustavnu razliku između lingvističkog juga i lingvističkog sjevera Engleske); velški, škotski i irski engleski; pojedine varijante američkog engleskog, s posebnim osvrtom na razliku između sjevernih i južnjačkih narječja; kanadski, australski, novozelandski, indijski engleski te engleski Dalekog istoka.

Cilj: Ovim seminarom želi se kod studenata razviti senzibilitet za varijabilnost u engleskom izgovoru, kao i u izgovoru općenito. Studenti uče izvorni engleski diskurs slušati selektivno, obraćajući pozornost na regionalnu i sociolingvističku varijabilnost na fonološko-fonetskoj, segmentalnoj i suprasegmentalnoj razini. Po završetku kolegija očekuje se da studenti znaju takve pojave prepoznati i stručno opisati.

Obvezatna literatura:

Wells, J.C. (1982), *Accents of English*, Vol.s I, II, III. Cambridge: CUP.

Pullum, G.K. & W. A. Ladusaw (1996), *Phonetic Symbol Guide*. The University of Chicago Press (referentna literatura)

Dopunska literatura:

Dopunska literatura je individualna, u skladu s izabranom temom.

Naziv kolegija: Analiza teksta – jezik komunikacijskih tehnologija

Nositelj kolegija: prof. dr. Milena Žic Fuchs

Nastavnik: prof. dr. Milena Žic Fuchs

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Semestar: VIII. (ljetni)

Status: Izborni

Oblik nastave: 4 sata seminara

Uvjeti: Položeni ispiti iz svih temeljnih lingvističkih disciplina

Ispit: nema

Obaveze studenata: Studenti pojedinačno ili u manjim skupinama moraju izraditi seminarski rad duljine oko 20 stranica.

Sadržaj: Početak rada u ovome seminaru posvećen je upoznavanju studenata s različitim pojavnostima nadrečenične razine, odnosno teksta. Obrađuju se elementi koji djeluju na temeljne odlike teksta, poglavito one ekstra-tekstualne kao što su primjerice kontekst situacije, kontekst kulture, Griceove maksime, pošiljatelj, primatelj itd, te intra-tekstualni elementi, točnije sve ono što potpada pod pojam kohezija teksta. Potom se analiziraju tekstovi koje nalazimo u komunikacijskim tehnologijama s ciljem da se vidi u kojoj mjeri tradicionalna analiza teksta može objasniti pojavnosti novih načina komunikacije. Pritom se uspoređuju 'govoreni' i 'pisani' tekstovi kako bi se istakle različitosti koje nalazimo u jeziku komunikacijskih tehnologija. Primjeri se obrađuju na engleskome i hrvatskome jeziku kako bi se uočile i kulturološke različitosti.

Cilj: Cilj je ovoga seminara studente upoznati s temeljnim pojmovima analize teksta, tj. nadrečenične razine. Teorijska znanja primjenjuju se na specifičnostima tekstova koje nalazimo u komunikacijskim tehnologijama. Analizom tih tekstova dolazi se do uvida kako se stvaraju nova komunikacijska pravila i rituali.

Obavezatna literatura:

Brown, G. i Yule, G. (1983), *Discourse Analysis*. Cambridge University Press.

Crystal, D. (2000), *Language and the Internet*. Cambridge University Press.

Levinson, Stephen C. (1983), *Pragmatics*. Cambridge University Press

Dopunska literatura:

Searle, John R. (1969), *Speech Acts – An Essay in the Philosophy of Language*, Cambridge University Press

Austin, J. L. (1962), *How to do Things with Words*, Oxford University Press

Naziv kolegija: Analiza diskursa

Nositelj kolegija: prof. dr. Milena Žic Fuchs

Nastavnik:	Irena Zovko Dinković
ECTS-bodovi:	5 bodova
Jezik:	engleski
Semestar:	VIII. (ljetni)
Status:	izborni
Oblik nastave:	4 sata seminara
Uvjeti:	--
Ispit:	studenti nakon odslušanog seminara pišu seminarski rad na temelju vlastitog istraživanja i analize
Sadržaj:	Seminar pruža uvid u glavne pristupe analizi diskursa i njihovu primjenu na stvarne tekstove. Osobita pažnja posvećuje se govorenom jeziku, kao i određenim jezičnim pitanjima poput spolnih razlika, oblika obraćanja, itd. Teorijski okvir i praktični pristupi unutar kojih se seminar odvija uključuju teoriju govornih činova, interakcijsku sociolingvistiku, analizu razgovora i drugo.
Cilj:	Osnovni je cilj kolegija razviti kod studenata osviještenost o diskursu kao jezičnoj pojavnosti i o problemima koji se pojavljuju pri analizi diskursa. Studenti se također upoznaju s osnovnim tehnikama pisanja lingvističkog istraživačkog rada.

Obvezatna literatura:

Austin, J.L. (1976), *How To Do Things With Words*, Oxford: Oxford University Press

Eggins, Suzanne i Diana Slade (1997), *Analysing Casual Conversation*, Continuum International Publishing Group

Searle, John R. (1969), *Speech Acts*, Cambridge: Cambridge University Press

Dopunska literatura:

Hymes, D. (1964), *Language in Culture and Society: A Reader in Linguistics and Anthropology*, Harper & Row

4. IZBORNI KOLEGIJI

Naziv kolegija:	Engleski širom svijeta
Nositelj kolegija:	prof. dr. Dora Maček
Nastavnik:	prof. dr. Dora Maček i prof. dr. Višnja Josipović
ECTS-bodovi:	5 bodova
Jezik:	engleski
Semestar:	IX. (zimski)
Status:	izborni
Oblik nastave:	4 sata seminara
Uvjeti:	--
Ispit:	Pismeni
Sadržaj:	Kolegij opisuje varijetete engleskog jezika, nove standarde i najvažnije nestandardne oblike. Prikazuje širenje engleskog jezika na kontinente izvan Europe, obrađuje takve teme kao što su prestižni i stigmatizirani varijeteti, uobičajene procese u govorenom jeziku, posebni rječnik i sl. Opisuju se i kreolski jezici na engleskoj osnovi, te uporaba engleskog jezika kao drugog u zemljama poput Indije.
Cilj:	Upoznavanje s živim jezikom kakav se govori na svim kontinentima, kao s razlikama u standardu.
Obvezatna literatura:	Trudgill , Peter & Hannah , Jean (1994), <i>International English: a Guide to Varieties of Standard English</i> , London, Arnold Wells , J.C. (1982), <i>Accents of English</i> , 2 & 3, Cambridge University Press Marckwardt , Albert H. (revised by J: dillard) (1998), <i>American English</i> , Oxford University Press
Dopunska literatura:	Burchfield , Robert ur. (1994), <i>English in Britain and Overseas</i> , u <i>The Cambridge History of English</i> , vol. V, Cambridge University Press Cheshire , J. (1991), <i>English Around the Word: Sociolinguistic Perspectives</i> , Cambridge University Press

Crystal, David (1995), *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*, Cambridge University Press

Dillard, J.L (1992), *A History of American English*, Longman

Hughes, Arthur & **Trudgill**, Peter (1996) *English Accents and Dialects*, London, Arnold

Milroy, James & **Milroy**, Lesley (1992), *Real English. The Grammar of dialect in the British Isles*. Longman

Todd, Loretto (1974), *Pidgins and Creoles*, Routledge

Trudgill, Peter & **Chambers**, J.K. (1991) *Dialects of English, Studies in Grammatical Variation*, Longman

Turner, G.W. (1965), *The English Language of Australia and New Zealand*, Longman

Naziv kolegija:	Sociolingvistika
Nositelj kolegija:	prof. dr. Damir Kalogjera
Nastavnik:	prof. dr. Damir Kalogjera
ECTS-bodovi:	5 bodova
Jezik:	engleski
Semestar:	I. (zimski)
Status:	izborni
Oblik nastave:	4 sata seminara
Uvjeti:	--
Ispit:	Pismeni
Sadržaj:	<p>Sociolingvistika je interdisciplinarni oblik lingvističkih istraživanja koja teže boljem razumijevanju naravi jezika kao i boljem razumijevanju odnosa jezika i društva ispitujući jezik u društvenom kontekstu.</p> <p>Sociolingvistika se koristi spoznajama antropologije, dijalektologije, analize diskursa, geolingvistike, jezika u kontaktu, socijalne psihologije jezika i sociologije jezika.</p>

Cilj: Dok su u većini kolegija studenti upućeni na standardni jezik, sociolingvistika im pruža mogućnost da se upoznaju s društvenom i političkom funkcijom varijeteta engleskoga jezika, što je korisno u komunikaciji i u interpretaciji tekstova.

Obvezatna literatura:

Wardough, Ronald *An Introduction to Sociolinguistics*, Blackwell (IV izd.)

Trudgill, Peter *Sociolinguistics, Language and Society*, Penguin (IV.izd.)

Dopunska literatura:

Hudson, Richard *Sociolinguistics* Cambridge University Press(2.izd.)

Romaine, Suzanne *An Introduction to Sociolinguistics*, Oxford Univ.Press (II izd.)

Naziv kolegija: Korpusna lingvistika

Nositelj kolegija: prof. dr. Milena Žic Fuchs

Nastavnik: Nina Tuđman Vuković

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Semestar: IX. (zimski)

Status: izborni

Oblik nastave: 4 sata seminara

Uvjeti: Položeni ispiti iz Semantike engleskog jezika i Sintakse engleskog jezika

Ispit: Pismeni

Sadržaj: Kolegij uvodi studente u načela izrade i analize računalnih korpusa. Daje se pregled glavnih korpusnih metodologija koje se koriste u lingvističkim istraživanjima, a posebice njihovih primjena u leksičkoj semantici, leksikografiji i poučavanju engleskoga kao stranoga jezika. Teme koje se obrađuju obuhvaćaju ključne pojmove vezane uz izradu korpusa, primjenu korpusa u lingvistici, upotrebu softvera za generiranje konkordancija, kao i tumačenje konkordancijskih redaka u lingvističkim istraživanjima, s posebnim naglaskom na korpuse engleskoga jezika, poput Britanskoga nacionalnog korpusa. Svaku temu prati praktični rad, kojim studenti stječu vlastiti uvid i iskustvo u radu s računalnim korpusima.

Cilj: Cilj kolegija jest upoznati studente s računalnim korpusima i metodologijom njihove primjene u lingvistici. Od studenata se očekuje da izrade vlastito lingvističko istraživanje na jednome od korpusa engleskoga jezika.

Obvezatna literatura:

McEnery, T. i A. Wilson. (1996), *Corpus Linguistics*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Dopunska literatura:

Biber, D., S. Conrad i R. Reppen. (1998), *Corpus Linguistics: Investigating Language Structure and Use*, Cambridge: Cambridge University Press.

Kennedy, G. (1998), *An Introduction to Corpus Linguistics*. London & New York: Longman.

Sinclair, J. (1991), *Corpus, Concordance, Collocation*. Oxford: Oxford University Press.

Naziv kolegija: Psiholingvistika
Nositelj kolegija: prof. dr. Milena Žic Fuchs
Nastavnik: Anđel Starčević
ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik:	engleski
Semestar:	IX. (zimski)
Status:	izborni
Oblik nastave:	4 sata predavanja
Uvjeti:	Položen ispit iz Kognitivne lingvistike
Ispit:	Pismeni
Sadržaj:	Kolegij daje pregled temeljnih psiholingvističkih pitanja. Obrađuju se teorije o podrijetlu i razvoju jezika, različiti načini analize procesa usvajanja, razumijevanja i proizvodnje jezika te govornih poremećaja. Kod studenata se nastoji pobuditi kritički duh u promišljanju različitih pogleda na teme poput urođene jezične sposobnosti, univerzalne gramatike, “pravila” u jeziku i kognitivnih procesa koji sudjeluju u jezičnoj aktivnosti.
Cilj:	Cilj je kolegija uvesti studente u složenosti psiholingvističkih pitanja, dati uvid u različite poglede na tematiku te osposobiti za analitički pristup pojedinim problemima.

Obvezatna literatura:

- Aitchison**, J. (1989), *The Articulate Mammal*. Routledge
- Pinker** S. (1995), *The Language Instinct*. Penguin
- Scovel**, T. (1998), *Psycholinguistics*. Oxford University Press

Dopunska literatura:

- Aitchison**, J. (2000) *The Seeds of Speech. Language Origin and Evolution*. Cambridge University Press
- Hoff-Ginsberg**, E. (1997), *Language Development*. Brooks/Cole Publishing Company

Osim navedenih izbornih kolegija predviđa se i izborni kolegij *Pragmalingvistika*. Nastavnik/ci regrutirat će se među budućim asistentima i znanstvenim novacima u sljedećih pet godina.

3. DIPLOMSKI STUDIJ ANGLISTIKE, SMJER PREVODITELJSTVO

TRAJANJE DIPLOMSKOG STUDIJA, SMJEROVI I AKADEMSKI NAZIVI:

Diplomski studij anglistike – smjer prevoditeljstvo studira se četiri semestra, nakon završenog preddiplomskog studija anglistike. Prevoditeljski se smjer izvodi kao jednopredmetni i kao dvopredmetni studij. Po završetku studija studenti stječu akademski naziv magistar anglistike – smjer prevoditeljstvo.

CILJEVI DIPLOMSKOG STUDIJA:

Cilj je diplomskog prevoditeljskog studija obrazovanje prevoditelja kao posrednika između jezika i kultura, koji će biti stručnjaci za prenošenje informacija i sadržaja iz jednog jezika u drugi, ali i za oblikovanje teksta. Cilj je studija obrazovati prevoditelja koji će, pored izvrsnog poznavanja stranog i materinjeg jezika, imati i široko opće obrazovanje. Pretpostavka za uspjeh ovog studija je dobro osmišljena integracija teoretskih i praktičnih predmeta odnosno znanja i vještina, tako da teorija počiva na praksi, a praksa se oplemenjuje teoretskim uvidima. Ciljevi koji se postavljaju pred takav studij mogu se uspješno ostvariti samo u malim interakcijskim skupinama, u kojima svatko uči od svakoga, a nastavnik usmjerava cijeli proces prema željenome cilju.

Shema studija ('hodogram'):

JEDNOPREDMETNI STUDIJ PREVODITELJSTVA:

VII. semestar (20 ECTS)

Teorija prevođenja	3 sata P + 1 sat S	6 ECTS bodova
Prijevodne vježbe	4 sata V	5 ECTS bodova
Idiomatika i stilistika hrvatskog jezika	2 sata S + 2 sata V	5 bodova
Izborni kolegij na Odsjeku (književnost ili lingvistika)		min 4 boda*

VIII. semestar (25 bodova)

Leksikologija i leksikografija	1 sat P + 2 sata S	5 bodova
Sociolingvistika i jezični varijeteti	2 sata P + 1 sat S	5 bodova
Prevoditelj i računalno	2 sata P + 1 sat S	5 bodova
EU i međunarodne organizacije	2 sata P + 1 sat S	5 bodova
Izborni književni kolegij na Odsjeku		min 5 bodova*

IX. semestar (25 bodova)

Terminologija i jezici struka	1 sat P + 2 sata S	5 bodova
Pragmalingvistika	2 sata P + 1 sat S	5 bodova
Kognitivna lingvistika i prevođenje	1 sat P + 2 sata S	5 bodova
Institucionalni aspekti hrvatskog i anglofonih društava	2 sata P + 1 sat S	5 bodova
Područja prevoditeljske djelatnosti ili	1 sat S + 3 sata V	5 bodova
Usmeno prevođenje	1 sat S + 3 sata V	5 bodova

X. semestar (20 bodova)

Diplomska obaveza

20 bodova**

* U shemi se navodi onaj broj bodova kojim se ispunjava predviđena semestralna kvota na ovom studiju. Student može izabrati kolegij druge bodovne vrijednosti, poštivajući ukupnu propisanu kvotu za jedan semestar studiranja.

** Diplomska obaveza obuhvaća pohađanje jednog izbornog kolegija na Sveučilištu te izradu diplomskog rada vrijednosti 15 ECTS-bodova.

Shema studija ('hodogram'):

DVOPREDMETNI STUDIJ PREVODITELJSTVA:

VII. semestar (16 ECTS)

Teorija prevođenja	3 sata P + 1 sat S	6 ECTS bodova
Prijevodne vježbe	4 sata V	5 ECTS bodova
Idiomatika i stilistika hrvatskog jezika	2 sata S + 2 sata V	5 bodova

VIII. semestar (15 bodova)

Leksikologija i leksikografija	1 sat P + 2 sata S	5 bodova
Sociolingvistika i jezični varijeteti ili Izborni književni kolegij na Odsjeku	2 sata P + 1 sat S	5 bodova
Prevoditelj i računalo ili EU i međunarodne organizacije	2 sata P + 1 sat S	5 bodova*

IX. semestar (15 bodova)

Pragmalingvistika	2 sata P + 1 sat S	5 bodova
ili		
Kognitivna lingvistika i prevođenje	1 sat P + 2 sata S	5 bodova
Terminologija i jezici struka	1 sat P + 2 sata S	5 bodova
ili		
Institucionalni aspekti hrvatskog i anglofonih društava	2 sata P + 1 sat S	5 bodova
Područja prevoditeljske djelatnosti	1 sat S + 3 sata V	5 bodova
ili		
Usmeno prevođenje	1 sat S + 3 sata V	5 bodova

X. semestar (15 bodova)

Diplomska obaveza		10 bodova**
-------------------	--	-------------

* Studenti koji imaju ove kolegije i u programu svog drugog predmeta, obavezni su pohađati oba kolegija.

** Diplomska obaveza obuhvaća pohađanje izbornog kolegija na Sveučilištu te izradu diplomskog rada vrijednosti 10 ECTS-bodova.

Opis kolegija – jednopredmetni studij

Naslov kolegija: Teorija prevođenja

Nositelj kolegija: prof. dr. Vladimir Ivir, doc. dr. Goranka Antunović

ECTS-bodovi: 6 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obavezni

Oblik nastave: predavanja i seminari

Uvjeti: upis u 7. semestar

Ispit: pismeni

Sadržaj: definicije teorije, definicije prevođenja, modeli komunikacijske teorije prevođenja, oblici i vrste prevođenja (ljudsko i strojno, pismeno i usmeno, simultano i konsekutivno, književno i neknjiževno), prevođenje nepodudarnih elemenata kulture i civilizacije, prevođenje kao jezični čin, prijevodna ekvivalencija vs. kontrastivna korespondencija, povratni prijevod, jezične razine na kojima se odvija prijevod (fonetska i fonološka, grafološko-ortografska, gramatička, leksička, stilska)

Cilj: razumijevanje fenomena prevođenja u svim njegovim pojavnim oblicima i usvajanje metajezika za studij prevoditeljstva.

Literatura:

Ivir, V. (1987) "Procedures and strategies for the translation of culture" u: *Indian Journal of Applied Linguistics* vol. 13. br. 2, 35-46

Ivir, V. (1991/92) "On the Non-Algorithmic Nature of Translation Theory" u: *Studia Romanica et Anglica Zagabiensia* br. 36/37, Zagreb: Filozofski fakultet, 85-91

Newmark, P. (1988) *A Textbook of Translation*, Prentice Hall

Nord, Ch. (1997) *Translating as a Purposeful Activity*, St. Jerome Publishing

Dopunska:

Antunović, G. (2002-2003) "Remarks on (Purported) Translators' Tasks and Translation Teaching" u: *Studia Romanica et Anglica Zagabiensia* 47-48, Zagreb, 13-22

Baker, M. (ur.) (1998) *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*

Bowker – Cronin – Kenny – Pearson (ur.) (1998) *Unity in Diversity?* St. Jerome Publishing

Chesterman, A. – Wagner, E. (2002) *Can Theory Help Translators?*, St. Jerome Publishing

Hatim, B. (1997) *Communication Across Cultures*, University of Exeter Press

Nida, E.A. – Taber, C.R. (1982) *The Theory and Practice of Translation*, Leiden: E.J.Brill

Snell-Hornby, M. (1988) Translation Studies – An Integrated Approach, Amsterdam-Philadelphia: John Benjamins Publishing

Naziv kolegija: Prijevodne vježbe

Nositelj kolegija: mr. Nataša Pavlović, mr. Lovorka Zergollern Miletić

Nastavnici: mr. Nataša Pavlović, mr. Lovorka Zergollern Miletić

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obavezni

Oblik nastave: vježbe

Uvjeti: upis u 7. semestar

Ispit: pismeni

Sadržaj kolegija:

Ovaj se kolegij nadovezuje na prijevodne vježbe izvođene u VI. semestru preddiplomskog studija anglistike. Osim općejezičnih tekstova, sada složenije sintaktičke i tekstualne strukture te složenijeg leksika, postepeno se uvode i stručni tekstovi (ekonomija, politika, pravo, medicina, tehnika). Ti su tekstovi, međutim, još uvijek relativno općeg karaktera te zahvaćaju stručni vokabular poznat širem krugu obrazovanih govornika. Prevodi se u oba smjera, i s engleskog na hrvatski i obratno. Posebna se pozornost poklanja usklađenosti prijevoda s karakterističnom idiomatikom ciljnog jezika te s normama relevantnima za konkretni tip teksta i funkcionalni stil. Konkretni se prijevodni zadaci smještaju u zamišljene komunikacijske situacije te se ukazuje na potencijalni utjecaj nejezičnih i netekstualnih aspekata na oblikovanje prijevodnog teksta.

Cilj: Razvijanje niza općih i stručnih znanja i vještina neophodnih u prevoditeljskom poslu: jezične i kulturne kompetencije u oba jezika odnosno kulture, tekstualne kompetencije, prijevodne kompetencije i komunikacijske kompetencije općenito; učvrstiti teoretske spoznaje o prijevodnom procesu i njegovim komponentama, stečene u okviru kolegija Teorija prevođenja, te upoznati studente s temeljnom terminologijom struka koje dominiraju u stručnom i znanstvenom prevođenju.

Literatura:

Nastavnici izabiru tekstove za koje im se čini da najbolje omogućuju ostvarenje ciljeva kolegija. Izbor teoretske i stručne literature koordiniraju s voditeljima kolegija Teorija prevođenja, Institucionalni aspekti hrvatskog i anglofonih društava te EU i međunarodne organizacije. Studenti u radu koriste standardne jezične priručnike (opće jedno- i dvojezične rječnike, stručne rječnike, kolokacijske rječnike, gramatiku, pravopis) u tiskanom ili elektronskom obliku, na primjer:

Anić, V. (1991), Rječnik hrvatskoga jezika, Zagreb: Novi liber,

Anić, V. – Silić, J.(2001), Pravopis hrvatskoga jezika, Zagreb: Novi liber, Školska knjiga,

Bujas, Ž. Veliki hrvatsko-engleski rječnik, Zagreb: Nakladni zavod Globus,
Bujas, Ž. Veliki englesko-hrvatski rječnik, Zagreb: Nakladni zavod Globus,
Collins English Dictionary, HarperCollins Publishers,
Ivir, V. Hrvatsko-engleski poslovno-upravni rječnik, Zagreb: Školska knjiga,
The New Oxford Dictionary of English,
Webster's Third New International Dictionary, Unabridged,
Oxford Collocations Dictionary for Students of English. Oxford University Press.
Oxford Dictionary of Current Idiomatic English, Oxford University Press.

Naziv kolegija: Idiomatika i stilistika hrvatskog jezika

Nositelj kolegija: doc. dr. Anita Peti Stantić, Odsjek za južnu slavistiku

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obavezni

Oblik nastave: seminari i vježbe

Uvjeti: upis u 7. semestar

Ispit: pismeni

Sadržaj kolegija: Studenti unapređuju svoje poznavanje hrvatske normativne gramatike i pravopisa, upoznaju se s funkcionalnim stilovima te njihovim osobinama i markerima u hrvatskome suvremenom jeziku. Razvija se osjećaj za iznijansiranu upotrebu jezičnih sredstava, usklađenu sa zahtjevima pojedinog funkcionalnog stila i cjelokupne komunikacijske situacije.

Cilj: Omogućiti studentima stjecanje znanja iz područja stilistike, normativne gramatike, pravopisa, pragmatolingvistike, semantike. Doprinijeti razvoju njihove komunikacijske kompetencije u hrvatskom jeziku te usvajanju načela primjenjivih u komunikaciji na drugim jezicima.

Literatura:

Anić, V. – Silić, J.(2001), Pravopis hrvatskoga jezika, Zagreb: Novi liber - Školska knjiga.

Anić, V. (1991), Rječnik hrvatskoga jezika, Zagreb: Novi liber.

Babić, S. - Finka, B. - Moguš, M. (1996) Hrvatski pravopis, Zagreb: Školska knjiga.

Barić, E. - Lončarić, M. - Malić, D. - Pavešić, S. - Peti, M. - Zečević, M. - Znika, M. (1995) Hrvatska gramatika, Zagreb: Školska knjiga.

Hrvatski jezični savjetnik, ur. Hudeček, L. – Mihaljević, M. - Vukojevića, L.. (1999) , Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje - Pergamena - Školske novine.

Kovačević, M. - Badurina, L. (2001) Raslojavanje jezične stvarnosti, Rijeka.

Pranjковиć, I. (2001) *Funkcionalni stilovi i sintaksa u: Nova hrvatska skladnja*, Zagreb

Silić, J. (1996) Administrativni stil hrvatskoga standardnoga jezika u: Kolo br. 4
Škiljan, D. (2000) Javni jezik, Zagreb: Izdanja Antibarbarus.

Naziv kolegija: Leksikologija i leksikografija

Nositelj kolegija: prof. dr. Milena Žic Fuchs

Nastavnici: Jelena Parizoska, Vlatko Broz

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obavezni

Oblik nastave: predavanja i seminari

Uvjeti: upis u 8. semestar

Ispit: pismeni i praktikum za usvajanje vještina korištenja rječničkih i ostalih referentnih pomagala

Sadržaj: leksikologija vs. leksikografija, leksički sustav jezika, riječ kao temeljna jedinica vokabulara nekog jezika i njen odnos prema ostalim jedinicama, tvorba riječi (sufiksacija, prefiksacija, konverzija, neologizmi), leksičko značenje, homonimija, sinonimija, antonimija, kolokacije, frazeologizmi, idiomi, tipovi i vrste rječnika, glosari, tezaursi, slikovni rječnici, jednojezični, dvojezični i višejezični rječnici, opći i stručni rječnici, organizacija rječničke natuknice

Cilj: razumijevanje teoretskih postavki na kojima počiva izrada i upotreba rječnika

Literatura:

Obavezna:

Coleman, Julie and Kay, Christian J., ur. (1998), *Lexicology, Semantics and Lexicography*. John Benjamins Publishing Company, Amsterdam/Philadelphia

Lakoff, G. and Johnson, M. (1980), *Metaphors We Live By*. The University of Chicago Press, Chicago and London

Dopunska:

Cowie, A.P. (2001), *Phraseology: Theory, Analysis and Applications*, OUP

Cruse, D.A. (1986) 'The syntagmatic delimitation of lexical units'. u: *Lexical Semantics*. London: Cambridge University Press.

Fernando, C. (1996) *Idioms and Idiomaticity*. Oxford: Oxford University Press.

Gläser, Rosemarie. (1986), *Phraseologie der englischen Sprache*, Tübingen: Niemeyer

Horn, G.M. (2003) 'Idioms, metaphors and syntactic mobility'. *Journal of Linguistics* 39, 245- 273.

Lakoff, G. (1987) *Women, Fire and Dangerous Things*, Chicago-London: The University of Chicago Press,

Mackin, R. (1978), 'On Collocations: "words shall be known by the company they keep"'. u: P. Strevens (ur) In Honour of A. S. Hornby. Oxford University Press.

Maček, D. (1992-1993), 'Neka pitanja o definiciji idiomatskih fraza'. Filologija 20-21, 263-276.

McMordie, W. (1972), English Idioms and How To Use Them, Oxford: OUP

Menac, A. (1978), 'Neka pitanja u vezi s klasifikacijom frazeologije'. Filologija 8, 219-226.

Moon, Rosamund. (1998), Fixed Expressions and Idioms in English, Oxford: Clarendon Press

Naziv kolegija: Sociolingvistika i jezični varijeteti

Nositelj kolegija: prof. dr. Damir Kalogjera

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obavezni

Oblik nastave: 4 sata seminara

Uvjeti: upis u 8. semestar

Ispit: pismeni

Sadržaj: Sociolingvistika je interdisciplinarni oblik lingvističkih istraživanja koja teže boljem razumijevanju naravi jezika kao i boljem razumijevanju odnosa jezika i društva ispitujući jezik u društvenom kontekstu. Sociolingvistika se koristi spoznajama antropologije, dijalektologije, analize diskursa, geolingvistike, jezika u kontaktu, socijalne psihologije jezika i sociologije jezika.

Cilj: Dok su u većini kolegija studenti upućeni na standardni jezik, sociolingvistika im pruža mogućnost da se upoznaju s društvenom i političkom funkcijom varijeteta engleskoga jezika, što je korisno u komunikaciji i u interpretaciji tekstova.

Literatura:

Obavezna:

Wardough, Ronald An Introduction to Sociolinguistics, Blackwell (IV izd.)

Trudgill, Peter Sociolinguistics, Language and Society, Penguin (IV.izd.)

Dopunska:

Hudson, Richard Sociolinguistics Cambridge University Press(2.izd.)

Romaine, Suzanne An Introduction to Sociolinguistics, Oxford Univ.Press (II izd.)

Naziv kolegija: Prevoditelj i računalo

Nositelj kolegija: dr. sc. Marko Tadić, Odsjek za opću lingvistiku

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obavezni

Oblik nastave: predavanja i seminari

Uvjeti: upis u 8. semestar

Ispit: seminarski radovi tijekom semestra

Sadržaj kolegija:

Kolegij upoznaje polaznike s uporabom računalnolingvističkih spoznaja u postupku prevođenja uz poseban osvrt na jezične resurse i alate. Na području jezičnih resursa ponajprije je riječ o digitalno pohranjenim i pretraživim rječnicima i leksičkim bazama podataka, kao i računalno pretraživim korpusima koji dopuštaju uvid u jezičnu porabu kad to rječnici ne mogu u potpunosti osigurati. Osobit naglasak bit će stavljen na paralelne korpuse, njihovo sastavljanje, postupak njihova sravnjivanja (alignment) i njihovu uporabu koja, u konačnici, rezultira prijevodnom memorijom (translational memory) te na njihovu uporabu u razvijanju sustava za statističko i oprimjereno strojno prevođenje. Na području jezičnih alata polaznici će se upoznati s alatima za pronalaženje naziva i termina u tekstovima, kao i pomagalicama za strojno potpomognuto prevođenje (machine aided translation) uz upoznavanje sa najraširenijim komercijalnim sustavom Trados. Dio kolegija bit će posvećen i sustavima za strojno prevođenje.

Cilj:

Približiti studentima mogućnosti uporabe računala u prevoditeljskoj djelatnosti; upoznati ih s elektronskim rječnicima i leksičkim bazama podataka, računalno pretraživim korpusima; osposobiti ih za uporabu različitih jezičnih alata i pomagala za strojno potpomognuto prevođenje.

Literatura:

Arnold et al. (2002), *Machine Translation: an Introductory Guide*,
(<http://www.essex.ac.uk/linguistics/clmt/MTbook/>).

Atkins, B. T. S.–Zampolli, A. (eds.) (1994) *Automating the Lexicon*, Oxford University Press. (odabrani članci)

Austermuhl, F. *Electronic Tools for Translators*. Manchester: St. Jerome.
(<http://www.stjerome.co.uk/practices/tools.html>)

Bratanić, Maja (1991) "Korpusna lingvistika ili sretan susret", *Zagreb: Radovi Zavoda za slavensku filologiju* 26.

EAMT (European Association for Machine Translation) Archive, (<http://www.eamt.org/archive>)

McEnery, Tony & Wilson, Andrew (2001) *Corpus Linguistics*, EUP. (odabrana poglavlja)

Ooi, B. Y. (1998) Computer Corpus Lexicography, EUP. (odabrana poglavlja)
Sager, Juan C. (1996) A Practical Course in Terminology Processing, Benjamins.
Sager, Juan C. (2000) Language Engineering and Translation, Benjamins.
Tadić, Marko (2003) Jezične tehnologije i hrvatski jezik, Zagreb: Exlibris.

Naziv kolegija: EU i međunarodne organizacije

Nositelj kolegija: doc. dr. Goranka Antunović

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: hrvatski, engleski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obavezni

Oblik nastave: predavanja i seminari

Uvjeti: upis u 8. semestar

Ispit: pismeni

Sadržaj kolegija:

Kolegij upoznaje studente s EU, njezinim institucijama i tijelima, načinima funkcioniranja, zajedničkim politikama i aktivnostima; s osnovnim elementima pravne stečevine EU te interakcijom hrvatskog i europskog zakonodavstva; s različitim djelatnostima i projektima pod vodstvom MEI-a. U završnom dijelu kolegija predstavlja se ustrojstvo i rad drugih međunarodnih institucija i organizacija, npr. Ujedinjenih naroda, Vijeća Evrope, OESS-a i dr.

Cilj:

Omogućiti stjecanje znanja o EU i drugim međunarodnim organizacijama, koje su izuzetno relevantne u praksi stručnih prevoditelja - kao tema, kao referentna pozadina i kao radni kontekst.

Literatura:

http://europa.eu.int/comm/publications/booklets/eu_glance/44/index_en.htm,

Fontaine, P., Europe in 12 lessons , (European Commission), 2003, 62 pp

Key facts and figures about the European Union, European Commission, 2004,
70 pp

Pinder, J., The European Union, A very Short Introduction, OUP, 2001.

O prevođenju:

Cosmai, D., Tradurre per l'Unione europea, Editore Ulrico, Hoepli, Milano, 2003

Šarčević. S., ed. Legal Translation, Preparation for Accession to the European Union,
Faculty of Law, University of Rijeka, Rijeka 2001

Wagner. E, S. Bech & J. M. Martinez , Translating for the European Institutions, St. Jerome Publishing,
Manchester, 2002

(<http://www.stjerome.co.uk/practices/wagner.html>)

Naziv kolegija: Pragmalingvistika

Nositelj kolegija: prof. dr. Milena Žic Fuchs

ECTS bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obavezni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: upis u 9. semestar

Ispit: pismeni, izrađen seminarski rad

Sadržaj:

Ovaj dio kolegija obuhvaća pragmalingvističke sadržaje, problematizirajući prije svega komunikacijsko djelovanje jezikom, različite oblike komunikacijske interakcije, govorne činove, funkcije teksta i dr., s posebnim obzirom na vidove jezičnog djelovanja važne za prijevodni proces.

Cilj: Upoznati studente s temeljnim pojmovima pragmalingvistike te osvijestiti mogućnosti i dosege djelovanja jezikom i time ih pripremiti za što svrhovitiju i što primjereniju upotrebu jezika prilikom prevođenja.

Literatura:

Davis, S. (1991) *Pragmatics, A Reader*, Oxford

Ivanetić, N. (1994) *Govorni činovi*, Zavod za lingvistiku, Zagreb

Jakobson, Roman (1960/1964/), *Linguistics and Poetics* u: T.A.Sebeok (ur.), *Style in Language*, Cambridge, Massachusetts: The M.I.T. Press, 232-239

Dopunska:

Austin, J.L. (1962) *How to Do Things with Words*, Cambridge, Massachusetts

Leech, G. (1983) *Principles of Pragmatics*, Longman

Searle, J.R. (1969) *Speech Acts. An Essay in the Philosophy of Language*, Cambridge

Naziv kolegija: Kognitivna lingvistika i prevođenje

Nositelj kolegija: prof. dr. Milena Žic Fuchs

Nastavnici: Mateusz-Milan Stanojević

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski i hrvatski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obavezni

Oblik nastave: 1 sat predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: upis u 9. semestar, položen kolegij Teorija prevođenja

Ispit: pismeni

Sadržaj:

Kolegij obrađuje izabrane teme iz područja teorije prevođenja iz perspektive kognitivne lingvistike. U seminaru se objašnjavaju teorijske sličnosti i razlike kognitivnog i komunikacijskog pristupa prevođenju. Obraduju se pojmovi iz kognitivne lingvistike koji imaju presudan značaj kod postizanja ekvivalencije u prevođenju (odnos lika i pozadine, konceptualna metafora, kategorizacija i dr.) te se pokazuje način na koji se oni ostvaruju u prijevodima, prvenstveno s hrvatskoga na engleski i engleskoga na hrvatski. Posebna se pažnja posvećuje prevođenju gramatike i prevođenju kulture.

Cilj:

Cilj je ovog seminara upoznati studenta s pristupom teoriji i praksi prevođenja koji proizlazi iz kognitivne lingvističke teorije. Stečeno znanje studentima koristi kao pomoć pri prepoznavanju potencijalnih problema pri prevođenju, naročito s i na engleski jezik.

Literatura:

Obavezna literatura:

Tabakowska, E. (1993). Cognitive Linguistics and Poetics of Translation. Tübingen: Gunter Narr Verlag

Dodatna literatura:

Croft, W. i Cruse, D. A. (2004). Cognitive Linguistics. Cambridge University Press.

Ivir, Vladimir (1981). Formal correspondence vs. translation equivalence revisited. Poetics Today. 2: 51-59.

Ivir, Vladimir (1987). Functionalism in contrastive analysis and translation studies. Functionalism in Linguistics, ed. by Dirven, René, Vilém Fried, 471-481. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

Ivir, Vladimir (1991-1992). On the non-algorithmic nature of translation theory. Studia Romanica et Anglica Zagrebiensia. 36-37: 85-91.

Naziv kolegija: Terminologija i jezici struka

Nositelj kolegija: prof. dr. Vladimir Ivir

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obavezni

Oblik nastave: predavanja i seminari

Uvjeti: upis u 9. semestar, položene Prijevodne vježbe

Ispit: pismeni

Sadržaj: položaj termina u leksičkom sustavu nekoga jezika, ustaljenost i postojanost termina u odnosu na ostale rječničke elemente, različita značenja iste riječi kao termina i kao riječi općega jezika, specifična terminološka rješenja za određena znanstvena ili stručna područja, karakteristike jezika struka (vokabularske/terminološke, gramatičke, stilske), šira i uža upotreba specifičnog jezika struke

Cilj: upoznavanje prirode terminologije i njene upotrebe u prevođenju tekstova različitih struka i disciplina

Literatura:

Mackey, W.E. (1990) „Terminology for Sociolinguistics“ u: Sociolinguistica 19, 99-124

Schmitz, K.D. (1994) „Überlegungen zum Einsatz und zur Evaluierung von Terminologieverwaltungssystemen“ u: Lebende Sprachen 4/1994, 115-149

Sonnenweld, H.B. – Lenning, K.L., ur. (1993) Terminology: Applications in Interdisciplinary Communication, Amsterdam-Philadelphia: Benjamins

Wright, S.E. – Budin, G., ur. (1997) Handbook of Terminology Management, vol. 1, Amsterdam-Philadelphia: Benjamins

Naziv kolegija: Institucionalni aspekti hrvatskog i anglofonih društava

Nositelj kolegija: mr.sc. Vera Andrassy

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obavezni

Oblik nastave: predavanja i seminari

Uvjeti: upis u 9. semestar

Ispit: pismeni

Sadržaj kolegija:

Studenti se upoznaju s političkim, pravnim i ekonomskim sustavom RH – ustrojstvom i načinom funkcioniranja najvažnijih institucija i organizacija, područjem i logikom njihove djelatnosti. Opisuju se odgovarajući sustavi u anglofonim društvima, u prvom redu britanskom i američkom te se ukazuje na sličnosti i razlike među korespondentnim institucijama. Studente se poučava službenim nazivima institucija i organizacija, ukazuje se na ustaljena rješenja u prevođenju tih naziva, kao i na nedoumice, probleme i logiku njihovog rješavanja.

Cilj:

Cilj je kolegija omogućiti studentima stjecanje spoznaja o institucionalnom aspektu hrvatskog i nekoliko anglofonih društava, neophodnih prevoditeljima za razumijevanje brojnih poslovnih i stručnih tekstova i komunikacijskih situacija, kao i za pronalaženje najboljih prijevodnih rješenja i osiguranje uspješne komunikacije među osobama upoznatima s različitim društvenim i institucionalnim okvirima.

Literatura:

Bićanić, I. – Franičević, V (2004): Understanding Reform: The Case of Croatia, Vienna Institute for International Economic Studies <http://www.wiiw.at/balkan/> ;

U tisku u: Gligorov, V. ur. (2005): Understanding Reform in South East Europe
WIIW, Beč

Bartlett, W. Croatia. Between Europe and the Balkans, Routledge, London / New York, 2003]

Croatian Accession to the European Union, Volume 2 Institut za javne financije I Friedrich Ebert Stiftung, Zagreb,

Goldstein, I. Croatia. A History, Hurst and co., London, 1999 (2nd imprint 2001)

Kasapović, M. Ten Years of Democratic Transition in Croatia 1989-1999, in:

Oakland, John (2002), British Civilization – An Introduction, London – New York: Routledge, 5th ed.

Ott Katarina, ur. (2004): Pridruživanje Hrvatske evropskoj uniji 2, Institut za javne financije I Friedrich Ebert Stiftung, Zagreb, englesko izdanje (2003):

Patterson, S. C. A More Perfect Union: Introduction to American Government, Brooks/Cole

Riegler, H. (ed.), Transformation Processes in the Yugoslav Successor States between Marginalization and European Integration, Baden-Baden, 2000, p. 45-63

Whitaker's Almanack, A&C Black, London, recentno izdanje

Wilson, J. Q. American Government: Institutions and Policies

Naziv kolegija: Područja prevoditeljske djelatnosti

Nositelj kolegija: doc. dr. Goranka Antunović, mr. Nataša Pavlović

Nastavnici: mr. Nataša Pavlović, mr. Jasenka Šafran

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski, hrvatski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: alternativni (izbor između dva kolegija)

Oblik nastave: seminari i vježbe (v. napomenu prije popisa literature)

Uvjeti: upis u 9. semestar, položeni Teorija prevođenja i Prijevodne vježbe

Ispit: 'portfelj' s prijevodima ostvarenima tijekom seminara i prakse

Sadržaj kolegija:

Studenti se upoznaju sa specifičnostima prevoditeljskog posla u različitim radnim kontekstima, standardnom praksom u našoj sredini, različitim prijevodnim tehnikama i specifičnim vještinama, jezičnim i drugim normama karakterističnima za pojedinu djelatnost odnosno pojedine tipove tekstova, relevantnim poslodavcima u pojedinim područjima. Izbor prevoditeljskih djelatnosti svakako bi morao obuhvatiti tipične poslove sudskih tumača, prevoditelja za film i TV, književnih prevoditelja, usmenih prevoditelja..., dok bi se ostale djelatnosti mogle varirati iz godine u godinu (rad u novinama ili izvještajnoj agenciji, rad na lokalizaciji softvera, prevoditeljski poslovi u gospodarskim organizacijama ili u državnoj upravi...).

Cilj:

Omogućiti studentima stjecanje preciznije slike o raznolikosti prevoditeljskih poslova, o načinima njihovog izvođenja, o normama koje ih reguliraju, kao i o situaciji na domaćem tržištu, većim poslodavcima i sl.

Oblici provođenja nastave:

Nastava se izvodi 4 sata tjedno kao kombinacija izlaganja voditelja kolegija ili gostiju o pojedinoj prevoditeljskoj djelatnosti i praktičnog dijela, u kojem se prevode tipični tekstovi (žanrovski, jezično-stilski). Kolegij obuhvaća i višednevnu praksu u nekoj od relevantnih institucija (HRT; MEI, izdavačka kuća i dr.)

Literatura:

Ivarsson, Jan (1992) *Subtitling for the Media: A Handbook of an Art*, Stockholm:

Transedit. (neobjavljen prijevod za potrebe HRT-a)

Jones, R. (1998) *Conference Interpreting Explained*, Manchester, UK: St. Jerome

Priručnik za prevođenje pravnih akata Europske unije (2002), Zagreb: Ministarstvo za europske integracije

Šarčević, S. (2000) *New Approach to Legal Translation*, Haag-London-Boston:

Kluwer Law International

Naziv kolegija: Usmeno prevođenje

Nositelj kolegija: doc. dr. Goranka Antunović

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: alternativni (izbor između dva kolegija)

Oblik nastave: seminari i vježbe

Uvjeti: kao za Područja prevoditeljske djelatnosti + kvalifikacijski ispit za ovaj kolegij

Ispit: usmeni

Sadržaj:

Studenti se upoznaju s osnovnim načelima i glavnim tehnikama usmenog prevođenja te s načinima na koji se ono prakticira u našoj sredini. Izvode se predvježbe za usmeno prevođenje (vježbe pamćenja, analize teksta, razdvojene pažnje) te se vježba konsektivno i simultano prevođenje.

Cilj:

Cilj je kolegija pružiti studentima teoretske spoznaje o usmenom prevođenju i omogućiti im da u ograničenoj mjeri razviju praktične vještine. Ostvarena razina obje komponente treba biti dovoljna da omogući daljnji razvoj samostalnim radom i vježbom.

Literatura:

Jones, R. (1998) Conference Interpreting Explained , Manchester, UK: St. Jerome

DIPLOMSKA OBAVEZA

Diplomska obaveza se na jednopredmetnom studiju prevoditeljstva ispunjava tijekom 10. semestra. Obuhvaća pohađanje jednog izbornog kolegija te izradu diplomskog rada.

Izborni kolegij student izabire u dogovoru s mentorom iz ponude Sveučilišta. Pri izboru kolegija treba voditi računa o sadržaju diplomskog rada te izabrati kolegij koji će studentu omogućiti bolje razumijevanje jednog od tekstova izabranih za završni prijevod.

Diplomski rad donosi studentu 15 ECTS-bodova. Sastoji se od prijevodnog i od teoretskog dijela. Prijevodni dio obuhvaća prijevod pet tematski, žanrovski i stilski različitih tekstova, ukupnog opsega 80 autorskih kartica. Prevodi se s engleskog na hrvatski i s hrvatskog na engleski jezik, pri čemu omjer broja tekstova iznosi 2:3 ili 3:2 (prema izboru studenta). Teoretski dio sadrži kratku raspravu o nekom od pitanja teorije prevođenja ili opis prijevodnog procesa i prijevodnih postupaka primijenjenih u prijevodnom dijelu rada.

Opis kolegija – dvopredmetni studij

Sadržaj i ciljevi svih kolegija, kao i njihovo trajanje, semestar (zimski ili ljetni) u kojem se izvode, oblik nastave, jezik na kojem se izvode te bodovna vrijednost jednaki su kao i u jednopredmetnom studiju.

Razlike postoje u statusu pojedinih kolegija. U okviru dvopredmetnog studija kolegiji imaju sljedeći status:

VII. semestar

Teorija prevođenja	obavezni
Prijevodne vježbe	obavezni
Idiomatika i stilistika hrvatskog jezika	obavezni

VIII. semestar

Leksikologija i leksikografija	obavezni
Sociolingvistika i jezični varijeteti	alternativni (student bira između dva kolegija)
Izborni književni kolegij na Odsjeku	alternativni
Prevoditelj i računalo	alternativni
EU i međunarodne organizacije	alternativni

IX. semestar

Pragmalingvistika	alternativni
Kognitivna lingvistika i prevođenje	alternativni
Terminologija i jezici struka	alternativni
Institucionalni aspekti hrvatskog i anglofonih društava	alternativni
Područja prevoditeljske djelatnosti	alternativni
Usmeno prevođenje	alternativni

Diplomska obaveza na dvopredmetnom studiju prevoditeljstva ispunjava se tijekom 10. semestra. Obuhvaća pohađanje jednog izbornog kolegija te izradu diplomskog rada.

Izborni kolegij student izabire u dogovoru s mentorom iz ponude Sveučilišta. Pri izboru kolegija treba voditi računa o sadržaju diplomskog rada te izabrati kolegij koji će studentu omogućiti bolje razumijevanje jednog od tekstova izabranih za završni prijevod.

Diplomski rad donosi studentu 10 ECTS-bodova. Sastoji se od prijevoda pet tematski, žanrovski i stilski različitih tekstova, ukupnog opsega 80 autorskih kartica. Prevodi se s engleskog na hrvatski i s hrvatskog na engleski jezik, pri čemu omjer broja tekstova iznosi 2:3 ili 3:2 (prema izboru studenta).

Nastavnici predviđeni u izvedbi programa studija prevoditeljstva:

Teorija prevođenja	nositelj kolegija: V. Ivir, G. Antunović
Prijevodne vježbe	nositelji kolegija: N. Pavlović, L. Zergollern izvode: N. Pavlović, L. Zergollern
Idiomatika i stilistika hrvatskog jezika	nositelj kolegija: A. Peti-Stantić
Leksikologija i leksikografija	nositelj kolegija: M. Žic-Fuchs izvode: J. Parizoska i V. Broz
Sociolingvistika i jezični varijeteti	nositelj kolegija: D. Kalogjera
Prevoditelj i računalo	nositelj kolegija: M. Tadić
EU i međunarodne organizacije	nositelj kolegija: G. Antunović
Terminologija i jezici struka	nositelj kolegija: V. Ivir
Pragmalingvistika	nositelj kolegija: M. Žic-Fuchs
Kognitivna lingvistika i prevođenje	nositelj kolegija: M. Žic-Fuchs izvodi: M. Stanojević
Institucionalni aspekti hrvatskog i anglofonih društava	nositelj kolegija: V. Andrassy
Područja prevoditeljske djelatnosti	nositelj kolegija: G. Antunović, N. Pavlović izvode: N. Pavlović, J. Šafran

Usmeno prevođenje

nositelj kolegija: G. Antunović

Diplomski rad

mentor s Odsjeka za anglistiku

4. DIPLOMSKI STUDIJ ANGLISTIKE, NASTAVNIČKI SMJER*

Trajanje diplomskog studija, smjerovi i akademski nazivi:

Diplomski studij anglistike nastavnčkog smjera traje četiri semestra, a njegovim završetkom stječe se akademski naziv: *magistar anglistike, nastavnički smjer*. Taj je studij moguće studirati samo kao jednopredmetni diplomski studij. Dio nastave koji izvodi Odsjek za anglistiku u načelu se odvija na engleskom jeziku. Uvjet za upis završen je preddiplomski studij anglistike kao A predmeta.

Osim anglističkih kolegija studij uključuje i kolegije koji su zajednički za sve diplomske studije nastavnčkog smjera na Filozofskom fakultetu u Zagrebu te izborne kolegije izvan struke.

Ciljevi studija:

Diplomski studij anglistike nastavnčkog smjera osigurava studentu nužne uvjete za stjecanje licence za izvođenje nastave engleskog jezika u svim tipovima škola. Studij je koncipiran tako da, zajedno s preddiplomskim studijem anglistike, budućem nastavniku daje temelje anglističke struke i minimalnu nastavnčku kompetenciju. Studij kao cjelina predstavlja temelj za cjeloživotno obrazovanje budućega nastavnika engleskoga jezika.

Načini stjecanja akademskog naziva magistra edukacije engleskog jezika:

(1) (nakon završenog preddiplomskog studija anglistike kao A predmeta): student upisuje kompletan program jednopredmetnog nastavnčkog studija anglistike.

(2) (nakon završenog preddiplomskog studija anglistike i diplomskog studija anglistike nenastavnčkog smjera) student upisuje kompletan program za stjecanje minimalne nastavnčke kompetencije.

(2) (nakon završenog preddiplomskog studija anglistike i diplomskog studija nekog drugog predmeta nenastavnčkog smjera) student upisuje kompletan program jednopredmetnog nastavnčkog studija anglistike.

(4) (nakon završenog preddiplomskog studija anglistike i diplomskog studija nekog drugog živog stranog jezika nastavnčkog smjera) studentu se priznaje već položeni zajednički dio programa za stjecanje minimalne nastavnčke kompetencije: 25 ECTS bodova iz općih obrazovno-odgojnih kolegija, 5 ECTS bodova iz komunikacijskog modula, te 10 ECTS bodova iz metodičkih kolegija.

(5) (nakon završenog preddiplomskog studija anglistike i diplomskog studija nekog drugog predmeta - koji nije živi strani jezik - nastavničkog smjera) studentu se priznaje već položeni zajednički dio programa za stjecanje minimalne nastavničke kompetencije: 25 ECTS bodova iz općih obrazovno-odgojnih kolegija i 5 ECTS bodova iz komunikacijskog modula.

* Nastavnički smjer je još u postupku usklađivanja na razini Fakulteta. Stoga o jednopredmetnosti/dvopredmetnosti još nije donesena konačna odluka, kao ni o omjerima između temeljne struke i stručnih predmeta, pa će možda neke revizije biti nužne. (Opaska Pročelnice)

JEDNOPREDMETNI DIPLOMSKI STUDIJ ANGLISTIKE, NASTAVNIČKI SMJER

HODOGRAM

VII SEMESTAR

Anglistički jezični kolegij*	4 + 0 + 0	5 ECTS
Anglistički književni kolegij**	4 + 0 + 0	5 ECTS
Izborni kolegiji	satnica ovisi o izboru	20 ECTS

VIII SEMESTAR

Anglistički jezični* ili književni** kolegij	4 + 0 + 0	5 ECTS
Izborni kolegiji	satnica ovisi o izboru	10 ECTS
Opći obrazovno-odgojni kolegiji	satnica ovisi o izboru	15 ECTS

IX SEMESTAR

Opći obrazovno-odgojni kolegiji	satnica ovisi o izboru	10 ECTS
Komunikacijski modul	satnica ovisi o izboru	5 ECTS
Glotodidaktika	1 + 1 + 0	5 ECTS
Metodika nastave engleskog jezika	0 + 2 + 0	5 ECTS
Praksa	praktikum + škola	5 ECTS

X SEMESTAR

Usvajanje drugoga jezika	1 + 1 + 0	5 ECTS
Metodički izborni kolegij***	0 + 2 + 0	5 ECTS
Praksa	praktikum + škola	5 ECTS
Diplomski rad	Konsultacije s mentorom	15 ECTS

* Student bira iz ponude izbornih kolegija Katedre za engleski jezik.

**Student bira iz ponude izbornih kolegija Katedre za književnost. Vrijednost toga kolegija je 5 ECTS bodova jer studenti diplomskog studija anglistike nastavničkog smjera ne pišu seminarski rad.

***U metodičkom bloku nude se sljedeći izborni kolegiji:

Istraživanje procesa usvajanja drugoga jezika

Dvojezičnost

Mjerenje lingvističke i komunikacijske kompetencije

Poučavanje književnosti u nastavi engleskoga kao stranog jezika

Multimedijalnost u nastavi engleskog jezika

Primjena kognitivne lingvistike u učenju i poučavanju engleskog jezika

NAPOMENA:

U nastavku slijede opisi metodičkih kolegija te prakse. Opisi ostalih kolegija (općih obrazovno-odgojnih kolegija te kolegija *Jezik i govor u nastavnoj komunikaciji*) kojima se stječe minimalna nastavnička kompetencija nalaze se u ‘paketu’ zajedničkih kolegija za sve diplomske studije nastavničkog smjera Filozofskoga fakulteta, opisi anglističkih kolegija uključeni su u ostale anglističke programe, a opisi izbornih kolegija izvan struke nalaze se u programima drugih odsjeka.

METODIČKI BLOK (20 ECTS)

I

NASTAVNA PRAKSA (10 ECTS)

Naziv kolegija: USVAJANJE DRUGOGA JEZIKA

Nositelj kolegija: prof. dr. Jelena Mihaljević Djigunović

Nastavnik: prof. dr. Jelena Mihaljević Djigunović, dr. Marta Medved Krajnović

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Semestar: X. (ljetni)

Status: obvezni

Oblik nastave: 1 sat predavanja + 1 sat seminara

Uvjeti: --

Ispit: Pismeni

Sadržaj: Istraživanje procesa usvajanja drugoga jezika kao suvremena interdisciplinarna znanost i njen povijesni razvoj; suvremene teorije usvajanja drugoga jezika; modeli jezične obrade (s posebnim osvrtom na modele dvojezične i višejezične obrade); pitanja međujezika i međujezičnih utjecaja (prvoga jezika na drugi i drugoga na prvi); uloga dobi u usvajanju jezika; uloga kognitivnih čimbenika u usvajanju jezika; uloga individualnih čimbenika u usvajanju jezika; uloga interakcije i društvenog konteksta u usvajanju jezika; metode istraživanja procesa usvajanja drugoga jezika.

Cilj: Stjecanje uvida u složenost procesa usvajanja, obrade i uporabe drugoga jezika te u suvremene teorije usvajanja drugoga jezika. Razvijanje kritičkog promišljanja tih teorija i poticanje na samostalnost u istraživanju spomenutog procesa.

Obvezna literatura:

Larsen-Freeman, D. i Long, M. H. (ur.) (1991). *An Introduction to SLA Research*. London: Longman.

Ellis, R. (1997). *Second Language Acquisition: An Introduction*. Oxford: Oxford University Press.

Kaplan, R. B. (ur.) (2002). *The Oxford Handbook of Applied Linguistics*. Oxford : OUP.

Doughty, C. J. i Long, M. H. (ur.) (2003). *The Handbook of Second Language Acquisition*. Malden, MA, Oxford, Melbourne, Berlin: Blackwell Publishing.

Dopunska literatura:

Cook, V. (ur.) (2003). *Effects of the Second Language on the First*. Clevedon, Buffalo, Torontom, Sydney: Multilingual Matters Ltd.

Ellis, R. (1994). *The Study of Second Language Acquisition*. Oxford: OUP.

Mihaljević Djigunović, J. (1998). *Uloga afektivnih faktora u učenju stranoga jezika*. Zagreb: Filozofski fakultet.

Cook, V. (ur.) (2002). *Portraits of the L2 User*. Clevedon, Buffalo, Toronto, Sydney: Multilingual Matters Ltd.

Gleason, J. B., Ratner, N.B. (1998). *Psycholinguistics*. 2nd ed. Wadsworth: Thomson Learning, 1998.

Singleton, D., Ryan, L. (2004). *Language Acquisition: The Age Factor*. Clevedon, Buffalo, Toronto, Sydney: Multilingual Matters Ltd..

Časopisi: Applied Linguistics; Language Learning; Studies in Second Language Acquisition; TESOL Quarterly.

Naziv kolegija: GLOTODIDAKTIKA

Nositelj kolegija: prof. dr. Jelena Mihaljević Djigunović

Nastavnici: prof. dr. Jelena Mihaljević Djigunović, dr. Marta Medved Krajnović, Renata Geld

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Semestar: IX. (zimski)

Status: obvezni

Oblik nastave: 1 sat predavanja + 1 sat seminara

Uvjeti: --

Ispit: Usmeni

Sadržaj: Glotodidaktika kao interdisciplinarna znanost; glotodidaktika kao primijenjena lingvistika; utjecaj spoznaja iz drugih znanosti (lingvistike, psihologije, psiholingvistike, sociolingvistike, pedagogije) na nastavu stranih jezika; teorije nastave stranoga jezika; povijesni pregled metoda učenja stranoga jezika; suvremeni pristup nastavi stranoga jezika; koncept komunikacijske kompetencije; mjerenje komunikacijske kompetencije; ciljevi i zadaci nastave stranih jezika; poučavanje jezičnih vještina; jezična svjesnost; samostalnost u učenju stranog jezika; vrednovanje i samo vrednovanje; jezični portfolio; upotreba nastavnih sredstava i pomagala u nastavi stranih jezika; jezične pogreške i njihovo ispravljanje; razredni diskurs; organizacija nastavnih sadržaja (gramatički, situacijski, funkcionalno-pojmovni, proceduralni pristupi); poučavanje jezika u funkciji struke; uloga autentičnih materijala u nastavi stranih jezika; analiza potreba za poznavanjem stranih jezika; razvijanje interkulturalne kompetencije; specifične uloge nastavnika stranih jezika; metode istraživanja u nastavi stranih jezika (akcijsko istraživanje, znanstveno istraživanje).

Cilj: Stjecanje uvida u temeljne postavke teorije nastave stranih jezika s dijakronijskog i sinkronijskog stajališta; razumijevanje osnovnih koncepata teorije nastave stranih jezika.

Kroz sadržaje kolegija studenti će se osposobiti za razumijevanje procesa poučavanja stranoga jezika i za izbor odgovarajućih strategija poučavanja.

Obvezna literatura:

Lightbown, P. M., Spada, N. (1999). *How Languages are Learned*. Revised ed. Oxford: OUP.

Nunan, D. (1991). *Language Teaching Methodology*. London: Prentice Hall.

Petrović, E. (1998). *Teorija nastave stranih jezika*. Zagreb: Školska knjiga.

Vilke, M. (1977) Uvod u glotodidaktiku. Školska knjiga: Zagreb. (u pripremi novo izdanje)

Dopunska literatura:

Council of Europe Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. (2001). Cambridge: CUP.

Mihaljević Djigunović, J. (1998). *Uloga afektivnih faktora u učenju stranoga jezika*. Zagreb: Filozofski fakultet.

Richards, J. C. (2001). *Curriculum Development in Language Teaching*. Cambridge: CUP.

Stern, H. H. (1983). *Fundamental Concepts of Language Teaching*. Oxford: OUP.

Vrhovac, Y. i suradnici. (1999). *Strani jezik u osnovnoj školi*. Zagreb: Naklada Ljevak.

Vrhovac, Y. (2000). *Govorna komunikacija i interakcija na satu stranoga jezika*. Zagreb: Naklada Ljevak.

Naziv kolegija: METODIKA NASTAVE ENGLESKOG JEZIKA

Nositelj kolegija: prof. dr. Jelena Mihaljević Djigunović

Nastavnici: prof. dr. Jelena Mihaljević Djigunović, dr. Marta Medved Krajnović, Renata Geld

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Semestar: IX. semestar (zimski)

Status: obvezni

Oblik nastave: 2 sata seminara

Uvjeti: --

Ispit: Usmeni

Sadržaj: Kontrastivno poučavanje izgovora engleskog u tri osnovne dobne skupine; kontrastivno poučavanje morfo-sintaktičkih struktura engleskog jezika u tri osnovne dobne skupine; kontrastivno poučavanje semantičkih jedinica engleskog jezika u tri osnovne dobne skupine; kontrastivno poučavanje grafijske razine engleskog jezika u tri osnovne dobne skupine; analiza učeničkog međujezika engleskog u tri osnovne dobne skupine; analiza pogrešaka hrvatskih učenika engleskog jezika i pristup pogreškama; obrada kulture i civilizacije u zemljama jezika cilja; izbor i obrada književnih tekstova pisanih na jeziku cilju; kriteriji odabira nastavnih materijala za učenje engleskog jezika.

Cilj: Osposobljavanje studenata da opća znanja stečena u jeziku i o jeziku koji će predavati te u kolegijima koje su već odslušali iz područja obrazovnih i odgojnih znanosti, te teorijske postavke glotodidaktike primijene na nastavu engleskog jezika.

Studenti će se pripremiti za izvođenje nastave engleskog jezika na različitim stupnjevima učeničke kompetencije, u različitim uvjetima te za rad s učenicima različite dobi.

Obvezna literatura:

Harmer, J. (1991). *The Practice of English Language Teaching*. London: Longman.

McDonough, J., McDonough, S. (1997). *Research Methods for English Language Teachers*. London: Arnold.

Carter, R., Nunan, D. (2001). *Teaching English to Speakers of Other Languages*. Cambridge: CUP.

Ur, P. (1996). *A Course in Language Teaching: Practice and Theory*. Cambridge: CUP.

Dopunska literatura:

Carter, R., McCarthy, M. (1988). *Vocabulary and Language Teaching*. London: Longman.

Odlin, T. (1994). *Perspectives of Pedagogical Grammar*. Cambridge: CUP.

Richard-Amato, P. R. (1998). *Making it Happen*. London: Longman.

Tarone, E., Yule, G. (1989). *Focus on the Language Learner*. Cambridge: CUP.

Časopisi: ELT Journal, Metodika, Strani jezici

Naziv kolegija: UČENJE ENGLESKOG JEZIKA U RANOJ ŠKOLSKOJ DOBI

Nositelj kolegija: prof. dr. Jelena Mihaljević Djigunović

Nastavnik: prof. dr. Mirjana Vilke

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: engleski

Semestar: X. semestar (ljetni)

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara

Uvjeti: --

Ispit: Usmeni

Sadržaj: Razlozi uvođenja stranih jezika u ranu školsku dob; kratki prikaz dosadašnjih istraživanja u tom području; osobine djeteta rane školske dobi i njegove mogućnosti i ograničenja u usvajanju stranoga jezika u tom razdoblju njegova jezičnoga, spoznajnoga, afektivnoga i motoričkoga razvoja; pregled, prikaz i primjena tehnika i postupaka u radu u razredu koje su se pokazale uspješnima.

Cilj: Osposobiti studente za izvođenje nastave stranih jezika u ranoj školskoj dobi.

Obvezna literatura:

Vilke, M., Vrhovac, Y. (ur.) (1993). *Children and Foreign Languages I*. Zagreb: Filozofski fakultet.

Vilke, M., Vrhovac, Y. (ur.) (1995). *Children and Foreign Languages II*. Zagreb: Filozofski fakultet.

Vrhovac, Y. (ur.) (1995). *Children and Foreign Languages III*. Zagreb: Filozofski fakultet.

Vilke, M. (1991). *Vaše dijete i jezik*. Zagreb: Školska knjiga.

Dopunska literatura:

Nikolov, M., Curtain, H. (ur.) (2000) *An early start: Young learners and modern languages in Europe and beyond*. Strasbourg: Council of Europe.

Nikolov, M. (2002) *Issues in English Language Education*. Wien: Peter Lang.

Vrhovac, Y. (ur.) (1999). *Strani jezik u osnovnoj školi*. Zagreb: Naprijed.

Naziv kolegija: DVOJEZIČNOST

Nositelj kolegija: prof. dr. Jelena Mihaljević Djigunović

Nastavnik: dr. Marta Medved Krajnović

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezika: engleski

Semestar: X. semestar (ljetni)

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara

Uvjeti: --

Ispit: Usmeni

Sadržaj: Određenje dvojezičnosti; povijesni pregled istraživanja dvojezičnosti; odnos i vrste individualne i društvene dvojezičnosti; dinamika dvojezičnoga razvoja (u prirodnome i institucionaliziranome kontekstu); jezična obrada kod dvojezičnih osoba; međujezični utjecaji u dvojezičnom sustavu; komunikacijska kompetencija dvojezičnih osoba; jednojezični i dvojezični modalitet; prebacivanje koda; odumiranje jezika; odnos dvojezičnosti i spoznaje; dvojezičnost i obrazovanje.

Cilj: Stjecanje uvida u temeljne procese dvojezičnoga razvoja, posebitosti lingvističke i komunikacijske kompetencije dvojezičnih osoba te temeljna pitanja dvojezičnoga obrazovanja.

Obvezna literatura:

Baker, C. (2000). *The Care and Education of Young Bilinguals: An Introduction for Professionals*. Clevedon, Buffalo, Toronto, Sydney: Multilingual Matters Ltd.

Hamers, J., Blanc, M. (2000). *Bilinguality and Bilingualism*. 2nd edition. Cambridge: CUP.

Romaine, S. (1995). *Bilingualism*. 2nd edition. Oxford: Blackwell Publishers.

Dopunska literatura:

Bialystok, E. (2001). *Bilingualism in Development: Language, Literacy and Cognition*. Cambridge: CUP.

Dewaele, J-M., Housen, A., Wei, L. (ur.) (2003). *Bilingualism: Beyond Basic Principles*. Clevers Clevedon, Buffalo, Toronto, Sydney: Multilingual Matters Ltd.

Hakuta, K. (1986). *Mirror of Language: The Debate on Bilingualism*. New York: Basic Books.

Nicol, J. L. (ur.) (2001). *One Mind, Two Languages: Bilingual Language Processing*. Oxford: Blackwell Publishers.

Časopis: Bilingualism: Language and Cognition.

Naziv kolegija: POUČAVANJE KNJIŽEVNOSTI U NASTAVI ENGLESKOG KAO STRANOG JEZIKA

Nositelj kolegija: prof.dr. Jelena Mihaljević Djigunović

Nastavnik: prof. dr. Mirjana Vilke

ECTS bodovi: 5

Jezik: engleski

Semestar: X

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara

Uvjeti: --

Ispit: usmeni

Sadržaj: Obrada priče (po mogućnosti autohtone, s engleskog govornog područja) namijenjena širokom rasponu uzrasta i razina znanja – od slušanja s razumijevanjem za najmlađe početnike, do uputa o pisanju vlastitih verzija priča za naprednije.

Obrada pjesme čiji je osnovni cilj razgovor o pročitanom, doživljaj umjetničkog i zauzimanje vlastitog stava. Obrada kratke priče ili odlomka romana kao poticaj učenicima da izražavaju stavove o određenom problemu, što neizravno pridonosi razvoju njihove lingvističke i komunikacijske kompetencije kao i formiranju vlastita svjetonazora. Obrada dramskog teksta bliskog interesima učenika. Za napredne učenike izuzetno je motivirajuće obraditi odlomak aktualne TV dramske izvedbe, od “skidanja” teksta do vlastite izvedbe, što ima izuzetan učinak na ortoepski razvoj učenika.

Ciljevi: Stjecanje uvida u načine motivacije učenika različitih dobnih skupina i različitih razina znanja za čitanje i razumijevanje književnih tekstova na engleskom jeziku. Razvijanje sposobnosti odabira tekstova koji u učenicima bude zanimanje za književnost na engleskom jeziku, a istovremeno produbljuju njihovu lingvističku i komunikacijsku kompetenciju.

Obvezna literatura:

Collie, J., Slater, S. (1987). *Literature in the Language Classroom: A resource book of ideas and activities*. Cambridge: CUP.

Falvey, P., Kennedy, P. (1997). *Learning Language Through Literature*. Hong Kong: Hong Kong University Press.

Dopunska literatura:

Gail, E., Brewster, J. (1991). *The Story Telling Handbook for Primary Teachers*. London: Penguin.

Lazar, G. (1993). *Literature and Language Teaching*. Cambridge: CUP.

Maly, A., Duff, A. (1982). *Drama Techniques in Language Learning*. Cambridge: CUP.
Mc Rae J., Carter, R. (2004). *The Routledge Guide to Modern English Writing*. London: Routledge.
McRae, J., Pantaleoni, L. (1996) *Chapter and Verse*. Oxford: OUP.
Odabrani literarni tekstovi.

Naziv kolegija: MULTIMEDIJALNOST U NASTAVI STRANIH JEZIKA

Nositelj kolegija: prof. dr. Jelena Mihaljević Djigunović

Nastavnik: dr. Marta Medved Krajnović

ECTS bodovi: 5

Jezik: engleski

Semestar: X

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara

Uvjeti: --

Ispit: usmeni

Sadržaj: Korištenje medija i njihov izravan utjecaj na razvoj komunikacijske kompetencije učenika; kratki povijesni pregled upotrebe elektronskih medija u nastavi stranih jezika tijekom posljednjih 50 godina od auditivnih (magnetofona) do audiovizualnih (filma, TV, Video, DVD-a) i njihova uloga u unapređenju nastave stranih jezika; prikaz i primjena tehnika i postupaka u razredu s pomoću različitih medija; CALL (nastava stranih jezika s pomoću računala); osnovni principi Skinnerovog programiranog učenja kao temelj današnjih sofisticiranih programa za učenje stranih jezika; uloga Interneta u nastavi engleskoga jezika.

Ciljevi: Osposobljavanje studenata za korištenje medija koji pretvaraju razred u bogato lingvističko-komunikacijsko okruženje.

Obavezna literatura:

Chapelle, C. A. (2001) *Computer Application in Second Language Acquisition, Foundations for teaching, testing and research*. Cambridge: CUP.

Dudeny, G. (2000). *The Internet and the Language Classroom*. Cambridge: CUP.

Dopunska literatura:

Warschauer, M., Ken, R. (2000). *Network-based Language Teaching: Concepts and Practice*. Cambridge: CUP.

Naziv kolegija: PRIMJENA KOGNITIVNE LINGVISTIKE U UČENJU I POUČAVANJU DRUGOG JEZIKA

Nositelj kolegija: prof.dr. Jelena Mihaljević Djigunović

Nastavnik: Renata Geld

ECTS bodovi: 5

Jezik: engleski

Semestar: X

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara

Uvjeti: Kognitivna lingvistika

Ispit: usmeni

Sadržaj: Pitanje (ne)razdvojjivosti procesa usvajanja i procesa učenja drugog jezika. Uloga kategorija (konceptualnih, lingvističkih, gramatičkih) u usvajanju jezika. Problematika učenja i poučavanja višeznačnih riječi i idiomatskih izraza. Sistematičnost konceptualne metafore i njena primjena u poučavanju idiomatskih izraza. Važnost smislenosti u učenju vokabulara: metafora/metonimija, poopćavanje/specijaliziranje). Kognitivno procesiranje i konstruiranje značenja: odnos općih kognitivnih sposobnosti i kognitivnih strategija u učenju drugog jezika. Individualne razlike u učenju: kognitivne strategije kao zrcalo subjektivnog shvaćanja jezičnog značenja te kreativnosti ljudskoga uma. Odnos jezične svjesnosti i "prirodnog" usvajanja drugog jezika: usporedba i prosudba - kognitivne strategije/opće kognitivne sposobnosti u usvajanju značenja. Kognitivna gramatika kao teorija temeljena na uporabi (eng. usage-based theory) i njena primjena u učenju i poučavanju drugog jezika. Učenje uvidom: gramatika kao konceptualna struktura. Problematika učenja gramatičkih pravila/izuzetaka: značaj simboličke prirode gramatike i shematskih definicija oblika i struktura u učenju i poučavanju drugog jezika.

Ciljevi: Stjecanje znanja o temeljnim aspektima kognitivnolingvističke teorije koji su relevantni u suvremenim strujanjima u teoriji usvajanja drugog jezika te u teoriji i praksi učenja i poučavanja stranoga jezika.

Obavezna literatura:

Achard, M., Niemeier, S. (ur.) (2004). *Cognitive Linguistics, Second Language Acquisition and Foreign Language Teaching*. Berlin, New York: Walter de Gruyter Inc.

Putz M., Niemeier S., Dirven R. (ur.) (2001). *Applied Cognitive Linguistics I: Theory and Language Acquisition*. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.

Putz, M., Niemeier, S., Dirven, R. (ur.) (2001). *Applied Cognitive Linguistics II: Language Pedagogy*. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.

Dopunska literatura:

Aarts, B., Denison, D., Keizer, E., Popova, G. (ur.) (2003). *Fuzzy Grammar*. Oxford: Oxford University Press.

Albertazzi, L. (ur.) (2000). *Meaning and Cognition , A multidisciplinary approach*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins.

Dirven, R., Verspoor, M. (2004). *Cognitive Exploration of Language and Linguistics*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins.

NASTAVNA PRAKSA (10 ECTS)

U programu ovog studija praksa zauzima važno mjesto kao i u programima većine europskih sveučilišta koja obrazuju buduće nastavnike. Iako joj je dodijeljeno manje ECTS bodova nego što je to slučaj u većini europskih sveučilišnih nastavničkih studija (npr. na finskim i švedskim sveučilištima praksi se dodjeljuje po 22 ECTS boda, na španjolskim 15 ECTS boda, na nekim austrijskim – primjer Sveučilišta u Beču – i do 27 ECTS boda!), svojom koncepcijom i strukturom ona slijedi glavne intencije prakse na europskim sveučilištima. U suvremenom obrazovanju budućih nastavnika studenta se kroz nastavnu praksu osposobljava da znanstveno utemeljene spoznaje bitne za proces učenja i poučavanja (one vezane uz predmet koji će poučavati i one koje stječe iz područja obrazovnih i odgojnih znanosti) na primjeren način primijeni u nastavi. Kako su i istraživanja uloge prakse u obrazovanju budućih nastavnika pokazala, bez nastavne prakse student završava to obrazovanje sa segmentiranim znanjima koja kasnije ne može kvalitetno operacionalizirati. Stoga je praksa i u našem diplomskom nastavničkom studiju integrirana u program obrazovanja.

CILJ: razviti praktične aspekte nastavničke kompetencije kroz osobno iskustvo poučavanja engleskoga kao stranoga jezika; povezati teorijske (stručne i profesionalne) spoznaje iz relevantnih kolegija s konkretnim primjerima nastavne prakse; razviti osjećaj profesionalnosti; razviti osjećaj profesionalne odgovornosti; razviti sposobnost za samoprocjenu nastavničke kompetencije.

STRUKTURA:

Nastavna se praksa realizira kroz praktikum (na Filozofskom fakultetu), hospitiranje i držanje nastave u školama, te kroz individualni samostalni rad studenta:

Praktikum se održava jednom tjedno po 1 sat (ukupno 30 nastavnih sati), na fakultetu, a cilj mu je osposobiti studenta za ciljano i reflektivno promatranje nastave, procjenu efekta različitih nastavnih strategija, izradu plana nastavnog sata, osvještavanje aspekata nastavničke kompetencije koje student treba posebno razvijati. Rad u praktikumu uključuje analizu dnevnika nastavne prakse, analizu video snimaka nastave engleskog jezika, simulaciju sekvenci nastave, samoanalizu snimaka vlastite nastave, izradu nastavnih materijala.

Hospitacije (30 nastavnih sati) uključuju promatranje nastave koju izvode nastavnici u školama-vježbaonicama, te drugi studenti koji školsku praksu izvode u određenoj školi. Svakom satu prethodi uvodni razgovor s osobom koja će predavati te analizu nakon promatrane nastave. Student tijekom hospitacija vodi dnevnik prema kriterijima postavljenima u praktikumu.

Samostalno održavanje nastave uključuje dva aspekta. Student tijekom školske prakse održava ukupno 50 nastavnih sati: 20 sati drži u različitim odjeljenjima (grupama) kako bi stekao iskustvo poučavanja engleskog jezika na različitim razinama jezične kompetencije te u različitim uvjetima, a preostalih 30 sati realizira tako da predaje po 10 sati u istom odjeljenju (grupi) kako bi stekao uvid u razvojne aspekte procesa nastave i učenja te razvio osjećaj profesionalne odgovornosti za učenike koje poučava. Studentovo održavanje nastave sustavno nadgleda i ocjenjuje mentor, a o pojedinim se aspektima raspravlja na praktikumu. Student će na pripremu i analizu jednog sata kojeg samostalno izvodi trošiti, u prosjeku, po tri radna sata.

Sastavljanje portfolija podrazumijeva studentovo prikupljanje profesionalno relevantnih dokumenata o razvijanju vlastite nastavničke kompetencije. Ti dokumenti uključuju primjerke planova nastavnih sati, ocjene mentora o kvaliteti studentove samostalne nastave, samoevaluaciju postignute nastavničke kompetencije, primjerke samostalno izrađenog nastavnog materijala, dnevnik prakse te, kao neobavezan dio, video snimku samostalne nastave.

DODATAK: ZAJEDNIČKI DIO STUDIJA NASTAVNIČKOG USMJERENJA

Sadržaj

Objasnenje koncepcije nastavničkog usmjerenja	
Struktura zajedničkog dijela studija nastavničkog usmjerenja	
Opisi kolegija	
Psihološki modul	
Pedagoški modul	
Didaktički modul	
Sociološki modul	
Filozofski modul	
Informatički modul	
Hrvatski jezik u nastavničkoj komunikaciji	
Životopisi	

OBRAZLOŽENJE KONCEPCIJE NASTAVNIČKOGA USMJERENJA

Prijedlog programa nastavnikoga usmjerenja koncipiran je tijekom mnogobrojnih radnih sastanaka *Odbora za nastavu* Filozofskoga fakulteta. *Odbor za nastavu* konzultirao je cijeli niz programa na stranim sveučilištima i nastojao doći do optimalnog omjera potrebnih kolegija koji bi našim studentima diplomskih nastavnčkih studija omogućili mobilnost, tj. djelomično studiranje i zapošljavanje u drugim zemljama, te im osigurali usporedivost diploma s diplomama stečenima na drugim europskim sveučilištima.

U ovom prijedlogu programa polazi se od činjenice da u području obrazovanja budućih nastavnika na razini Europe već postoje jasne naznake standardizacije u koncepciji te u opsegu i sadržaju obrazovanja. Ponuđeni program temelji se na uvidu u komparativne podatke o europskim modelima obrazovanja budućih nastavnika koji su javno dostupni putem obrazovne informacijske mreže Europske komisije i zemalja članica Europske unije *Eurydice*, na izvješćima projektnih grupa o efikasnosti različitih modela obrazovanja budućih nastavnika i o strukturi temeljne nastavničke kompetencije (npr. projekti *OECD*-a iz 1990, 1994. i 1999, projekt Europske komisije *SIGMA*) i u skladu je s trendovima opisanima u relevantnim dokumentima (npr. *Green Paper on Education and Training in Europe*, *White Paper on Education and Training*).

Navedeni, u Europi prihvaćeni principi, mogu se rezimirati na sljedeći način:

- tijekom sveučilišnog obrazovanja budućemu nastavniku osigurava se stjecanje temeljne nastavničke kompetencije
- tijekom sveučilišnog preddiplomskog i diplomskog obrazovanja, koje najčešće traje ukupno pet godina, na predmete kojima se omogućuje stjecanje temeljne nastavničke kompetencije odvaja se najmanje 20% ukupnog opsega studija (60 ECTS bodova), a europski je prosjek 25%
- stjecanje temeljne nastavničke kompetencije podrazumijeva stjecanje znanja, vještina i kompetencija u trima glavnim područjima: općem obrazovno-odgojnom području, metodičkom području i nastavnoj praksi. Omjer zastupljenosti navedenih triju područja uglavnom je ravnomjerno raspoređen.

Radi orijentacije prilažemo u tablici pregled opsega i raspodjele ECTS bodova u nekoliko europskih zemalja:

Zemlja	Ukupni ECTS	Opći obrazovno-	Metodički dio	Nastavna praksa
--------	-------------	-----------------	---------------	-----------------

		odgojni dio		
Španjolska	67	24	21	22
Finska	70	24	24	22
Švedska	60 (kao zadani minimum)	20	40 (navedeni ukupni bodovi za metodiku i nastavnu praksu)	

(podaci preuzeti s informacijske mreže *Eurydice*).

Uvažavajući specifičnost i tradiciju našega dosadašnjeg sustava obrazovanja budućih nastavnika, u predloženoj koncepciji nastavničkih studija nastojali smo se približiti tim standardima iako ih nismo do kraja slijedili (npr. za nastavnu praksu umjesto jedne trećine, tj. 20 ECTS bodova, odvojili smo samo 10 ECTS bodova, a također smo smatrali da je budućim nastavnicima nužno omogućiti razvijanje njihove govorno-jezične komunikacijske kompetencije te sposobnosti primjene informacijskih tehnologija u nastavi).

U koncepciji se polazi od stava da temeljna nastavnička kompetencija koja se stječe tijekom diplomskog nastavničkog studija predstavlja neophodan temelj za cjeloživotno obrazovanje budućega nastavnika i dobivanje licence za rad u školi.

Neki aspekti programa će se usklađivati s prirodom pojedinih studija i doradivati kroz iskustvo u radu.

Opseg od 60 ECTS bodova, na kojem se temelji ovaj program, zadan je i odlukom Vijeća Filozofskog fakulteta donešenoj na izvanrednoj sjednici 22. ožujka 2004.: «Na diplomskom studiju za nastavničko usmjerenje izdvaja se 60 bodova za psihološko-pedagoško-didaktičke predmete i za metodiku nastave».

NAPOMENA:

U ovom 'paketu' nalaze se opisi kolegija koji su zajednički za sve nastavničke diplomske studije na Filozofskom fakultetu. Opisi kolegija metodičkoga bloka i prakse sastavni su dio diplomskih nastavničkih studija pojedinih odsjeka.

STRUKTURA ZAJEDNIČKOG DIJELA STUDIJA NASTAVNIČKOG USMJERENJA

Naziv modula	Status	Naziv kolegija	Satnica	ECTS
PSIHOLOŠKI MODUL	Obv.	Psihologija obrazovanja i odgoja	2+0+2	4
	Izb.	Rad s naprednim učenicima	2+0+0	2
		Komunikacijske vještine	2+0+2	
		Okolinski čimbenici razvoja	2+0+0	
		Uvod u psihologiju roditeljstva	2+0+0	
		Uvod u teorije ličnosti	2+0+0	
		Psihologija osoba s posebnim potrebama	1+2+0	
		Evaluacija tretmana	2+1+0	
PEDAGOŠKI MODUL	Obv.	Opća pedagogija	2+1+0	3
	Izb.	Komunikacija u nastavi	1+1+0	2
Pedagogija adolescencije		1+1+0		
Osnove specijalne pedagogije		1+1+0		
Obrazovanje darovitih		1+1+0		
Pedagoško savjetovanje i profesionalna orijentacija		1+1+0		
DIDAKTIČKI MODUL	Obv.	Opća didaktika	2+1+0	3
	Izb.	Interesi u nastavi	1+1+0	2
Alternativne pedagoške ideje i škole		1+1+0		
Temeljna nastavna umijeća		1+1+0		
Pedagoška dijagnostika		1+1+0		
Didaktičke teorije		1+1+0		
SOCIOLOŠKI MODUL	Obv.	Sociologija obrazovanja	1+1+0	3
FILOZOFSKI MODUL	Obv.	Filozofija odgoja	2+0+0	3

INFORMATIČKI MODUL	Obv.	Informacijske tehnologije u obrazovanju	1+0+1	3
	Izb.	Primjena računala u nastavi jezika	1+0+1	2
HRVATSKI JEZIK U NASTAVNIČKOJ KOMUNIKACIJI	Obv.	Hrvatski jezik za nastavnike	1+1+0	2
		Govorništvo za nastavnike	0+1+1	1,5
		Jezična interakcija i jezični varijeteti	1+0+0	1,5
	Izb.	Fonetska korekcija	0+1+1	1,5
		Govorna proizvodnja	0+1+1	
	Njega glasa	0+1+1		
	Ortoepske vježbe	0+1+1		
	Dvojezičnost	1+1+0		

OPISI KOLEGIJA

PSIHOLOŠKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

PSIHOLOGIJA OBRAZOVANJA I ODGOJA

Okvirni sadržaj predmeta

Tjelesni, motorički, perceptivni, kognitivni, govorni, emocionalni i socijalni razvoj tijekom srednjeg i kasnog djetinjstva te adolescencije. Najčešća odstupanja i problemi u razvoju u dječjoj i adolescentnoj dobi.

Odnos teorija učenja i učenja u školskom okruženju. Individualne razlike važne u poučavanju. Učenici s posebnim potrebama. Motivacija za učenje i kako je povećati. Upravljanje razredom i razredna disciplina. Odnos učenja i poučavanja. Procjenjivanje i mjerenje ishoda poučavanja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanje s promjenama u ponašanju i sposobnostima koje se događaju u razdoblju djetinjstva i adolescencije, te uzrocima i procesima koji se nalaze u podlozi tih promjena. Studenti će se osposobiti za razumijevanje ponašanja djece i adolescenata te kompetentnu interakciju s njima.

Razumijevanje primjene teorija učenja u školskom radu i odnosa između procesa poučavanja i ishoda učenja. Studenti će razumjeti ulogu motivacijskih, socijalnih procesa i školskog okruženja u procesu učenja i poučavanja te će moći primijeniti prikladne postupke za suradnju s učenicima i roditeljima u rješavanju obrazovnih problema.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Ukupno 60 sati nastave kroz predavanja i vježbe (30 + 30). Znanje se provjerava kolokvijem i pismenim ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Vasta, R., Haith, M. M. & Miller, S.A. (1998. ili kasnija izdanja). Dječja psihologija: suvremena znanost. *Naklada Slap, Jastrebarsko.*

Vizek Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003.) Psihologija obrazovanja, *Zagreb: IEP.*

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Grgin, T. (2001.) Školsko ocjenjivanje znanja. *Jastrebarsko: Naklada Slap*

Papalia, D.E. & Wendkos-Olds, S. (1989 ili kasnija izdanja). Human development. McGraw-Hill.

Zarevski (ur.) (2003.). Učitelji za učitelje, *Zagreb:IEP*

Bodovna vrijednost predmeta

4 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno, a konačna ocjena je kombinacija rezultata na kolokviju i završnog ispita.

IZBORNI KOLEGIJI:

RAD S NADARENIM UČENICIMA

Okvirni sadržaj predmeta

Karakteristike darovite djece (kognitivne i socio-emocionalne osobine darovitih). Identifikacija darovitih učenika i uloga učitelja u tom procesu. Posebnosti rada s darovitima unutar školskog sustava. Uloga učitelja u akceleraciji. Obogaćenje programa (sadržaji i metode rada). Rad učitelja na izradi i provedbi programa, suradnja u timu. Rad s roditeljima nadarenih učenika.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će upoznati karakteristike darovite djece, načine identifikacije darovitih i mogućnosti rada s njima u okviru školskog sustava. Moći će planirati svoj rad u praksi. Studenti će biti pripremljeni za timski rad na planiranju i izvedbi programa rada s darovitim učenicima.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

Nastava se provodi kroz predavanja u jednom semestru (2+0). Znanje se provjerava pismenim ispitom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Čudina-Obradović, M. (1991.). *Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*. Školska knjiga, Zagreb.

Koren, I. (1989.). *Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika*. Školske novine, Zagreb

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Heller, K.A., Monks, F.J., Sternberg R.J., Subotnik, R.(2000.). *International handbook of giftedness and talent*. Oxford: Elsevier Science Ltd.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pisano.

KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE

Okvirni sadržaj predmeta

Komunikacijski proces. Verbalna komunikacija. Neverbalna komunikacija. Priroda interpersonalne komunikacije. Važnost komunikacije za interpersonalne odnose. Prepreke za uspješnu komunikaciju. Vještine uspješne komunikacije s pojedincem. Samootkrivanje. Asertivnost. Aktivno slušanje. Empatičko razumijevanje. Pravila komunikacije. Usklađena konverzacija. Komunikacija u maloj grupi. Vođenje grupne diskusije. Debata. Predstavljanje grupe i iznošenje grupnih zaključaka. Govorenje pred publikom. Korištenje prezentacijskih vještina tijekom izlaganja. Različite svrhe i odgovarajući oblici obraćanja publici. Kritičko slušanje i postavljanje pitanja govorniku.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osvještavanje i razumijevanje osnova uspješne komunikacije i usvajanje tehnika i vještina potrebnih za uspješnu komunikaciju s pojedincima, u grupi i s publikom.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 2 sata vježbi tjedno tijekom jednog semestra.

Provjera znanja i svladavanje vještina provodi se tijekom nastave kroz različite individualne i grupne zadatke, te usmenim ispitom nakon odslušanog predmeta.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Pearson, J. C., Spitzberg, B. H. (1990). *Interpersonal communication: concepts, components and contexts*. Dubuque: Wm. C. Brown Publishers.

Egan, G. (1977). *You and me: the skills of communicating and relating to others*. Monterey: Brooks/Cole Publishing Company.

Bolton, R. (1986). *People skills*. New York: Touchstone.

Lucas, S. E. (1998). *The art of public speaking*. New York: McGraw-Hill.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Stewart, J. (Ed.) (1999). *Bridges, not walls: a book about interpersonal communication*. McGraw-Hill.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeno.

OKOLINSKI ČIMBENICI RAZVOJA

Okvirni sadržaj predmeta

Ekološki model razvoja. Utjecaj mikrosustava na razvoj: obitelji, vršnjaci, škola. Utjecaj mezosustava na razvoj djeteta: odnos škole i obitelji. Utjecaj egzosustava na razvoj: radno mjesto i zaposlenost roditelja, socijalna mreža, socioekonomski status, zakonodavstvo i socijalna politika, sredstva masovnih komunikacija. Utjecaj makrosustava na razvoj: kulturalni i subkulturalni utjecaji.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s različitim modelima o mehanizmima djelovanja socijalnih ekoloških sustava na razvoj. Po završetku kolegija studenti će razumjeti kako socijalni konteksti, promjene u njima i interakcije između njih i djeteta utječu na razvoj te će moći prepoznati i razlikovati okolnosti i uvjete u različitim kontekstima koji pogoduju kao i one koji narušavaju optimalan djetetov razvoj.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

2 sat predavanja jedno tijekom jednog semestra. Znanje će se provjeravati putem kolokvija.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Bronfenbrenner, U., & Morris, P. A. (1998). The ecology of developmental processes. In W. Damon (Series Ed.) & R. M. Lerner (Vol. Ed.), *Handbook of child psychology: Vol. 1. Theoretical models of human development* (5th ed., pp. 993-1028). New York: John Wiley.

Demo, D.H., Ganong, L.H. (1994). Divorce. U knjizi McKenry, P.C. i Price S.J. (Eds.) (1994). *Families and Change* (str. 197-218).

Walsh, F. (Ed.) (1993). *Normal family processes*. New York: The Guilford Presss. (pogl. 1-12)

Ilišin, V., Marinović Bobinac, A., Radin, F. (2001). *Djeca i mediji*. Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži i IDIZ.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Stewart, A.J., Copeland, A. P., Chester, N.L., Malley, J.E., Barenbaum, N.B. (1997). *Separating together: How divorce transforms families*. New York: The Guilford Presss.

Balter, L., Tamis-leMonda (Eds.) (1999). *Child psychology: A handbook of contemporary issues*. New York: Psychology Press. (pogl. 16, 18, 19)

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

Okvirni sadržaj predmeta

Determinante roditeljskog ponašanja (karakteristike roditelja, karakteristike djeteta, kontekstualni činitelji). Individualne razlike u roditeljskom ponašanju (dimenzije i stilovi roditeljskog ponašanja). Tranzicija u roditeljsku ulogu i faze roditeljstva (roditeljstvo s djetetom dojenačke, predškolske, rane školske i adolescentne dobi; roditeljstvo i odrasla djeca). Utjecaj roditeljskog ponašanja na dječje ponašanje i razvoj. Roditeljska uloga i osobni razvoj. Odnosi između roditeljske i drugih životnih uloga. Neplodnost i život bez djece. Roditeljstvo u specifičnim okolnostima (maloljetni roditelji, jednoroditeljske i rekonstituirane obitelji, roditelji djece s posebnim potrebama, udomiteljstvo i posvojenje). Edukacija roditelja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanje s psihologijom roditeljstva i razumijevanje složenosti i važnosti uloge majke i oca u suvremenim društvenim okolnostima. Poznavanje utjecaja roditeljskog ponašanja na dječji razvoj te utjecaja roditeljstva na razvoj u odrasloj dobi. Kroz sadržaje kolegija studenti će se osposobiti za promoviranje optimalnih roditeljskih ponašanja u budućem profesionalnom radu.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

2 sata predavanja tjedno tijekom jednog semestra. Po završetku nastave znanje se provjerava pismenim ispitom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Martin, C.A. & Colbert, K.K. (1997). *Parenting: A life span perspective*. NY: McGraw-Hill.
Delač Hrupelj, J., Miljković, D. i Lugomer Armano G. (2000). *Lijepo je biti roditelj*. Zagreb: Creativa.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Hoghugh, M. & Long, N. (Eds.). (2005). *Handbook of parenting: Theory, research and practice*. SAGE.
Bornstein, M.H. (2002). *Handbook of parenting*. Vol. 1-5. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
Brooks, J.B. (2001). *Parenting* (3rd ed). Mountain View, CA: Mayfield Publishing Co.
Muzi, M.J. (2000). *The experience of parenting*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
Maccoby, E.E. (2000). *Parenting and its effects on children: On reading and misreading behavior genetics*. Annual Review of Psychology, 51, 1-27.
Golombok, S. (2000). *Parenting: What really counts?* Philadelphia, PA: Routledge.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

UVOD U TEORIJE LIČNOSTI

Okvirni sadržaj predmeta

Uloga i važnost teorije u psihologiji ličnosti; Povijesni razvoj teorija ličnosti; Uvjeti koje bi morala zadovoljavati dobra teorija ličnosti; Kriteriji za vrednovanje različitih teorija ličnosti; Strukturalne i procesne teorije ličnosti; Razlikovanje teorija i modela u psihologiji ličnosti; Osnovni teoretski pristupi u psihologiji ličnosti (Osobinski pristup; Psihoanalitički pristup; Kognitivni pristup; Pristup teorija učenja; Humanistički pristup); Detaljan prikaz najvažnijih teorija ličnosti; Moguća aplikacija pojedinih teorija u obrazovnom kontekstu; Usporedba različitih teorija ličnosti i kritički osvrt na njih.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Cilj kolegija je stjecanje znanja o različitim teorijama ličnosti. Omogućiti studentima stjecanje znanja za kritičku evaluaciju različitih teorija. Osim prikazivanja pojedinih teorija ličnosti, posebna pažnja će se posvetiti aplikacijama teorija ličnosti u obrazovnom kontekstu.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

2 sata predavanja na tjedan tijekom jednog semestra

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

John, O.P., Cervone, D., Pervin, L.A. (2005). Personality: Theory and Research, 9th Ed. Wiley

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Fulgosi, A.(1985). Psihologija ličnosti: Teorije i istraživanja. Zagreb: Školska knjiga

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni i usmeni

PSIHOLOGIJA OSOBA S POSEBNIM POTREBAMA

Okvirni sadržaj predmeta

Društveni, obiteljski i individualni činitelji u nastanku razvojnih teškoća. Mentalna retardacija. Tjelesni invalidi. Slijepa djeca. Gluha djeca. Djeca s poremećajima u ponašanju. Djeca oboljela od cerebralne paralize. Psihološka podrška obiteljima čiji član ima posebne potrebe. Stigma i stavovi društva prema osoba s posebnim potrebama. Etička pitanja brige o ljudima s posebnim potrebama.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznat će različite etiološke činitelje u nastanku razvojnih teškoća. Studenti će usvojiti znanja o specifičnim skupinama ljudi s posebnim potrebama. Raspravljat će o stigmatizaciji i stavovima društva prema osoba s posebnim potrebama. Studenti će naučiti specifičnosti ophođenja s ljudima s posebnim potrebama.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 2 sata seminara. Seminari će uključivati prikaz poteškoća i način rada s osobama s određenim posebnim potrebama, te rasprave o etičkim pitanjima. Provjera znanja provodi se tijekom nastave kroz seminare i na kraju nastave pismenim ispitom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Batshaw, M. L. (2002). *Children with Disabilities*. New York: Paul H Brookes Pub Co.

Blackbourn, J. M., Patton, J. R. i Trainor, A. (2003). *Exceptional children in focus*. London: Prentice Hall.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Ribić, K. (1991.). *Psihofizičke razvojne teškoće*. ITP Forum: Zadar

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

EVALUACIJA TRETMANA

Okvirni sadržaj predmeta

Osnovni pojmovi u evaluaciji tretmana; Vrste psihosocijalnih intervencija i smisao njihove evaluacije; Teorijski, metodološki i praktični aspekti evaluacije programa; Logika evaluacijskih postupaka;

Glavne vrste evaluacije programa; Modeli evaluacije; Nacrti evaluacijskih istraživanja; Planiranje evaluacijskih postupaka (definiranje ciljeva, kriterija i standarda za ocjenu djelotvornosti programa, izbor nacrta istraživanja, izvori i načini prikupljanja evaluacijskih podataka, postupci analize podataka); Izvještavanje o rezultatima evaluacije (elementi i struktura izvještaja, prilagodba korisnicima).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osposobiti polaznike da mogu (a) samostalno ili kao član tima sudjelovati u planiranju i kreiranju nacrta evaluacijskog istraživanja, (b) provesti evaluaciju programa unutar pojedinih domena, (c) adekvatno opisati i interpretirati prikupljene podatke te prikazati rezultate u formi pisanog evaluacijskog izvješća.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno unutar jednog semestra. Provjera znanja provodi se kontinuirano tijekom semestra - kroz izlaganja seminarских radova i rasprave tijekom nastave te ispitom nakon odslušanog kolegija.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Kulenović, A. (1996). *Evaluacija psihosocijalnih intervencija*. U: Pregrad, J. (Ur.) *Stres, trauma, oporavak* (269-291). Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.

Posavac, E. J., & Carey, R. G. (2003). *Program Evaluation - Methods and Case Studies*. (6th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Rossi, P. H., & Freeman, H. F. (2003). *Evaluation*. London: Sage.

Rosekrans, F. (1990). Psihoterapija s gledišta nespecifičnih rezultata i uvjeravanja. *Primijenjena psihologija*, 11, 36-46.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeno.

PEDAGOŠKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ²:

OPĆA PEDAGODIJA

Okvirni sadržaj predmeta

Predmet Opće pedagogije. Diferencijalna pedagogija ili sustav pedagoških disciplina. Odnos pedagogije i drugih znanosti. Temeljni pedagoški pojmovi i kategorije. Temeljni oblici pedagoškog djelovanja. Oblici znanja i spoznaja o odgoju (slike, koncepti, modeli i teorije). Obrazovne institucije i sustavi obrazovanja. Suvremena pedagogija i kurikulum. Profesionalne kompetencije nastavnika. Suvremeni izazovi pedagogiji (primjerice: alternativne i/ili anti pedagogije; interkulturalni odgoj; globalizacija).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s predmetom, subdisciplinama i kategorijalnim aparatom Opće pedagogije te steći elementarna umijeća u ophođenju s pedagoškim teorijama i razviti umijeća glede temeljnih oblika pedagoških djelovanja.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 2 sata seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom po završetku nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Mijatović, A. (ur.) (1999), *Osnove suvremene pedagogije* (Odabrana poglavlja). Zagreb: HPKZ.

König, E./Zedler, P. (2001), *Teorije znanosti o odgoju*. Zagreb:Educa.

Gudjons, H. (1994), *Pedagogija. Temeljna znanja* (Odabrana poglavlja). Zagreb:Educa.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Schulz von Thun, F. (2001), *Kako međusobno razgovaramo* 1. Smetenje i razjašnjenja. Zagreb: Erudita

Bodovna vrijednost predmeta

3 ECTS

---

² Obvezanti i izborni kolegiji u okviru pedagoškog i didaktičkog modula za studente ALU, MA, PMF i druge nastavničke fakultete uvažavat će posebnosti matičnih struka i razvijati se u dogovoru sa svakim fakultetom posebno.

Način polaganja ispita

Pismeni.

IZBORNI KOLEGIJI³:

KOMUNIKACIJA U NASTAVI

Okvirni sadržaj predmeta

Metakomunikacijska razina: Što je komunikacija?. Verbalna i neverbalna; digitalna i analogna komunikacija. Obilježja nastavne komunikacije. Uloga učitelja kao agensa i modela komunikacijskog ponašanja učenika. Komunikacijska razina: Metode i tehnike uspješne komunikacije: aktivno slušanje, vođenje razgovora, igranje uloga, pedagoška psihodrama, moderirana rasprava. Oblici podučavanja: monološki i dijaloški. «Komunikacijski profili» učitelja i etika komunikacije. Neverbalna komunikacija u nastavi (značenje poruka tijela, pokreta, gesta). Aktualne teme: Interkulturalna komunikacija u nastavi. – Komunikacija na daljinu.- Virtualna komunikacija.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Steći osnovna znanja o nastavnoj komunikaciji i ulozi učitelja kao agensa i modela komunikacijskog ponašanja učenika i osvijestiti odnos komunikacijskog ponašanja učitelja, oblika komunikacije između učenika i razvijanja komunikacijske kompetencije učenika; upoznati i vježbati metode i tehnike uspješne nastavne komunikacije

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Langer, I., Schulz von Thun, F., Tausch, R.(2003): Kako se razumljivo izražavati. Zagreb: Erudita.

Heinz Klippert (1996): Kommunikations-Trening.-Muenchen.

Schulz von Thun, F. (2002): Kako međusobno razgovaramo (1-3), Zagreb:Erudita.

Hans Juergen Apel (2003): Predavanje uvod u akademski oblik poučavanja. Zgareb:Erudita.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Brajša, P. (1994): *Pedagoška komunikologija*. Zagreb: Školske novine.

Bratanić, M.. (1993) *Mikropedagogija - Interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja* (3.izd.). Zagreb:Školska knjiga.

Neill, S. (1994). *Neverbalna komunikacija*. Zagreb:Educa.

Bodovna vrijednost predmeta

---

³ Izborni predmeti u okviru ovog modula mogu biti u načelu svi kolegiji preddiplomskog/diplomskog studija pedagogije. Za ovu akademsku godinu predlažemo navedene kolegije kao izborne.

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i portfolio.

PEDAGOGIJA ADOLESCENCIJE

Okvirni sadržaj predmeta

Pojam i razvojne karakteristike. Genetski i vanjski činitelji razvoja u djetinjstvu i mladenaštvu. Razvojne osobine i funkcije: tjelesne, kognitivne, emocionalne i socijalne. Tipologija i diferencijacija u formiranju identiteta: zrenje, razvoj, socijalizacija, odgoj. Odgojno-obrazovno značenje, mogućnosti i načini pedagoške intervencije. Dijete i djetinjstvo; mladi i mladenaštvo: okolinski i životni svijet. Socijalno-ekološki činitelji i odgojni utjecaji u kasnom djetinjstvu i mladenaštvu: obitelj, škola, crkva, slobodno vrijeme, mediji, vršnjačke skupine. Kultura, subkultura, kontrakultura, alternativna kultura i životni stilovi mladih kao polje pedagoškog djelovanja. Razvojne-pedagoške teškoće, smetnje i intervencije. Pedagoška povijest djetinjstva i mladenaštva. Pedagogija djetinjstva i mladenaštva: predmet, sadržaj, istraživanje i polje praktičnog djelovanja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznati razvojne osobine i (ne)tipično ponašanje u kasnom djetinjstvu i mladenaštvu. Shvatiti prirodne oblike reakcija i uzroke osobito karakteristične za pubertetsku i adolescentsku dob te mogućnosti i načine odgojno-socijalnog djelovanja na tijek razvoja.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Baacke, D. (1984), Die 6- bis 12 jährigen. Beltz, Weinheim – Basel.

Baacke, D. (1986), Die 13- bis 18 jährigen. Urban – Schwarzenberg, Munchen - Berlin.

Gudjons, H. (1994), Pedagogija – temeljna znanja. Educa, Zagreb.

Key, E. (2000), Stoljeće djeteta. Educa, Zagreb.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Perasović, B. (2001), Urbana plemena. Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.

Sander, U., Vollbrecht, R. (1985), Zwischen Kindheit und Jugend. Juventa, Weinheim – Munchen.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

OSNOVE SPECIJALNE PEDAGOGIJE

Okvirni sadržaj predmeta

- Specijalna pedagogija kao znanstvena disciplina: predmet, područje, sadržaj, zadaci i metode.
- Individualne sličnosti i razlike u razvoju djece i mladeži (intravarijabilitet i intervarijabilitet), vrste odstupanja u razvoju i područja razvojnih teškoća: osnovne osobine djece s teškoćama u razvoju, poremećajima u ponašanju i darovite djece.
- Pedagoški postupci u zadovoljavanju posebnih potreba djece i mladeži s mentalnim, vidnim, slušnim, tjelesnim i kombiniranim razvojnim teškoćama i promjenama u osobnosti uvjetovanih organskim i socijalno-emocionalnim čimbenicima.
- Značaj i oblici integracije/inkluzije djece i mladeži u redovni odgojno-obrazovni sustav.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osposobiti studente, da putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na seminarima i terenskoj nastavi ovladaju temeljnim spoznajama u područje specijalne pedagogije, utemeljenja, osnovnih pojmovnih određenja i neposrednog odgojnog djelovanja.

Ostvarivanje sadržaja kolegija treba osigurati cjelovit i sistematiziran uvid u pedagoške postupke s djecom posebnih potreba, kao i njihovoj integraciji/inkluziji.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Hrvatić, N. (2004), *Udžbenici za učenike s posebnim potrebama*, u: Halačev, S. (ur.), Udžbenik i virtualno okruženje, Zagreb, Školska knjiga.

Jensen, E. (2004), *Različiti mozgovi, različiti učenici*, Educa, Zagreb.

Kostelnik, M., Onaga, E., Rohde, B., Whiren, A. (2004), *Djeca s posebnim potrebama*, Educa, Zagreb.

Sekulić-Majurec, A. (1988), *Djeca s teškoćama u razvoju u vrtiću i školi*. Školska knjiga, Zagreb.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A. (1998), *Darovito je, što ću s njim?*, Alinea, Zagreb.

Mijatović, A. (ur.) (1999), *Osnove suvremene pedagogije (pog. Djeca s izuzetnim potrebama)*, Zagreb, HPKZ.

Stakes, R., Hornby, G. (1997), *Change in Special Education*, Cassell, London.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni i ismeni ispit.

OBRAZOVANJE DAROVITIH

Okvirni sadržaj predmeta

- Proučavanje darovitosti kao društvenog i pedagoškog fenomena. (Povijesni pregled brige za darovite i uloge darovitih pojedinaca u društvu; Pristup darovitosti u suvremenom društvu.
- Suvremena istraživanja darovitosti. Studije blizanaca i dr.
- Otkrivanje i identificiranje darovitosti (Problem kriterija u određivanju darovitosti /intelektualne, specifične i kreativne sposobnosti/. Pojavni oblici darovitosti . Potencijalna i produktivna darovitost.
- Suvremene koncepcije darovitosti i njihove implikacije za pedagošku praksu.
- Poticanje razvoja darovitosti (općenito i po pojedinim područjima)

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznati studente s novim pristupima društva i struke fenomenu darovitosti i osnovnim načinima prepoznavanja i identificiranja darovite djece. Osposobiti ih da u odnosu na vrstu i stupanj darovitost darovitoj djeci prilagođavaju obrazovni program i druge obrazovne aktivnosti, te tako poticajno djeluju na razvoj njihovih potencijala.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A.: *Darovito je , što ću s njim?* Alinea, Zagreb 1998.

Čudina-Obradović, M. (1990): *Nadarenost: Razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*. Zagreb: Školska knjiga.

Koren, I. (1989.): *Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika*. Zagreb: Školske novine.

Sekulić-Majurec, A. (2002).: *Što je novo u pedagoškom pristupu darovitoj djeci i učenicima*. U:

Poticanje darovite djece i učenika. Zagreb: HPKZ, str. 46-57

Sekulić-Majurec, A. (2002.): *Novi pogledi na darovitost i rad s darovitim učenicima*. U: Unapređivanje rada s darovitim učenicima u srednjoškolskom odgoju i obrazovanju. Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva, Zagreb 2002. str. 53-64.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Sekulić-Majurec, A. (1997): *Poticanje stvaralačkog mišljenja u školi*. U: Škola i stvaralaštvo – Stvaralaštvo u školi (ur. M. Pavlinović-Pivac) Zagreb, : OŠ Matije Gupca, str. 53-66.

Sekulić-Majurec, A. (2001.): *Kako provoditi postupak preskakanja razreda*. Zrno, 41-42(66-67): 52-55.

Sekulić-Majurec, A. (1995.): *Mogućnost razvijanja produktivne darovitosti potencijalno darovitih srednjoškolaca*. Napredak, 136 (1):15-22

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

PEDAGOŠKO SAVJETOVANJE I PROFESIONALNA ORIJENTACIJA

Okvirni sadržaj predmeta

Savjetovanje i pedagoške dimenzije savjetodavnog rada

Odnos pedagoškog savjetodavnog rada, pedagoškog vođenja i terapijskih postupaka

Sušтина, specifičnosti i pretpostavke pedagoškog savjetodavnog rada

Mogućnosti i ograničenja pedagoškog savjetodavnog rada

Znanja i vještine potrebne za pedagoško savjetovanje

Faze savjetodavnog rada , pedagoška dijagnoza

Put pronalaženja rješenja problema

Aktivnosti i uloge povezane s pedagoškim savjetovanjem

Individualni pedagoški savjetodavni rad

Grupni pedagoški savjetodavni rad, autoritet i odgovornost

Odnosi u procesu pedagoškog savjetovanja

Direktivni i nedirektivni savjetodavni rad

Metode i tehnike savjetodavnog rada

Specifičnosti pedagoškog savjetovanja s djecom i odraslima

Pedagog i pedagoško savjetovanje

Profesionalna orijentacija – obvezni dio obrazovnog djelovanja škole

Profesionalno informiranje, profesionalno savjetovanje

Profesionalno praćenje

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Poznavanje ključnih pojmova, teorija i teorijskih postavka pedagoškog savjetodavnog rada te razumijevanje i prihvaćanje savjetodavnog rada kao dijela preventivnog rada pedagoga.

Razvoj analitičkih vještina i vještina kritičkog mišljenja; ovladavanje vještinama individualnog i grupnog savjetodavnog rada s učenicima, roditeljima i drugim odraslim osobama u odgojno-obrazovnoj ustanovi; stjecanje vještina informiranja i savjetovanja u profesionalnoj orijentaciji.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Janković, J. (1997) *Savjetovanje - nedirektivni pristup*. Zagreb: Alinea.

Juul, J. (1995) *Razgovori s obiteljima – perspektive i procesi*. Zagreb: Alineja.

Resman, M. (2000) *Savjetodavni rad u vrtiću i školi*. Zagreb: HPKZ.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Geldard, K.; Geldard, D. (1998) *Counselling children*. London: Sage Publication.

Manthei, R. (1997) *Counselling: The skills of finding solutions to problems*. London: Routledge.

Reardon, K.K. (1998) *Interpersonalna komunikacija*. Zagreb: Alinea.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni i usmeni ispit.

DIDAKTIČKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

OPĆA DIDAKTIKA

Okvirni sadržaj predmeta

Didaktika i Curriculum. Sustavi znanja i obrazovanje. Odnos Opće didaktike i predmetnih didaktika (metodika). Podjela opće didaktike (teorijska, empirijska i pragmatička). Didaktika kao teorija obrazovanja. Didaktički modeli i/ili teorije. Temeljni didaktički pojmovi (i njihovi odnosi), modeli i operacije. Didaktička rekonstrukcija, redukcija i transformacija. Profesionalne kompetencije nastavnika. Koncepti planiranja, organiziranja i izvođenja nastave. Kriteriji dobre nastave. Nastava kao akt uravnoteženja. Modeli diagnostike i evaluacije u općoj didaktici. Suvremeni trendovi u Općoj didaktici.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s predmetom Opće didaktike i praktičnim pitanjima pripreme, realizacije i (samo)evaluacije nastave koje tematizira didaktika, steći elementarna umijeća u ophođenju s didaktičkim teorijama i/ili modelima i razviti umijeća glede (reflektiranog) planiranja, izvođenja i evaluacije nastave.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Terhart, E. (2001), *Metode poučavanja i učenja*. Zagreb: Educa.

Meyer, H. (2002), *Didaktika razredne kvake*. Zagreb: Educa.

Gudjons, H., Teske, R., Winkel, R., (ur.), *Didaktičke teorije*. Zagreb: Educa: 1994.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Kyriacou, K (1997), *Temeljna nastavna umijeća*, Zagreb: Educa.

Apel, H. J. (2003), *Predavanje. Uvod u akademski oblik poučavanja*. Zagreb: Erudita.

Peterßen, W. H. (2003). *Unterrichtsvorbereitung*. München: Ehrenwirth.

Peterßen, W. H. (2001), *Lehrbuch Allgemeine Didaktik*. München: Ehrenwirth.

Bodovna vrijednost predmeta

3 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i portfolio.

IZBORNI KOLEGIJI:

INTERESI U NASTAVI

Okvirni sadržaj predmeta

Povijesna shvaćanja interesa u pedagogiji i pedagoške teorije interesa (Dewey, Kerschensteiner, Herbart). Minhenska teorija interesa (Krapp i Schiefele) i njen odnos s motivacijskom teorijom samoodređenja (Deci i Ryan). Vrste interesa. Životni interesi. Razvoj spoznajnih interesa tijekom cjeloživotnog obrazovanja. Interesi kao uvjet, cilj i rezultat nastavnog procesa. Interes i disciplina. Odgojna nastava i razvoj interesa. Poticanje i razvoj interesa i motivacije za učenje u nastavi.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s teorijama interesa i empirijskim istraživanjima interesa i steći bitna umijeća u poticanju i razvoju interesa i motivacije za učenje u nastavi.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Palekčić, M./ Müller, F. (2005), *Uvjeti i efekti interesa za studij i motivacije za učenje* (motivi za izbor studija i motivacijski regulacijski stilovi) kod hrvatskih i njemačkih studenata, *Pedagoška istraživanja*, 1, 2, 159-195.

Palekčić, M., Radeka, I., Petani, R. & Müller, F. (2004), *Interes za studij*, *Napredak*, 145(4), 389-404.

Deci, E. L. & R. M. Ryan (Eds.) (2002), *Handbook of self-determination research*. Rochester: University of Rochester Press.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Palekčić, M. (1985), *Unutrašnja motivacija i školsko učenje*. Sarajevo: Svjetlost.

Krapp, A. & M. Prenzel (Hrsg.) (1992), *Interesse, Lernen, Leistung* Münster: Aschendorff.

Hoffmann, L./A. Krapp/ K. A. Renniger (1998), *Interest and learning*. Kiel: IPN.

Dresel, Markus: *Motivationsförderung im schulischen Kontext*. Göttingen: Hogrefe 2004

Krapp, A. (1998). *Entwicklung und Förderung von Interessen im Unterricht*. Psychologie der Erziehung und Unterricht, 44. Jg., 185-201.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i portfolio.

ALTERNATIVNE PEDAGOŠKE IDEJE I ŠKOLE

Okvirni sadržaj predmeta

Društvena uvjetovanost, pojava, važnost i pregled alternativnih pedagoških ideja i škola. Pedagoški projekti i posljedice reformne pedagogije. Pedagoško-didaktičke koncepcije, organizacija i praksa važnijih alternativnih škola (Montessori, Waldorf, Freinet, Summerhil, Laborschule, Barbiana, Tvind). Današnje privatne škole kao alternativni pokušaji. Kurikularne osobitosti alternativnih škola. Pedagoški pluralizam suvremenih školskih sustava u obzoru alternativnih ideja. Znanstvena utemeljenost alternativnih pedagoških ideja i škola.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznati različite alternativne pedagoške ideje, pokrete i pravce koji su utjecali na pojavu, ustroj, organizaciju i rad alternativnih škola u svijetu i u nas. Studenti će steći znanja o pedagoškim, didaktičkim i metodičkim rješenjima u alternativnim, privatnim i slobodnim školama (osobito u odnosu prema državnima), i mogućnosti primjene nekih od alternativnih pokušaja u današnjim javnim školama.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Jakopović, S. (1984), *Pokret radne škole u Hrvatskoj*. NIRO Školske novine, Zagreb.

Matijević, M. (2001), *Alternativne škole*. Tipex, Zagreb.

Previšić, V. (1992), *Alternativne škole: teorijska polazišta i praktični dosezi*. U: Prema slobodnoj školi. Institut za pedagoška istraživanja, Zagreb.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Walford, G. (1992), *Privatne škole – iskustva u deset zemalja*. Educa, Zagreb.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit i seminarske radne obaveze..

TEMELJNA NASTAVNA UMIJEĆA

Okvirni sadržaj predmeta

Modeli odnosa teorije i prakse u pedagogiji. Odnos (teorijskog) znanja praktičnih umijeća. Kriteriji dobre nastave. Temeljna nastavna umijeća. Profesionalne kompetencije nastavnika. Zdravlje nastavnika u obzoru salutogeneze. Izvori stresa u radu nastavnika i načini borbe protiv stresa. Pedagoški mediji. Razumljivost izražavanja i razumljivost tekstova. Interes za nastavu i motivacija za učenje i kako ih poticati. Implicitno znanje i djelovanje. Držanje nastavnika i takt u nastavi.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s modelima odnosa teorije i prakse u pedagogiji i didaktici i razviti temeljna nastavna umijeća, odnosno profesionalne kompetencije nastavnika, koje (pored ostalog) uključuju i držanje i takt u pedagoškom ophođenju sa učenicima (i) u nastavi.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Kyriacou, K. (1997). Temeljna nastavna umijeća. Zagreb: Educa.

Langer, I./Schulz von Thun, F./ Tausch, R. (2003), Kako se razumljivo izražavati. Zagreb: Erudita.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Hilbert, Andreas/Schmitz, Edgar (Hrsg.): Psychosomatische Erkrankungen bei Lehrerinnen und Lehrern. Ursache- Folgen-Lösungen. Stuttgart: Schatauer 2004.

Seibert, Norbert/Serve, Helmut/ J. (Hrsg.) (2003): Prinzipien guten Unterrichts. Kriterien einer zeitgemässigen Unterrichtsgestaltung. PimS. /. Auflage

Neill, S.(1994), Neverbalna komunikacija u razredu. Zagreb: Educa.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i praktični uradak.

PEDAGOŠKA DIJAGNOSTIKA

Okvirni sadržaj predmeta

Modeli dijagnostike u pedagogiji i didaktici. Modeli pedagoško-psihološke dijagnostike (medicinski, interakcionistički i ekološko-fenomenološki). Funcije pedagoško-psihološke dijagnostike (selektivna, modifikacijska i poticajna). Obilježja pedagoške dijagnostike. Dijagnostička kompetencija nastavnika kao osnova pedagoškog djelovanja u nastavi. Razvoj mladih, pedagoška dijagnostika i process obrazovanja i nastave. Zona narednog razvoja kao dijagnostičko sredstvo. Taksonomije znanja i ocjenjivanje rada učenika. Sumativno i formativno ocjenjivanje. Kriterijski testovi. Evaluacija rada nastavnika. Kriteriji dobre nastave. Vrijednovanje postignuća škola. Internacionalna vrijednovanja znanja učenja i kvaliteta škole i nastave.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s predmetom, obilježjima i modelima pedagoške dijagnostike i steći elementarna dijagnostička umijeća.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Kleber, E. W. (1992), Diagnostik in pädagogischen Handlungsfeldern – Einführung in Bewertung, Beurteilung, Diagnose und Evaluation.

Leutner, D. (1998), Pädagogisch-psychologische Diagnostik. In: Rost, D. (Hrsg.) (1998), Handwörterbuch Pädagogische Psychologie. Weinheim: Beltz, 1998, S. 378-386.

Wild, K.-P. & Krapp, A. (2001), Pädagogisch-psychologische Diagnostik. In: Krapp, A. & Weidenmann, B., Pädagogische Psychologie., Weinheim: Beltz, S. 513-566.

Weinert, F. E. (Hrsg.) (2001), Leistungsmessungen in Schulen. Weinheim und Basel: Beltz.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Mužić, V. (2002), Uvod u metodologiju odgoja i obrazovanja, Educa, Zagreb.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i praktičan rad.

DIDAKTIČKE TEORIJE

Okvirni sadržaj predmeta

Razine refleksije obrazovne prakse na teorijske razine (didaktika, metodike, koncepcije izvedbe nastave).

Temeljni didaktički pojmovi. Didaktičke teorije i modeli nastave. Aktualizacija nastave i potreba teorijskog promišljanja. Didaktika kao teorija odgoja (Erich Weniger, Josef Derbolav; Wolfgang Klafki i Herwig Blankertz; didaktika obrazovnog profila (Hagen Kordes, Andreas Gruschka, Meinert Meyer); Didaktika kao teorija učenja (Paul Heimann, Gunter Otto i Wolfgang Schulz); opća didaktika na psihološkoj osnovici (Hans Aebli); Didaktika obraćanja pozornosti na fenomene (Martin Wagenschein); didaktika kao umijeće poučavanja (Theodor Schulze i Christoph Berg); Teorija obrazovanja u okviru kritičko-konstruktivne odgojne znanosti W. Klafkija; didaktika kao kibernetičko-informacijska teorija Felixa von Cubea, didaktika kao teorija kurikuluma Christine Möller, didaktika kao kritička teorija nastavne komunikacije Reiner Winkela. Refleksije teorijskih modela nastave na nastavnu praksu. Razne orijentacije didaktika kao shvaćanje njenih polazišta.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Stjecanje uvodne orijentacije unutar polazišta i teorijskih okvira na kojima se zasnivaju pojedine didaktičke koncepcije. Razumijevanje elementarnog didaktičkog vokabulara i služenje njime u govoru. Uvoditi studente u raspravu o modelima nastave kao svrsishodnim obrascima učinkovitog učenja i poučavanja.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Bognar, L. i Matijević, M., (2002). *Didaktika*. Školska knjiga, Zagreb,

Gudjons, H., (1994). *Pedagogija – temeljna znanja*. Educa, Zagreb, (Poglavlja: Učenje i Didaktika, str. 171.-204.)

Klafki i dr., (1992.). *Didaktičke teorije*. Educa, Zagreb

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Jelavić, F. (1995). *Didaktičke osnove nastave*. Naklada Slap. Jastrebarsko

Kyriacou, Ch. (1991. i daljnja izdanja). *Temeljna nastavna umijeća*. Educa, Zagreb

Poljak, V. (1991. i daljnja izdanja). *Didaktika*. Školska knjiga, Zagreb
Terhart, E. (2001.). *Metode poučavanja i učenja*. Educa, Zagreb

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

SOCIOLOŠKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

SOCIOLOGIJA OBRAZOVANJA

Okvirni sadržaj predmeta

Društveni i povijesni kontekst obrazovanja; Sociologija obrazovanja – nastanak i razvoj (teorijska polazišta; funkcionalističko, konfliktno, liberalno, interakcionističko); Obrazovanje i socijalne promjene (društvena reprodukcija, mobilnost, konflikti); Institucionalni sustavi obrazovanja (obitelj i škola); Obrazovanje i kultura (tradicija, religija, mediji); Obrazovanje i razvoj (kulturni kapital, tržište rada i znanja); Globalizacija i obrazovne perspektive (tehnološke i socijalne promjene, ekološko obrazovanje); Budućnost obrazovanja i uloga nastavnika (ekološka kriza, modernizacija društva i obrazovanja).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanjem sa sadržajima kolegija studenti/ce će steći osnovna, opća znanja iz područja studija te dodatna znanja i intelektualne vještine koje će pridonijeti kompetentnosti njihove nastavničke uloge.

Znanja: stjecanje dodatnih znanja o teoretskim polazištima i povezanosti suvremenog društva (kulture) i obrazovanja (škole), što će pripomoći boljem razumijevanju društvenih ciljeva i smisla odgoja i obrazovanja učenik/c/a.

Vještine: osposobljavanje za prepoznavanje utjecaja socijalnog sustava na život u obrazovnom sustavu i primjene strukovnih socioloških znanja u kontekstu odraza društvenih fenomena na one u odgoju i obrazovanju

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Durkheim, E. (1996). Obrazovanje i sociologija. Societas (Zavod za sociologiju), Zagreb.

Haralambos, M. (2002 ili kasnija izdanja). Sociologija – teme i perspektive (pogl. 11. Obrazovanje, str. 737-882). Golden Marketing, Zagreb.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Ballantine, J. H. (1993). The Sociology of Education. Prentice-Hall, Inc, New Jersey.

Delors, J. (1998). Učenje: blago u nama. Educa, Zagreb.

Lesourne, J. (2000). Obrazovanje & društvo. Educa, Zagreb.

Pastuović, N. (1999). Edukologija (V pogl.). Znamen, Zagreb

Bodovna vrijednost predmeta

3 ECTS boda

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

FILOZOFSKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

FILOZOFIJA ODGOJA

Okvirni sadržaj predmeta

Nastavni program predmeta čine filozofske refleksije o odgoju i obrazovanju, koje razmatraju temeljne aspekte ljudskog nastojanja da, posredstvom učenja, razvije intelektualne i emocionalne dispozicije, rekonstruira iskustva i kulturno obnovi život. U središtu pozornosti su tri aspekta filozofije odgoja; a) analitički aspekt (problematiziranje pojmova odgoja, obrazovanja, učenja i poučavanja, nastavnog autoriteta i nastavnih očekivanja); b) kritički aspekt (kritika ideologija, obrana razboritoga vrijednosnog pluralizma, spoznajni i voljni čimbenici građanskih i državljanskih kompetencija); c) preskriptivni aspekt (radikalno umno preispitivanje života, kultiviranje humaniteta u univerzalnom poštovanju moralnih osoba, narativna imaginacija koja njeguje suosjećanje i odgovornost).

Predmet konceptijski povezuje istaknuta razumijevanja odgoja u okviru zapadne filozofske tradicije (Sokrat, Platon, Aristotel, stoici, Augustin, Toma Akvinski, renesansni filozofi, Descartes, Hobbes, Spinoza, Locke, Hume, Rousseau, Kant, Hegel, Nietzsche, Mill, Dewey) sa suvremenim problemima i izazovima, koje pred filozofiju odgoja postavljaju neizvjesna budućnost, rascjepkanost znanja, planetarna sudbina ljudskog roda, multikulturalnost, potreba odgajanja za razumijevanje i mir, konstitucija čovječanstva kao svjetske zajednice.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osvijestiti i kritički propitati filozofijske pretpostavke odgoja i obrazovanja. To je prijeko potreban uvjet za refleksiju nastavnog djelovanja i raspravu o edukacijskih ciljevima. Studenti se posebno osposobljavaju za kontekstualno i kritičko propitivanje suvremenih curriculuma na temelju njihove utemeljenosti u etičkim vrednotama.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Foucault, M. (1992) *Znanje i moć* (Zagreb: Globus)

Nietzsche, F. (2003) *Schopenhauer kao odgajatelj* (Zagreb: Matica hrvatska).

Morin, E. (2002) *Odgoj za budućnost* (Zagreb: Educa).

Canivez, P. (1999) *Odgojiti građanina?* (Zagreb: Durieux).

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Platon, *Protagora*, u: Platon (1975) *Protagora. Sofist* (Zagreb: Naprijed).

Aristotel, (1988) *Nikomahova etika, i Politika*, (Zagreb: Globus i SNL).

Legrand, L. (1995) *Moralna izobrazba danas: Ima li to smisla?* (Zagreb: Educa).

Hufnagel, E. (2002) *Filozofija pedagogike* (Zagreb: Demetra).

Nussbaum, M. (1997) *Cultivating Humanity: A Classical Defence of Reform in Liberal Education* (Cambridge, MA: Harvard University Press).

Gutmann, A. (1994) What's the use of going to school? The problem of education in utilitarianism and rights theories , in: Sen, A., Williams B. (ed.) *Utilitarianism and beyond* (Cambridge: Cambridge University Press).

Vuk-Pavlović, P., (1996) *Filozofija odgoja* (Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada).

Polić, M. (1993) *K filozofiji odgoja*

Polić, M (1997) *Čovjek, odgoj, svijest* (Zagreb: HFD)

Blake, Smeyers, Smith, Standish (2003) *The Blackwell Guide to the Philosophy of Education* (Oxford: Blackwell Publishing)

Bodovna vrijednost predmeta

3

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

INFORMATIČKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE U OBRAZOVANJU

Okvirni sadržaj predmeta

Prednosti i nedostaci primjene računala u nastavi. Tradicionalni model nastave u odnosu na suvremeni model budućnosti – informacijske tehnologije u obrazovanju. Učenje na daljinu - alati za učenje na daljinu. U vježbama: Praktična primjena i način funkcioniranja sustava za učenje na daljinu. Samostalan rad u odabranom sustavu za učenje na daljinu. PowerPoint: metode oblikovanja i izlaganja PowerPoint prezentacije u pripremi nastavnih jedinica (na temu: informacijske tehnologije u obrazovanju).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti trebaju naučiti mogućnosti suvremenih sustava za učenje te načine njihove primjene u nastavi.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Dryden, G., Vos, J. *Revolucija u učenju - kako promijeniti način na koji svijet uči*. Educa, Zagreb, 2001.

Marinković, R. *Inteligentni sustavi za poučavanje*. Hrvatska zajednica tehničke kulture, Zagreb, 2004.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Bitter, G. G., Pierson, M. E. *Using Technology in the Classroom*. Allyn&Bacon, 2004.

Gardner, H., *Multiple Intelligences: the Theory in Practice*. Basic Books, New York, 1993.

Lee, I. A Research Guide for Students. www.aresearchguide.com, (15. siječnja 2005.)

Porter, L. *Creating the Virtual Classroom: distance learning with the Internet*. Wiley Computer Publishing, New York, 1997.

PowerPoint in the Classroom is produced by ACT360 Media Ltd. in conjunction with Microsoft Corporation. Copyright ACT360 Media Ltd. 1998. www.actden.com/pp/ (15. siječnja 2005.)

Bodovna vrijednost predmeta

Način polaganja ispita

Izrada seminarskog rada. Oblikovanje i izlaganje PowerPoint prezentacije na osnovu napisanog seminarskog rada.

IZBORNI KOLEGIJ:

PRIMJENA RAČUNALA U NASTAVI JEZIKA

Okvirni sadržaj predmeta

Predmet "Primjena računala u nastavi jezika" (eng. Computer-Assisted Language Learning – CALL) predstavlja kombinaciju teorijskih postavki, kriterija za evaluaciju edukativnih programa i praktične primjene informatičke tehnologije. Osim teorije vezane uz razvoj i metodologiju primjene računala u nastavi jezika, uz jezične tehnologije, kriterije za procjenu i uz ulogu multimedijских elemenata, studenti će također razviti praktične vještine vezane uz primjenu računala neovisno o jeziku. Kroz praktičan rad prikazat će se mogućnosti primjene različitih izvora informatičke tehnologije (WWW resursi, edukativni programi za učenje jezika, zabavni softver, autorski alati, alati za obradu jezika, elektronski rječnici, strojno prevođenje) te metode integracije u klasičan oblik nastave. Kroz seminarski rad studenti će imati mogućnost prikazati primjenu informatičke tehnologije u nastavi jezika ili prikazati istraživanje vezano uz evaluaciju edukativnog softvera ili će sudjelovati u izradi web stranica vezanih za primjenu računala u nastavi jezika s integriranim kulturološkim elementima.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će steći znanja i vještine te primijeniti odgovarajuće metode u postupcima integracije informatičke tehnologije u nastavu jezika.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Chapelle, Carol. Computer applications for second language acquisition: Foundations for teaching, testing, and research. New York: Cambridge University Press, 2001.

Egbert, J; Hanson-Smith, E. (Eds.) CALL Environments: Research, practice, and critical issues. Alexandria, VA: TESOL, 1999.

Windeatt, S; Hardisty, D; Eastment, D. The Internet: Resource Books for Teachers. Oxford University Press, 2000.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Cameron, K. (Ed.) (1999) CALL: Media, Design & Applications. The Netherlands: Swets & Zeitlinger Publishers.

Chapelle, C. (1998) Multimedia CALL: Lessons to be learned from research on instructed SLA. Language Learning and Technology, 2(1), 22-34. LLT 2(1): 22-34.

European Commission Report (2005) The impact of the use of new technologies and the Internet on the teaching of foreign languages and on the role of teachers of a foreign language. (contribution of Graham Davies).

Kern, R.; Warschauer, M. (1997) Theory and practice of network-based language teaching// M.

Levy, M. Computer-assisted language learning: Context and Conceptualization. New York, New York: Clarendon Press.

Seljan, S; Berger, N; Dovedan, Z. (2004) Computer-Assisted Language Learning (CALL).

Proceedings of the 27th International Convention MIPRO.

Warschauer & R. Kern (Eds.) (2000) Network-based language teaching: Concepts and practice. New York: Cambridge University Press.

Warschauer, M. (1996) [Computer-assisted language learning: An introduction](#). // S. Fotos (Ed.)

Multimedia language teaching. Tokyo, Japan: Logos International.

Bodovna vrijednost predmeta

2

Način polaganja ispita

Pismeni ispit u obliku seminarskog rada/ praktična primjena/ usmeni

MODUL
HRVATSKI JEZIK U NASTAVNIČKOJ KOMUNIKACIJI

OBAVEZNI KOLEGIJI:

Predmet se sastoji od tri obavezna kolegija. Pojedini od njih nisu obavezni samo studentima filoloških grupa koji navedene sadržaje slušaju u okviru predmeta koji studiraju. Oni umjesto njih biraju izborne kolegije. HRVATSKI JEZIK ZA NASTAVNIKE

Okvirni sadržaj predmeta

Jezik i jezične djelatnosti. Jezične uloge. Komunikacija kao temeljna jezična uloga. Verbalna i neverbalna komunikacija. Odnos jezika i izvanjezičnoga svijeta. Osnovni jezikoslovni pojmovi i discipline. Funkcionalni i formalni pristup jeziku. Primijenjena lingvistika. Hrvatski jezik u funkciji struke. Jezik i komunikacija u nastavi. Pravogovor. Pravopis. Pregled i služenje hrvatskim jezikoslovnim djelima (gramatike, pravopisi, savjetnici...). Stilovi hrvatskoga standardnoga jezika. Pisane vrste. Nastavnikov govor i čitanje. Predavanje (izlaganje, tumačenje, opisivanje, pripovijedanje, raspravljanje).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Ovladavanje općim jezikoslovnim pojmovima nužnim za usvajanje znanja o jeziku i znanja o svijetu. Bolje vladanje hrvatskim jezičnim vještinama.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

(tri jedinice kao obavezni izvori seminarskoga rada): Babić, Z. (1986) Izlagači i slušači u vremenskom procjepu, *Jezik* 3/33, Zagreb, 7-78. Glovacki-Bernardi, Z. i sur. (2003) *Uvod u lingvistiku*, Zagreb, ŠK, 9-53, 191-249. Jelaska, Z. (2004) *Fonološki opisi hrvatskoga jezika*, Zagreb, HSN, str. 5-26. Katičić, R. (1992) *Novi jezikoslovni ogledi*, Zagreb, Školska knjiga, str. 7-75. Neill, S. (1994) *Neverbalna komunikacija*, Zagreb. Pandžić, V. (2001) *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*, Zagreb. Pavličević-Franić, D. i M. Kovačević (ur.) (2003) *Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II*, Zagreb, Naklada Slap i Sveučilište u Zagrebu, str. 1-191. Silić, J. (1996) Polifunkcionalnost hrvatskoga standardnoga jezika, *Kolo*, Zagreb, Matica hrvatska, 244-248. Škiljan, D. (1994) *Pogled u lingvistiku*, Rijeka, Naklada Benja. Škiljan, D. (1979) *Osnove semiologije komunikacije*, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu. Žic Fuchs, M. (1990) Kognitivna semantika: konceptualno prototipne teoretske postavke, Zagreb, *SOL* 10/11, 95-106. Žic Fuchs, M. (1991) *Znanje o jeziku i znanje o svijetu*. Zagreb, *SOL* (str. 5-64)

Bodovna vrijednost predmeta

Način polaganja ispita

Pismeni, ocjena rada i izlaganja.

GOVORNIŠTVO ZA NASTAVNIKE (Govornička teorija i govorničke vještine)*Okvirni sadržaj predmeta*

Opis obilježja monoloških i dijaloških govorničkih vrsta (predavanja, referati, prigodni govori, debate, razgovori, grupno govorno rješavanje problema). Govorničke strategije. Priprema govora s isticanjem formiranja i testiranja središnje misli. Organiziranje govora prema klasičnim kanonima. Govornička argumentacija. Govornička elokvencija, što uključuje i repertoar retoričkih figura i modalnih izraza. Vještina pažljivoga i kritičkoga slušanja. Izvedbena izražajnost. Postizanje govorne glatkoće. Umješna uporaba uzgovornih znakova. Uklanjanje pretjeranoga govornoga straha. Vještina govorenja uz pomoć bilježaka, folija i drugih medija koji se koriste u nastavi, tj. odnos pripremljenoga teksta i govorne izvedbe. Usvajanje pravila slušačkoga i govornoga bontona.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osposobiti buduće nastavnike za izrazito govorno zanimanje davanjem sustavnih znanja i uputa za stvaranje vještina radi uspješnijega govornoga djelovanja, međudjelovanja i prenošenja znanja učenicima. Pomoći im da osvijeste izgovorna odstupanja od standarda ili izgovorne mane, te važnost zdravoga i ugodnoga glasa kako bi bili i govorni uzor učenicima. Stoga im se kao izborni kolegij predlaže neki od izbornih kolegija na fonetici koji im mogu pomoći u ovoj govornoj profesiji.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminarara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Aristotel (1989) *Retorika*, Zagreb, NaprijedGračani, Đ. (1968) *Temelji govorništva*, Nadbiskupski duhovni stol Škarić, I. (2000) *Temeljci suvremenoga govorništva*, Zagreb, Školska knjigaZadro, I. (ur.) (1999) *Glasoviti govori*, Zagreb, Naklada Zadro

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Beker, M. (1997) *Kratka povijest antičke retorike*, Artrezor, ZagrebKvintilijan M.F. (1985) *Obrazovanje govornika*, Sarajevo, Veselin Masleša

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i praktična izvedba.

JEZIČNA INTERAKCIJA I JEZIČNI VARIJETETI*Okvirni sadržaj predmeta*

Pragmalingvistički sadržaj: komunikacijsko djelovanje jezikom, različiti oblici komunikacijske interakcije, govorni činovi, funkcije teksta i dr., s posebnim obzirom na vidove jezičnoga djelovanja važne za razrednu situaciju. Sociolingvistički sadržaji: jezik kao odraz određene zajednice koja njime govori i kao sociokulturna pojava, s posebnim obzirom na komunikacijsku kompetenciju pojedinca i zajednice, jezične varijetete i njihovu primjerenost različitim komunikacijskim situacijama.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina). Osvješćivanje mogućnosti i dosega djelovanja jezikom i priprema za što svrhovitiju upotrebu jezika u nastavnoj situaciji.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminarara. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Davis, S. (1991) *Pragmatics, A Reader*, Oxford
Gobber, G. (ur.), (1990) *La linguistica pragmatica (Atti convegno)*, Milano
Hudson, R.A. (1980) *Sociolinguistics*, Cambridge University Press
Ivanetić, N. (1994) *Govorni činovi*, Zavod za lingvistiku, Zagreb
Jakobson, Roman (1960/1964/), *Linguistics and Poetics* u: T.A. Sebeok (ur.), *Style in Language*, Cambridge, Massachusetts: The M.I.T. Press, 232-239
Romaine, S. (2000) *Language in Society*, Oxford University Press
Trudgill, P. (1989) *Sociolinguistics*, Penguin Books Ltd.
Z. Glovacki-Bernardi (ur.) (2001), *Uvod u lingvistiku*, Školska knjiga, Zagreb
Wunderlich, D. (ur.) (1972), *Linguistische Pragmatik*, Frankfurt/M.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Ispunjenjem seminarskih obaveza..

IZBORNI KOLEGIJI:

GOVORNA PROIZVODNJA

Okvirni sadržaj predmeta

Kolegij *Govorna proizvodnja* usmjeren je na opis govora kao posebnog oblika komunikacijskog procesa te na mehanizme govorne proizvodnje. Opisuje se anatomja i fiziologija govornih organa. Objasnjavaju se upravljačka razina i tri izvršne razine proizvodnje govora (respiracija, fonacija i artikulacija) te njihovi međusobni odnosi. Govor se raslojava na sloj teksta i glasa te dijeli na govorne članke. Posebno se opisuju karakteristike hrvatskog govornog sustava na segmentalnoj (glasnici) i suprasegmentalnoj (prozodija) razini. ***Razvijanje općih i specifičnih kompetencija***

Cilj je pružiti nastavniku obavijesti o mehanizmima govorne proizvodnje, mogućnosti da njihovo djelovanje procjenjuje na vlastitom govoru te da poboljša govor u onim dijelovima koji su nedostatni a isto tako da i u učenikovom govoru otkriva dobre i loše strane govorne proizvodnje te da ga upućuje u načine njihovog poboljšavanja.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminarara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Horga, D., (1996.) Obrada fonetskih obavijesti, HFD Zagreb, 11-104 str. Škarić, I. (1991). Fonetika hrvatskoga književnog jezika. U: Babić, Brozović, Moguš, Pavešić, Škarić, Težak: Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika. HAZU i Globus, Zagreb, & 87-275 , & 683-935.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Barić, Lončarić, Malić, Pavešić, Peti, Zečević, Znika (1990). Gramatika hrvatskoga jezika. Zagreb, str. 9-46. Malmberg, B. (1974). Fonetika, Svjetlost, Sarajevo. ili Malmberg, B. (1995). Fonetika, IVOR, Zagreb

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

FONETSKA KOREKCIJA (praktikum iz korekcije izgovora)

Okvirni sadržaj predmeta 1. Teorijski uvod u fonetsku korekciju: Optimale (opće, korektivne), visinske karakteristike glasova, načela fonetske korekcije, o čemu treba voditi brigu prilikom fonetske korekcije, postupci fonetske korekcije, elektroakustička pomagala u fonetskoj korekciji. 2. Praktičan rad: Nakon vrlo kratkog teorijskog dijela prelazi se na praktičan rad – svaki student odabere jedan konkretan izgovorni problem (strani jezici, dijalekti) i ispitanika s kojim radi individualno: najprije pod nadzorom nastavnika, a potom samostalno, s ili bez pomoći elektroakustičkih aparata. Tijekom rada vodi se dnevnik korekcije koji je sastavni dio konačnog rada. Ispitanik se snima prije i poslije korekcije, a poboljšanja se analiziraju u grupi, na kraju semestra. Ocjena se temelji na uspješnosti korekcije, na prezentaciji i na pismenom uratku koji se sastoji od analize greške, dnevnika korekcije, analize postupka korekcije i konačnog rezultata, te materijala koji su u korekciji bili korišteni. ***Razvijanje općih i specifičnih kompetencija***

Osposobiti studente za uočavanje izgovornih grešaka koje treba ispraviti i za samostalan rad na njihovu ispravljanju sa i bez elektroakustičkih aparata.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminarara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Zbirka relevantnih članaka i poglavlja (dostupna u knjižnici Odsjeka za fonetiku) Pisani nastavni materijali koji se dobiju uz svaku nastavnu jedinicu.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

NJEGA GLASA GOVORNIH PROFESIONALACA ***Okvirni sadržaj predmeta*** Dobit će se upute za pravilnu uporabu glasa u javnom nastavničkom govoru, o vokalnoj njezi i vokalnoj tehnici. Teorijsko znanje na seminaru će se praktički primjenjivati u obliku kratkih izlaganja studenata pred skupinom. Postavljat će se glas svakoga studenta (impostacija), usvojit će se *zaštitni glas*, vježbe ugrijavanja, fonetske vježbe za glas i izgovor, akcent metoda u saniranju disfonija. U kraćim predavanjima izlaganjima iz svoga područja studiranja, studenti će trebati praktički uključiti čimbenike respiracije, fonacije, artikulacije i rezonancije zdravoga glasa. ***Razvijanje općih i specifičnih kompetencija*** Svrha je seminara da studenti usvoje teorijsko znanje o njezi glasa, samostalno usvoje vježbe za prevenciju vokalnoga zamora te da praktički nauče javno govoriti optimalno štedeći glas.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Benninger, M., Jacobson, B. H., Johnson, A. F. (1994). *Vocal Arts Medicine - The Care and Prevention of Professional Voice Disorders*. New York, Stuttgart: Thieme Medical Publishers, Georg Thieme Verlag. Berry, C. (1997). *Glumac i glas*. Zagreb: AGM. Škarić, I. (1977). Funkcionalno saniranje disfonija slušanjem. U: Problemi glasa i artikulacije glasova, Savez DDJ i SDS, Beograd, 1977, 197-202. Škarić, I. (ur.). *Govorne poteškoće i njihovo uklanjanje*. Zagreb: Mladost. Poglavlja: Poremećaji glasa, 151-162; Rehabilitacija glasa, 163-176. Škarić, I., Varošaneć - Škarić, G. (1999). Vježbe za glas i izgovor. U *Zbornik Ustvarjalnost v logopediji*, Nova Gorica: Aktiv logopedov Severno primorske regije, Vipava: Center za usposabljanje invalidnih otrok Janka Premrla Vojka, srt. 197-200. ***Popis literature koja se preporučuje kao dopunska*** Gotaas, S., Starr, C. D. (1993). Vocal fatigue among teachers. *Folia phoniatica*, 45, 120-129. Kotby, M. N. (1995). *The Accent method of voice therapy*. San Diego: Singular Publishing Group, Inc. Rantala, L., Paavola, L., Körkkö, P., Vilkmann, E. (1998). Working-day effects on the spectral characteristics of teaching voice. *Folia phoniatica et logop.*, 50, 205-211. Rantala, L., Vilkmann, E. (1999). Relationship between subjective voice complaints and acoustic parameters in female teachers' voices. *Journal of voice*, 13, 4, 484-495. Russell, A., Oates, J., Greenwood, K. M. (1998). Prevalence of voice problems in teachers. *Journal of voice*, 12, 4, 467-479. Simberg, S., Laine, A., Sala, E.,

Rönnemaa, A.M. (2000). Prevalence of voice disorders among future teachers. *Journal of voice*, 14, 2, 231-235.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

ismeni ispit i usmeno izlaganje.

ORTOEPSKE VJEŽBE ***Okvirni sadržaj predmeta*** Uvježbava se pravilan izgovor segmentalnih sastavnica govora kao što su izgovor suglasnika i samoglasnika te suprasegmentalnih prozodijskih čimbenika govora. Razlučuju se pojmovi standarda, prihvaćenog izgovora (RP), razgovornoga stila, organskoga idioma. Usvaja se sustav bilježenja IPA za izgovor glasnika, fonema i alofona, prozodije i dijakritičkih znakova za hrvatski jezik. Uvježbava se izgovor riječi hrvatskoga podrijetla i posuđenica u fonetskim riječima i u povezanom govoru. Nadalje se ispituje sociofonetski odnos prema različitim naglasnim inačicama istih riječi. Također se određuje izgovorni status svakog studenta. ***Razvijanje***

općih i specifičnih kompetencija

Svrha je vježbi da studenti upoznaju, uvježbaju i usvoje prihvaćeni izgovor hrvatskog jezika .

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava praktičnim radom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Brozović, D. (1957/58). O normiranju književnih naglasaka. *Jezik*, 6, 65-72. Landau, E., Lončarić, M., Horga, D., Škarić, I. (1999). Croatian. U *Handbook of the International Phonetic Association*, Cambridge: Cambridge University Press, 66-69. Lončarić, M. i Vukušić, S. (1998). Fonologija. U M. Lončarić (ur.), *Hrvatski jezik*, 75-90, Opole: Uniwersytet Opolski - Instytut Filologii Polskiej. Silić, J. (1997). Razgovorni stil hrvatskoga standardnog jezika. *Kolo*, 4, 483-495. Škarić, I. (1994) Hrvatski jezik danas. *Jezik*, 41, 4, 97-103. Škarić, I. (1999) Sociofonetski pristup standardnom naglašavanju. *Govor*, XV, 2, 117-137. Škarić, I. (2001). Razlikovna prozodija. *Jezik*, 48, 1, 11-19. Škavić, Đ. i Varošaneć - Škarić, G. (1999). Neke osobitosti hrvatskoga naglasnog sustava. *Govor/Speech*, XVI, 1, 25-31. Varošaneć-Škarić, G. (1995). Govorni stilovi u informativnim emisijama. *Govor/Speech*, XII, 1, 71-79. Varošaneć-Škarić, G. (2001). Poželjnost nekih kategorija izografnih naglasnih heterofona. *Govor/Speech*, XVIII, 1, 33-44. Vuletić, D. (1987). *Govorni poremećaji - Izgovor*. Zagreb: Školska knjiga

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Škarić, I. (1977/78). Pleoaje za govor organski i govor standardni. *Jezik*, 2, 33-42. Škarić, I., Babić, Z., Škavić, Đ., Varošanec, G. (1987) Silazni naglasci na nepočetnim slogovima riječi. *Govor/Speech*, 4, 2, 139-151. Škarić, I. (1991) Fonetika hrvatskoga književnog jezika. U: Babić, S. et al. (R. Katičić, ur.) *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika*, Zagreb: HAZU, Globus, str. poglavlja Izgovor glasnika, 120-146, Govorni dijelovi 281-289, Intonacijska jedinica 309-315, Govorna riječ 315-327, Slog 327-337, Fonemski sloj 337-359.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Praktični rad.

DVOJEZIČNOST

Okvirni sadržaj predmeta

Određenje dvojezičnosti; povijesni pregled istraživanja dvojezičnosti; odnos i vrste individualne i društvene dvojezičnosti; dinamika dvojezičnoga razvoja (u prirodnome i institucionaliziranome kontekstu); jezična obrada kod dvojezičnih osoba; međujezični utjecaji u dvojezičnom sustavu; komunikacijska kompetencija dvojezičnih osoba; jednojezični i dvojezični modalitet; prebacivanje koda; odumiranje jezika; odnos dvojezičnosti i spoznaje; dvojezičnost i obrazovanje.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Stjecanje uvida u temeljne procese dvojezičnoga razvoja, posebitosti lingvističke i komunikacijske kompetencije dvojezičnih osoba te temeljna pitanja dvojezičnoga obrazovanja.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Hamers, J., Blanc, M. (2000). *Bilinguality and Bilingualism*. 2nd edition. Cambridge: CUP. Romaine, S. (1995). *Bilingualism*. 2nd edition. Oxford: Blackwell Publishers.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Bialystok, E. (2001). *Bilingualism in Development: Language, Literacy and Cognition*. Cambridge: CUP. Dewaele, J-M., Housen, A., Wei, L. (ur.) (2003). *Bilingualism: Beyond Basic Principles*. Cleeters Clevedon, Buffalo, Toronto, Sydney: Multilingual Matters Ltd. Hakuta, K. (1986). *Mirror of Language: The Debate on Bilingualism*. New York: Basic Books. Nicol, J. L. (ur.) (2001). *One Mind*,

Two Languages: Bilingual Language Processing. Oxford: Blackwell Publishers. Časopis:
Bilingualism: Language and Cognition.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Pismeni ispit.